

Årsredovisning 2022

Foto: Fredrik Hjerling

Innehållsförteckning

Ordföranden har ordet	4
Förvaltningsberättelse	7
Översikt över verksamhetens utveckling.....	8
Den kommunala koncernen.....	10
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	16
Händelser av väsentlig betydelse.....	23
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	24
God ekonomisk hushållning.....	44
Balanskravsresultat	57
Väsentliga personalförhållanden.....	58
Förväntad utveckling	62
Räkenskaper.....	63
Resultaträkning	63
Balansräkning.....	64
Kassaflödesanalys.....	65
Noter.....	66
Resultaträkning Vatten och avlopp	78
Balansräkning Vatten och avlopp	78
Noter Vatten och avlopp.....	79
Nämndernas verksamhetsberättelser	82
Hållbar kvalitet och utveckling.....	102
Ordlista.....	106
Förkortningar	108
Revisionsberättelse för år 2022	110

Ordföranden har ordet

Den 29 november presenterade Moderaterna, Liberalerna och Kristdemokraterna en ny kommunledning för Haninge. Jag är mycket stolt och tacksam över att vi har fått detta förtroende.

Vi pekade ut en ny riktning för Haninge kommun med en genomgripande revidering av mål och budget med tydligare målstyrning och en politisk plattform med fyra prioriterade områden – trygghet, skola, jobb och samhällsbyggnad. Vår övergripande styrning bygger på att prioritera de största utmaningarna för Haninge kommun.

Året inleddes med att en större samhällspåverkande kris avlöstes av en annan. Staten meddelade att covid-19 inte längre skulle klassas som en samhällsfarlig sjukdom och Ryssland invaderade Ukraina med ett helt förändrat säkerhetsläge i världen som följd. Kommunen fick återigen anledning att aktivera stabsfunktioner för att snabbt kunna agera utifrån olika scenarion. Ett sådant var en förväntad flyktingström från Ukraina där kommunen i samarbete med Svenska kyrkan snabbt utvecklade ett tillfälligt boende på den evakuerade Runstensskolan där cirka 290 ukrainare huserades under olika perioder fram till att Migrationsverket i juni började anvisa flyktingar enligt massflyktingdirektivet. Jag vill passa på att tacka alla inblandade.

En annan utveckling som påverkade kommunen var de kriminella gängerna. Under året inträffade 590 skjutningar i Sverige med 61 döda, varav sex i Haninge med två döda. Den mest uppmärksammade dödsskjutningen inträffade i ett nybyggt område i Handen bland lekande barn och invånare på väg hem från jobbet. Trots begränsade verktyg att hantera de kriminella gängerna har Haninge kommun byggt upp en snabbfotad trygghetsorganisation och ett mycket gott samarbete med Polisen och andra organisationer.

"Allt tyder på att tiderna kommer att bli sämre framöver med lägre ökning av skatteintäkter och högre kostnader. Då är det bra att veta att Haninge kommun under många decennier rustat sig starkt inför tuffare ekonomiska tider genom budgetdisciplin och återhållsamhet."

Vid sidan om denna allvarliga utveckling har naturligtvis Haninge kommun fortsatt att utvecklas. Säkerheten och tillgängligheten för trafikanter förbättrades med många projekt under 2022. Några exempel är breddad gång- och cykelbana för skolbarn på Solhemsvägen i Västerhaninge och ett helt nytt stråk för cyklister och fotgängare från Vendelsö längs med Torfastleden över bron till Vega. Utvecklingen i Vega med nya bostäder fortsatte och två tredjedelar av den nya stadsdelen är färdigbyggd. Både kommunens egna verksamheter och andra som levererade kommunala tjänster bidrog till att göra Haninge bättre, från förskola till äldreomsorg i en kommun som passerat 97 000 invånare. Vi växer mycket kraftigt. Detta leder till högre skatteintäkter men också till högre kostnader för ny infrastruktur och stora utmaningar i den kommunala planeringen. Denna utveckling måste bli mer balanserad framöver.

Kommunens ekonomiska resultat uppgick till 625,9 miljoner kronor (mnkr), men liksom föregående år var en stor del av intäkterna exploateringsintäkter som inte ska användas till löpande verksamhet. Exploateringsprojekt löper över flera år där kostnader och intäkter inte kommer samtidigt. Rensat från exploateringsintäkter och andra kostnader och intäkter av engångskaraktär blir resultatet 289,2 mnkr, vilket är 4,8 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Detta ska jämföras med målet på 2,9 procent och är med beröm godkänt.

Allt tyder på att tiderna kommer att bli sämre framöver med lägre ökning av skatteintäkter och högre kostnader. Då är det bra att veta att Haninge kommun under många decennier rustat sig starkt inför tuffare ekonomiska tider genom budgetdisciplin och återhållsamhet. Den traditionen avser jag och mina kollegor att fortsätta med. Tack till alla som bidragit ännu ett år i vår fantastiska kommun!

Sven Gustafsson (M)
Kommunstyrelsens ordförande

Foto: Fredrik Hjerling

Haninge
kommun

Foto: Olof Holdar

Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen syftar till att ge en övergripande och tydlig bild av kommunens verksamhet och ekonomi under det gångna året. Informationen i såväl förvaltningsberättelsen som årsredovisningen i sin helhet är ett viktigt underlag för att bedöma hur kommunens och medborgarnas resurser förvaltas. Förvaltningsberättelsen i årsredovisningen är uppbyggd i enlighet med RKR R15 som normerar vad förvaltningsberättelsen ska innehålla.

I kommunens förvaltningsberättelse ingår följande delar:

- översikt över verksamhetens utveckling
- den kommunala koncernen
- viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning
- händelser av väsentlig betydelse
- styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten
- god ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning
- balanskravsresultat
- väsentliga personalförhållanden
- förväntad utveckling.

Översikt över verksamhetens utveckling

Fem år i siffror – Den kommunala koncernen

	2018	2019	2020	2021	2022
Verksamhetens intäkter	1 569,2	1 768,0	1 787,3	2 054,6	1 971,1
Verksamhetens kostnader	-5 720,0	-6 125,5	-6 246,7	-6 501,2	-6 799,0
Årets resultat	143,9	167,3	299,3	683,6	685,9
Investeringar (netto)	927,1	727,3	887,8	1 072,2	946,8
Självfinansieringsgrad (%)	43,1	63,7	71,6	96,2	112,3
Tillgångar	8 366,0	9 089,3	10 377,3	11 767,8	12 784,3
Eget kapital*	2 166,1	2 514,8	3 286,4	3 862,5	4 551,6
Långfristiga skulder	3 161,9	3 168,8	3 931,3	4 108,3	4 466,1
Soliditet (%)*	25,9	27,7	31,7	32,8	35,6
Soliditet inkl totala pensionsförpliktelser (%)*	10,1	13,4	19,4	22,2	26,1
Antal anställda**	5 002	5 021	4 985	5 049	5 192

* Jämförelsetalen för 2021 har omräknats för de justeringar som gjorts direkt genom eget kapital, se not 1 Redovisningsprinciper

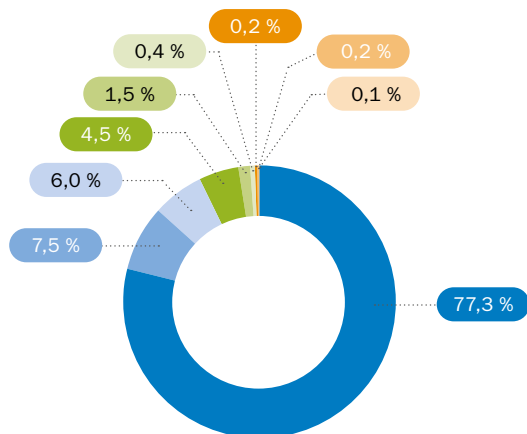
** Antal anställda i Haninge kommun och helägda koncernbolag, Tornberget fastighetsförvaltning AB samt Haninge Bostäder

Fem år i siffror – Kommunen

	2018	2019	2020	2021	2022
Verksamhetens intäkter	1 234,0	1 403,8	1 417,4	1 672,6	1 648,1
Verksamhetens kostnader	-5 661,0	-6 066,0	-6 210,7	-6 436,1	-6 812,0
Skatteintäkter	3 685,7	3 849,9	3 905,8	4 215,9	4 516,3
Generella statsbidrag	922,7	1 027,7	1 240,7	1 315,6	1 443,3
Årets resultat	90,7	100,0	222,1	623,2	625,9
Investeringar (netto)	441,9	301,3	426,7	313,1	244,1
Självfinansieringsgrad (%)	41,6	63,6	84,9	248,3	327,9
Tillgångar	3 943,1	4 460,6	5 465,6	6 374,5	6 920,1
Eget kapital*	1 722,6	1 998,0	2 692,4	3 268,3	3 894,2
Långfristiga skulder	11,7	12,3	16,1	24,4	19,0
Soliditet (%)*	43,7	44,8	49,3	51,3	56,3
Soliditet inkl totala pensionsförpliktelser (%)*	10,1	15,8	26,0	31,7	38,7
Kommunal utdebitering (kr/skr)	31,76	31,76	31,76	31,76	31,76
Befolkning	89 989	92 095	93 690	95 658	97 683
befolkningsförändring	1 952	2 106	1 595	1 968	2 025
Antal anställda	4 886	4 899	4 816	4 912	5 055

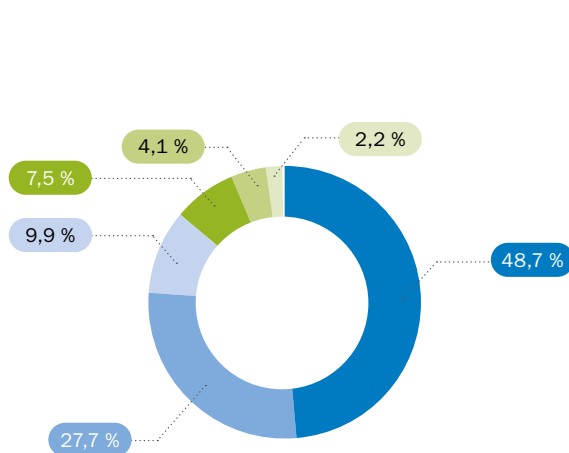
* Jämförelsetalen för 2021 har omräknats för de justeringar som gjorts direkt genom eget kapital, se not 1 Redovisningsprinciper

Så här får kommunen sina pengar

- Skatteintäkter och generella statsbidrag 77,3 %
- Statsbidrag och övriga bidrag 7,5 %
- Taxor och avgifter 6,0 %
- Exploatering 4,5 %
- Hyror och arrende 1,5 %
- Finansiella intäkter 0,4 %
- Försäljning av verksamhet och entreprenad 0,2 %
- Försäljningsmedel 0,2 %
- Övriga intäkter 0,1 %

Så här använder kommunen sina pengar

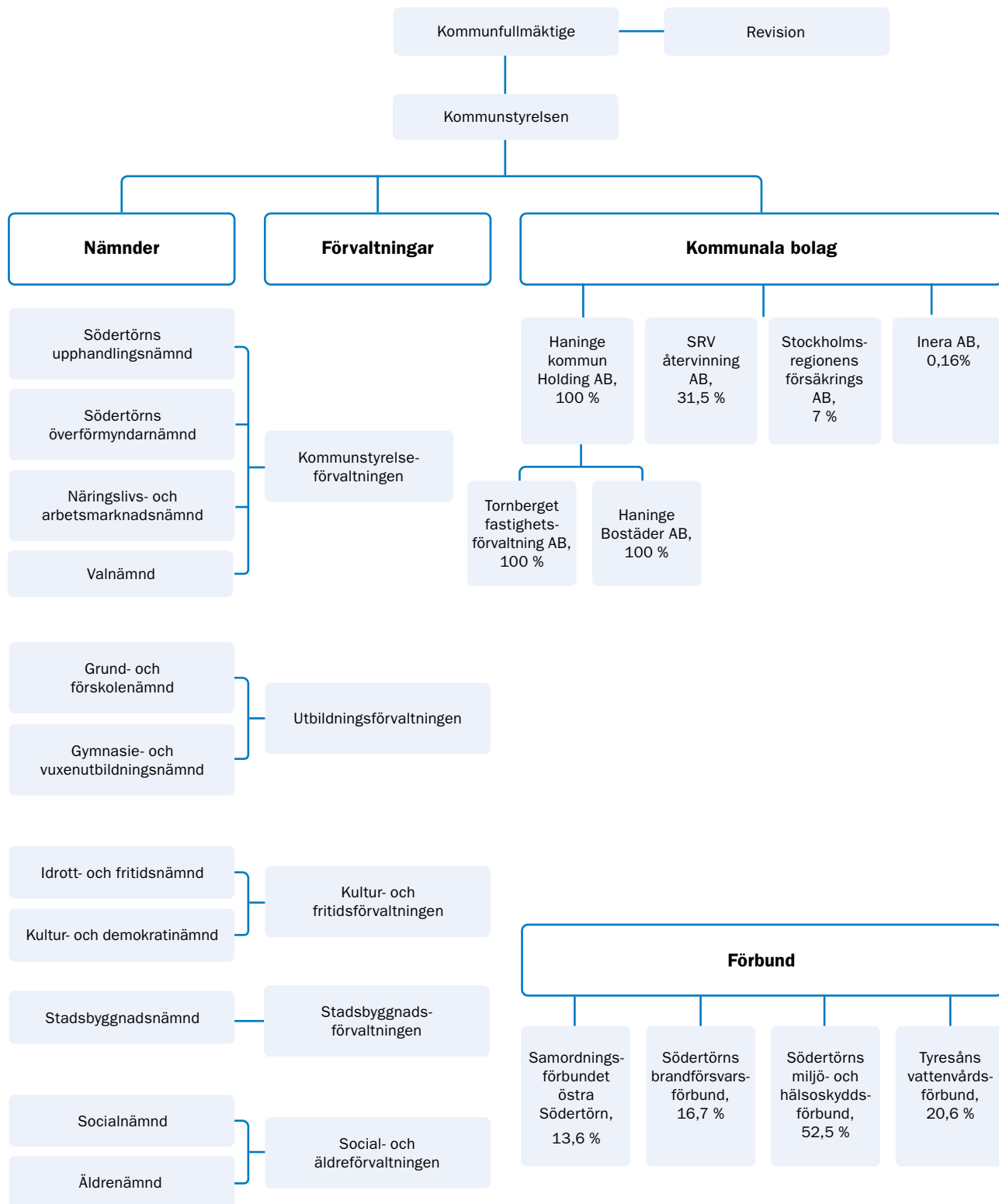
- Personal 48,7 %
- Köp av verksamhet 27,7 %
- Lokalkostnader 9,9 %
- Tjänster 7,5 %
- Inköp av material 4,1 %
- Bidrag 2,2 %

100 kronor i skatt till kommunen användes under 2022 så här

	2022
Grundskola	24,81 kr
Vård och omsorg för äldre	14,45 kr
Verksamhet för funktionshindrade	10,34 kr
Förskoleverksamhet	11,89 kr
Gymnasium	8,63 kr
Sociala insatser för barn, ungdomar och vuxna	7,04 kr
Miljö hälsoskydd, teknisk förvaltning	8,35 kr
Bibliotek, kultur och fritidsverksamhet	3,83 kr
Övrig verksamhet	5,32 kr
Försörjningsstöd	1,75 kr
Vuxenutbildning	1,47 kr
Räddningstjänst och skydd	1,11 kr
Arbetsmarknadsåtgärder	0,94 kr
Totalt	100 kr

Den kommunala koncernen

Kommunkoncernen består av kommunens nämnder, sex kommunala bolag och fyra kommunalförbund. Två bolag, Haninge Bostäder AB och Tornberget Fastighetsförvaltnings AB, är helägda av kommunen och hanteras av bolaget Haninge kommun Holding, vars syfte är att äga och förvalta aktierna i bolagen.

I detta avsnitt sammanfattas resultat och verksamhet för de bolag och kommunalförbund där kommunen har ett bestämmande eller väsentligt inflytande, vilket definieras som minst 20 procent av rösterna i en juridisk persons beslutande organ. Rapportering och uppföljning av kommunfullmäktiges mål och intern kontroll är bara aktuellt för kommunens helägda bolag och presenteras i kapitlet Nämndernas verksamhetsberättelser, som är eget avsnitt av förvaltningsberättelsen.

Sammanställd redovisning

I kommunens årsredovisning ingår sammanställda räkenskaper för kommunal verksamhet som bedrivs av koncernföretag. I avsnittet Räkenskaper presenteras kommunkoncernens balans- och resultaträkning, noter och kassaflödesanalys. För definition av sammanställd redovisning, se not 1, Redovisningsprinciper.

Kommunkoncernens balans- och resultaträkning och därmed vissa nyckeltal har omräknats för 2021 avseende uppskrivning i Haninge Bostäder, obeskattade reserver och de rättningar som gjorts inom Haninge kommun. I not 1 Redovisningsprinciper, Rättelse av fel finns förklaringar till de omräkningar som gjorts för kommunkoncernen 2021. I avsnittet anges föregående års belopp inom parentes.

Ekonomiskt resultat

Resultatet för kommunkoncernen uppgick till 685,9 mnkr (683,6 mnkr).

Haninge kommun Holding AB

Haninge kommun Holding AB bildades i september 2003 med syfte att verka som kommunens samlade bolagsägare i en äkta koncern. Bolaget ska förvalta aktierna i Haninge Bostäder AB och Tornberget Fastighetsförvaltnings AB. Genom en aktiv ägarstyrning ska bolaget säkerställa att de ägardirektiv som kommunfullmäktige beslutar för ägda och förväntade kommunala bolag efterlevs.

Årets verksamhet

Bolaget följde verksamheten i dotterbolagen genom att styrelsen löpande tog del av ekonomiska rapporter och aktuella verksamhetsrapporter. Kommunfullmäktiges ägardirektiv till bolagen stämde av löpande under året.

Ekonomiskt resultat

Resultat efter finansiella poster uppgick till -1 285 tkr (-495 tkr). Bolaget fick koncernbidrag om 1 558 tkr.

Haninge kommun Holding AB

Ekonomi (tkr)	2022	2021
Nettoomsättning	530,0	400,0
Resultat efter finansiella poster	-1 285	-495,0
Soliditet %	27,0	27,2
Investeringar	-	-
Antal anställda	-	-

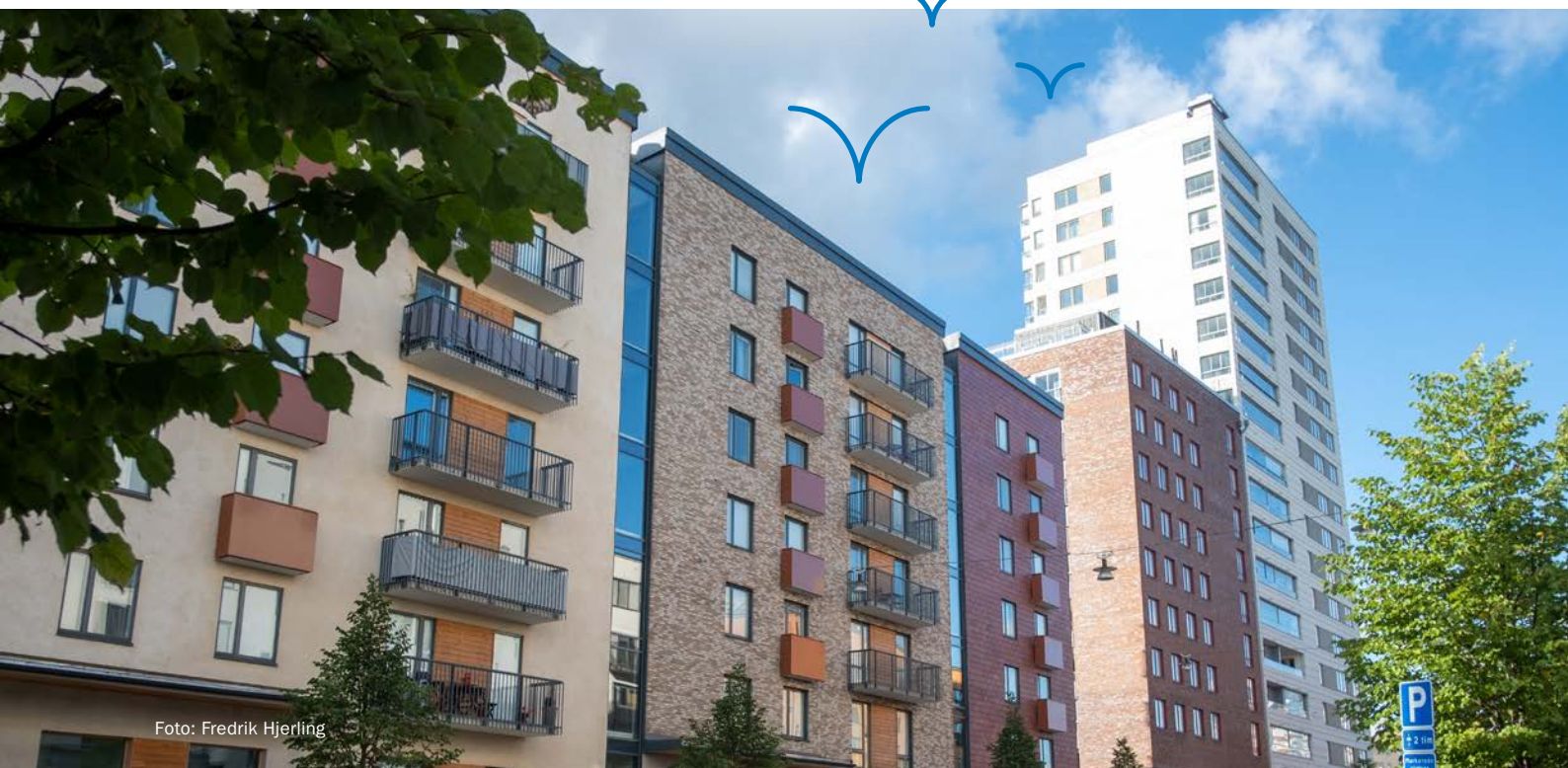

Foto: Fredrik Hjerling

Haninge Bostäder AB

Haninge Bostäder AB äger och förvaltar fastigheter i de flesta kommundelar inom Haninge kommun. Företagets fastighetshetsbestånd omfattar 36 registerfastigheter vid räkenskapsårets utgång.

Årets verksamhet

Av den totala uthyrningsbara ytan var 92,8 procent bostäder vid utgången av 2022. Den genomsnittliga bruttohyran för bostäder uppgick till 1 364 kr per kvm (1 335 kr per kvm).

Bolagets verksamhetsutveckling fortsatte under året och nu är alla verksamhetskritiska processer dokumenterade.

Bolagets engagemang i feriearbete för kommunens ungdomar resulterade hösten 2021 i ett samarbete med Haninge kommun, Tillsammans för orten. Under 2022 tecknades en avsiktsförklaring på fyra år med andra fastighetsägare i kommunen för att driva projektet långsiktigt. Under sommaren arbetade 275 ungdomar med konceptet att utveckla stadsdelarna socialt med utemiljön som verktyg.

Väsentliga händelser

Det stora moderniseringsprojektet på Södra Jordbrovägen i Jordbro fortsatte under hela året. Åtgärderna för att minska energianvändningen har bland annat gett hyresgästerna ett bättre boendeklimat. Under 2022 startade bolaget ett projekt i samarbete med forskningsinstitutet Fraunhofer-Chalmers Centre (FCC) för att på sikt optimera styrning av värme i lägenheterna. Haninge Bostäder fick även stöd från Boverket för att skapa bättre gröna ytor på innergårdarna vid Moränvägen i Jordbro.

Föreningen Jordbro i samverkan – där samhällsaktörer, fastighetsägare, förenings- och näringsliv i Jordbro samverkar – bildades under 2020–2021. Under 2022 upprättades en verksamhetsplan och fem arbetsgrupper påbörjade sitt arbete enligt planen.

Den dramatiska händelseutvecklingen i Ukraina fick bolaget att göra en ordentlig inventering och uppdatering av fastighetsbeståndets skyddsrum.

Intern kontroll

Att minimera risker och optimera möjligheter är en integrerad del av Haninge Bostäders sätt att driva verksamheten. Genom bolagets policyer, krisgrupp och handlingsplaner arbetar bolaget förebyggande och med god beredskap att hantera de risker som finns. Haninge Bostäder utvecklar långsiktiga relationer med entreprenörer och leverantörer och inrättar kontroller för att säkerställa att partners följer ingångna avtal och bolagets policy mot mutor. Tydliga processer och mallar för upphandlingar, inköp och uthyrning motverkar risken för korruption.

De finansiella riskerna inom verksamheten hanteras främst genom finanspolicyen som styrelsen fastställer årligen. Detta eftersom ränteläget har en stor påverkan på bolagets

finansiella kostnader. För att hantera den finansiella risken tillämpas en räntebindningsstrategi och säkringsinstrument.

Ekonomiskt resultat

Resultat efter finansiella poster uppgick till 57,0 mnkr (60,9 mnkr).

Framtida utveckling

Den stabila marknaden för hyresrätter förväntas kvarstå.

Haninge Bostäder AB

Ekonomi (mnkr)	2022	2021
Nettoomsättning	259,9	254,3
Resultat efter finansiella poster	57,0	60,9
Soliditet %	38,2	36,0
Investeringar	104,0	41,5
Antal anställda	33	33

Tornberget Fastighetsförvaltnings AB

Tornberget Fastighetsförvaltnings AB äger och förvaltar fastigheter för kommunalt ändamål och ska bedriva en effektiv och serviceinriktad fastighetsförvaltning med inriktning på att tillgodose Haninge kommuns behov av ändamålsenliga lokaler. I ägardirektiven framgår bland annat att målet är att minimera kommunens lokalkostnader över tiden och att Tornberget ska ses som en integrerad del av kommunen.

Tornbergets lokalbestånd är till två tredjedelar skolor och förskolor, en tiondedel är särskilda boenden och en femtedel är kultur- och idrottslokaler. Haninge kommun hyr nära 100 procent av lokalerna.

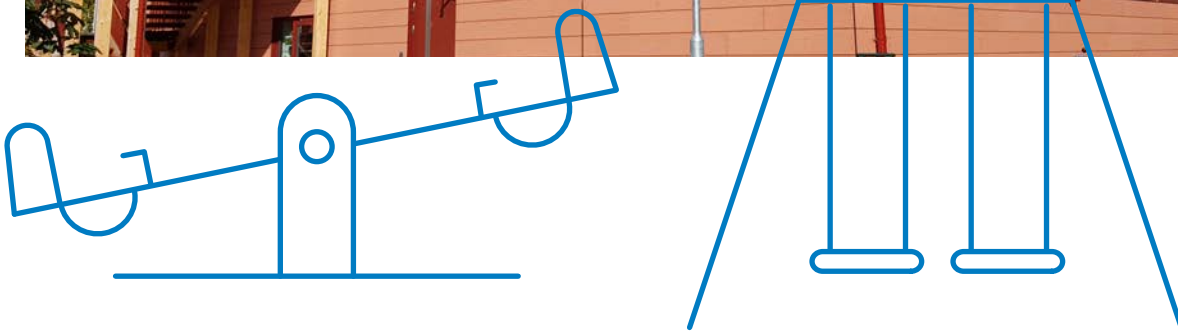
Årets verksamhet

Under 2022 har ytterligare en ny konceptförskola, Hemsö, färdigställts. Ribbybergsskolan har fått en ny matsal och i slutet av året färdigställdes Ribbyskolan i tid för vårterminen 2023. Alla lokaler är uthyrda.

Väsentliga händelser

Under året genomfördes en omorganisation där ekonomiavdelningen och staben bildat avdelningen verksamhetsstöd. Fastighetsavdelningen har organiserats i team och inkluderar nu även enheten för kundtjänst och fastighetsskötsel.

De rådande förhållandena i samhället med ökade räntor och materialpriser samt materialbrist har påverkat bolaget på olika sätt. För att möta detta har materialval ändrats och underhållsprojekt omprioriterats. Bolaget har också sett över effektiviseringar och har bland annat avvaktat ersättningsanställningar för personer som slutat.

Intern kontroll

Tornberget finansierar många av sina investeringar genom nyupplåning och påverkas av ränteutvecklingen i hög grad. En snabbt stigande räntenivå kommer innebära kraftigt ökande räntekostnader under kommande år. För att begränsa ränterisken sker upplåning med långa kapital- och räntebindingstider inom ramen för Haninge kommuns finanspolicy. För att hitta sätt att begränsa risken kommer Tornberget tillsammans med Haninge kommun analysera hur framtida finansiering av investeringar skulle kunna utvecklas inom ramen för självkostnadsprincipen.

Effekterna av pandemin och kriget i Ukraina på såväl världsekonomin som Sveriges ekonomi har medfört kraftigt ökade kostnader på många områden och osäkerheten om hur detta kommer påverka Tornberget och omvärlden framåt är stor.

Ekonomiskt resultat

Resultat efter finansiella poster uppgick till 11,7 mnkr (-0,8 mnkr).

Framtida utveckling

Stockholmsregionen och Haninge kommun fortsätter att expandera. Nya bostäder kommer att byggas och byggnader för kommunal service kommer att behövas. Haninge kommun väntas uppnå 100 000 invånare år 2024. Byggnader för kommunal service kommer särskilt att behövas i områden där många bostäder nyproduceras.

Fastighetsbeståndet består till stor del av byggnader som uppfördes under kommunens stora expansionsperiod från 1960-talet och in på 1970- och 1980-talen. Det gör att många byggnader behöver rustas upp inom en snar framtid för att inte bli fall för kapitalförstöring. I vissa fall kommer det att bli mer lönsamt att ersätta befintliga byggnader med nya effektivare byggnader. Ökat fokus på klimatfrågorna skapar också ett större behov av investeringar i energibesparande syfte.

Tornberget Fastighetsförvaltning AB

Ekonomi (mnkr)	2022	2021
Nettoomsättning	525,5	485,4
Resultat efter finansiella poster	11,7	-0,8
Soliditet %	1,5	1,4
Investeringar	560,6	701,5
Antal anställda	102	104

SRV Återvinning AB

SRV är ett avfalls- och återvinningsbolag med verksamhet på Södertörn i Stockholmsregionen. Bolaget har sitt säte i Huddinge och ägs av kommunerna Haninge, Botkyrka och Huddinge med 31,5 andelar var, samt Nynäshamn och Salem med 2,75 andelar var.

SRV samlar in avfall från cirka 154 000 hushåll i ägarkommunerna och cirka 3 000 verksamhetskunder, alltifrån förskolor och bostadsrättsföreningar till små och stora företag.

Årets verksamhet

Under året gjordes ett byte av verksamhetssystemet. Det nya systemet infördes under oktober och samtidigt byttes även ekonomisystemet, fakturahanteringssystemet samt inpasseringssystemet till återvinningscentralerna. I samband med detta infördes även en ny kundfaktura-hanteringstjänst.

Under året hanterades cirka 220 000 ton avfall vid Sofielunds återvinningsanläggning, inklusive anläggningen för farligt avfall. Upprustningen av Sofielund med ny deponiyta på den aktiva deponin, cirka 20 000 kvm slutfördes.

Återvinningscentralen i Flemingsberg stängdes vid årsskiftet 2022/2023 med anledning av utbyggnaden av Tvärförbindelse Södertörn. Inför stängningen arbetade bolaget med optimering av övriga återvinningscentraler. Som ett led i arbetet att göra det enklare för kunderna att lämna grovsopor fastighetsnära genomfördes två pilotprojekt i Huddinge med mobila återvinningscentraler, dels för insamling av fallfrukt, dels för insamling av julgranar. De mobila lösningarna kommer utvärderas och även utökas framöver i linje med målen i avfallsplanen.

Väsentliga händelser

Verksamhetsåret 2022 dominerades i huvudsak av byte av verksamhetssystemet. Mängden behandlat avfall, 220 000 ton, var lägre än de senaste årens mängder. En kraftig minskning av avfallsmängderna till återvinningscentralerna noteras jämfört med 2021. Givet det ekonomiska läget i slutet av 2022 kan det antas att avfallsmängderna kommer minska ytterligare under 2023.

Ekonomiskt resultat

Resultat efter finansiella poster uppgick till 21,8 mnkr (34,3 mnkr).

Framtida utveckling

Förändrade vanor och beteende till följd av pandemin och det pågående kriget i Ukraina minskar avfallsflödena i bolaget. Under 2023 kommer SRV:s fokus vara att säkerställa full funktionalitet i alla nya system, samtidigt som bolaget förbereder inför övertagandet av insamling av förpackningar samt återvinningsstationerna från och med 1 januari 2024.

SRV Återvinning AB

Ekonomi (mnkr)	2022	2021
Nettoomsättning	560,0	546,0
Resultat efter finansiella poster	21,8	34,3
Soliditet %	47,7	47,5
Investeringar	47,5	52,0
Antal anställda	223	205

Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund

Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund (SMOHF) bildades 2008 av kommunerna Haninge, Nynäshamn och Tyresö. Haninge kommun äger 52,5 procent, Tyresö kommun 29,6 procent och Nynäshamns kommun 17,9 procent.

Förbundets uppdrag är att bedriva den prövning och tillsyn som kommunerna är skyldiga att utföra enligt miljöbalken, livsmedelslagen och angränsande lagar, förordningar och föreskrifter. Dessutom har medlemskommunerna lagt tillsynen över försäljning av receptfria läkemedel, sprängämnesprekursorer, alkohol, tobak och liknande produkter på förbundet. Målet med tillsynen är att verksamheterna som bedrivs inom kommunerna inte ska påverka miljö och hälsa negativt. Förbundet har också som uppgift att erbjuda kompetens till kommunernas frivilliga miljöarbete, lämna stöd till fysisk planering och bygglovsverksamhet, besvara remisser och delta i medlemmarnas krisberedskap.

Förbundets verksamhet är delvis anslagsfinansierad eftersom de tre kommunerna betalar en medlemsavgift, men en stor del av kostnaderna täcks av att förbundet tar ut avgifter av de verksamhetsutövare de kontrollerar.

Ekonomiskt resultat

Resultat efter finansiella poster uppgick till -1,4 mnkr (3,9 mnkr).

Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund

Ekonomi (mnkr)	2022	2021
Nettoomsättning	24,2	27,8
Resultat efter finansiella poster	-1,4	3,9
Soliditet %	54,0	48,4
Investeringar	-	-
Antal anställda	48	47

Kostnader privata utförare inom skola, vård och omsorg

Nämnd	Privata utförare, total kostnad (mnkr) 2022	Bruttokostnad (mnkr)	Andel av nämndens bruttokostnad 2022	Andel av nämndens bruttokostnad 2021	De tre största privata utförarna 2022
GFN	621,8	2 577,3	24,1 %	24,7 %	Pysslingen Förskolor och Skolor AB Internationella Engelska Skolan i Sverige AB Kunskapsskolan i Sverige AB
GVN	150,7	674,6	22,3 %	21,8 %	NTI-Skolan AB KFUM Söder Fryshuset Thoren Gruppen AB
SON	384,5	1 305,1	29,5 %	30,4 %	Nytida AB Sverigetaxi i Stockholm AB Attendo LSS AB
ÄN	311,1	1 020,1	30,5 %	33,1 %	Attendo Sverige AB Vardaga Äldreomsorg AB Vardaga Nytida Omsorg AB

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

År 2022 var ett år med många perspektiv. Haninge kommun lämnade 2021 med ett starkt resultat, i likhet med stora delar av övriga Sverige. Efter två år med pandemi fanns en förhoppning om att kommunen utifrån en stark ekonomi skulle få tid att hantera pandemins långsiktiga konsekvenser och kommande demografiska utmaningar. Men återigen påverkades kommunen av faktorer som vi inte råar över. Det kom en ny våg av smittspridning under våren, men framför allt förmörkades framtiden till följd av kriget i Ukraina. Kriget medför ett stort lidande för Ukrainas befolkning, men det har också kommit att påverka både nuläget och framtidsutsikterna för svenska kommuner. Inflationstakten har drivits upp till historiska nivåer och verksamheterna upplever att kostnaderna har ökat, framför allt inom varor och tjänster.

Samtidigt blir utmaningen med demografins utveckling alltmer kännbar. Under 2022 ökade Haninge kommun med 2 025 invånare och hade totalt 97 683 invånare. Haninge kommun är den 21 största kommunen bland landets 290 kommuner utifrån antalet invånare. Som expanderande kommun krävs nya skolor, förskolor och äldreboenden. Befolkningsutvecklingen kommande år visar att det blir fler barn och äldre men även en ökning av invånare i arbetsför ålder. Haninge kommun arbetar på

flera olika sätt för att locka fler arbetstagare till kommunen och behålla den arbetskraft som finns, bland annat genom att möjliggöra distansarbete. Det har även funnits statliga insatser genom riktade bidrag till utsedda yrkesgrupper de senaste åren. I den långsiktiga planeringen behöver Haninge kommun beakta att kommande pensionsavsättningar ökar.

Sveriges kommuner och regioner (SKR) räknar med en starkare skatteunderlagstillväxt framöver, även om bedömningen är att den sämre konjunkturen får full effekt 2023. Dock blir den reala urholkningen av kommunsektorns inkomster stor, som följd av den höga inflationen. Prisökningstakten reviderades upp kraftigt under året, vilket medför en rad effekter för såväl intäkter som kostnader för kommunsektorn. Prisförändringarna för kommunal sektor började öka under 2022 till 3,7 procent och för 2023 till 6,0 procent inkluderat arbetskraftskostnad och övrig förbrukning. Eftersom kommunen är en arbetskraftsintensiv verksamhet kommer Haninge kommuns personalkostnader inkluderat personalomkostnader att stiga kraftigt framöver.

Haninge kommuns ekonomiska situation inför 2022 var god jämfört med ingången till 2021. Skatteintäkterna ökade och kommunen kunde revidera budgeten till nämnder inför och under 2022. Kommunen budgeterade ett resultat på 2,9 procent av budgeterade skatteintäkter och generella statsbidrag för 2022. Resultatet för 2022 motsvarar 10,5 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Främsta anledningen är exploateringsintäkter av engångskaraktär, men även att respektive nämnd har överskott jämfört med budget. Kostnaden för avtalspensioner (inklusive finansiell kostnad) beräknas öka 2023. Det beror främst på inflationsuppgången men även på premiehöjningar i det nya pensionsavtalet och löneökningar under pandemin. En dryg fjärdedel förklaras sammantaget av det nya pensionsavtalet. Resterande ökning beror på värdesäkring av skulden (finansiell kostnad) och andra effekter av pris- och löneökningarna.

En analys av det ekonomiska läget från SKR visar att den svenska ekonomin bromsade in redan under 2022. SKR:s skatteunderlagsprognos visar att inflationen och stigande räntor påverkar såväl investeringar som hushållens konsumtion negativt. SKR bedömer nu att BNP-tillväxten för 2022 kommer att landa på 2,6 procent och vara negativt för 2023.

Foto: Tomas Södergren

Bostäder och befolkning

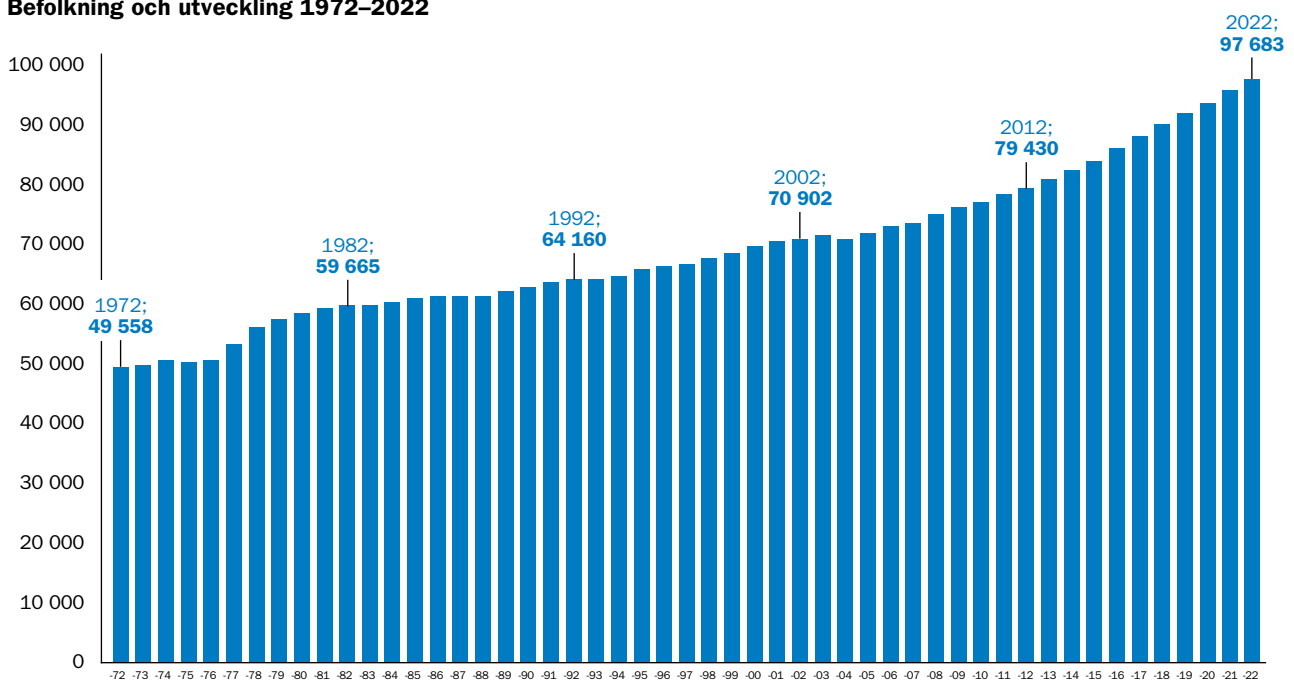
Haninge kommun hade 97 683 invånare vid utgången av 2022. Det var en ökning med 2 025 invånare under året, vilket motsvarar en ökning med 2,1 procent. I jämförelse med landets 290 kommuner var Haninge den kommun med den sjätte största ökningen i både antal och procent. Det medförde att Haninge passerade Växjö kommun i antal invånare och därmed hamnade på plats 21 bland landets 290 kommuner utifrån antal invånare.

Befolkningsökningen förklaras till stor del av ett positivt flyttnetto, det vill säga fler flyttade till Haninge kommun under året än tvärtom. Under 2022 flyttade nästan 1 500

fler till Haninge kommun än från kommunen. Det var främst inflyttningar från kommuner i Stockholms län som bidrog till det positiva flyttnetto under 2022, men det var även ett positivt invandringsnetto. Däremot var det ett negativt flyttnetto till övriga Sverige, det vill säga utanför Stockholms län.

Det var fler födda barn än avlidna invånare under året, vilket också bidrog till befolkningsökningen. Under 2022 föddes det 1 120 barn i Haninge, vilket var något färre än medel under åren 2018–2021. På riksnivå hade 2022 det lägsta antalet födda barn sedan 2005.

Befolkning och utveckling 1972–2022

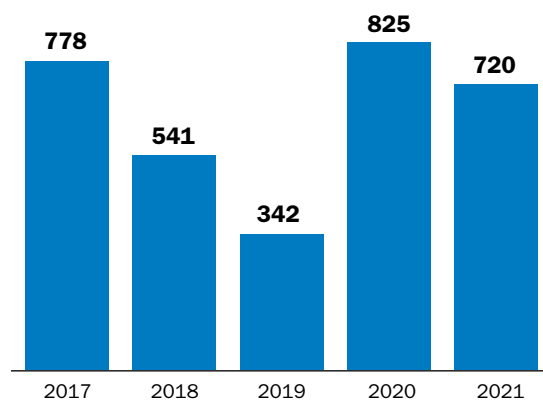
Källa: SCB.

Bostäder och flyttar

Vid utgången av 2021 hade Haninge kommun nästan 39 300 bostäder. Av dessa var 40 procent småhus, 25 procent hyresrätter i flerbostadshus och 31 procent bostadsrätter i flerbostadshus. Fyra procent av bostäderna är specialbostäder, exempelvis äldreboenden och studentbostäder. I Gudö är i princip alla bostäder småhus och i Handen inte ens en tiondel. Störst andel hyresrätter, 67 procent, har Jordbro och störst andel bostadsrätter, 50 procent, har Handen. Flest specialbostäder, 744, finns i Handen. Majoriteten av dem är studentbostäder.

Under de senaste fem åren hade Haninge kommun ett tillskott av 3 200 bostäder. Det byggdes fler bostäder i flerbostadshus än småhus under de senaste fem åren.

Tillskott av bostäder 2017–2021

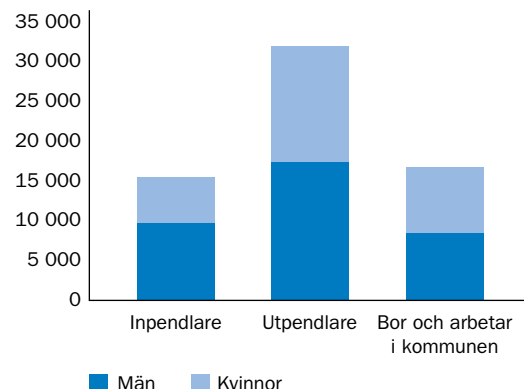
Källa: SCB.

Arbetspendling

Haninge kommun hade nästan 32 200 arbetstillfällen 2021. Av dessa var drygt hälften tillsatta av invånare som bor i Haninge och knappt hälften tillsatta av personer från andra kommuner som pendlar in till Haninge för att arbeta. Av dem som pendlar in till Haninge för att arbeta kommer flest från Stockholms kommun, följt av Huddinge, Nynäshamn, Tyresö och Botkyrka.

En stor del, 66 procent, av den arbetsföra befolkningen i Haninge pendlar till en annan kommun för att arbeta. Vanligast att pendla till är Stockholms kommun, följt av Huddinge, Solna, Tyresö och Nacka.

Arbetspendling

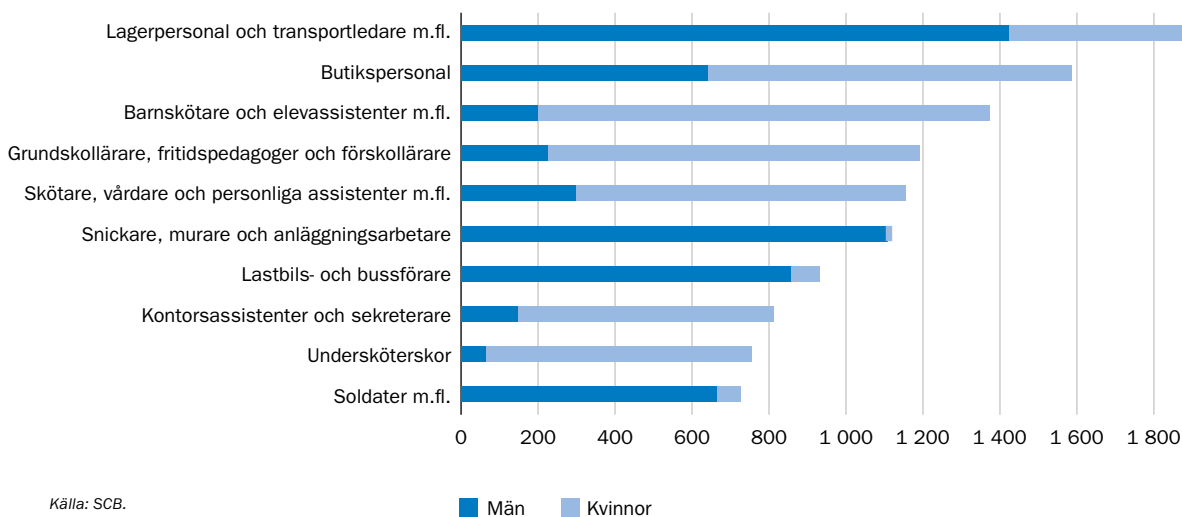
Källa: SCB.

Vanligaste yrken i Haninge

I Haninge kommun är en större del av arbetstillfällena inom handel, byggverksamhet samt offentliga tjänster som vård, omsorg och utbildning. Det är betydligt färre som arbetar inom exempelvis jordbruk och finans- och försäkringsverksamhet.

Det vanligaste yrket i Haninge är lagerarbetare och transportledare, där nästan 1 900 personer arbetar. Det är också det vanligaste yrket bland män som arbetar i Haninge. Bland kvinnor är det vanligaste yrket barnskötare och elevassistenter. Butikspersonal är den näst vanligaste yrket i Haninge, där fördelningen mellan könen är jämnare än i ovan nämnda yrken.

De tio vanligaste yrkena i Haninge (2020)

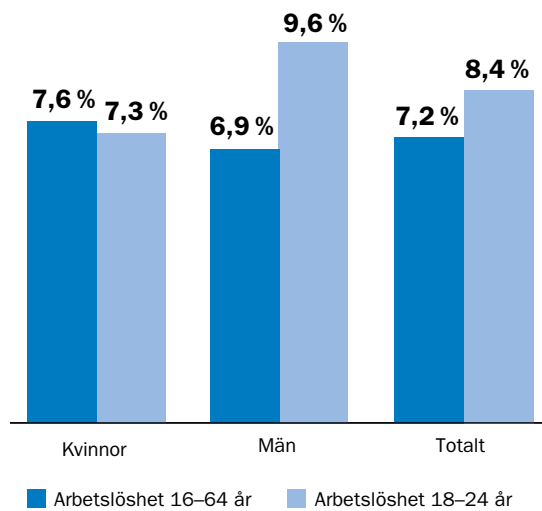

Källa: SCB.

Arbetslöshet

Vid utgången av 2022 var 7,2 procent av Haninge kommuns arbetskraft i åldrarna 16–64 år inskrivna hos arbetsförmedlingen. Under 2022 minskade arbetslösheten i Haninge med 0,3 procentenheter. Arbetslösheten minskade för både kvinnor och män under 2022, men Haninge kommun hade en högre arbetslöshet än Stockholms län och riket.

Ungdomsarbetslösheten (18–24 år) var 8,4 procent vid utgången av 2022, vilket var en minskning med 0,3 procentenheter sedan utgången av 2021. Det var utvecklingen bland män som bidrog till minskningen medan ungdomsarbetslösheten bland kvinnor ökade under 2022. Ungdomsarbetslösheten var högre i Haninge än Stockholms län och riket.

Källa: Arbetsförmedlingen.

Finansiella risker och riskhantering

Finanspolicyn som kommunfullmäktige beslutat om innehåller riktlinjer och regler i form av riskmandat och limiter för finansverksamheten i kommunen. De kommunala bolagen inom kommunkoncernen ska fastställa en finanspolicy enligt de ägardirektiv som fastställdes på respektive företags bolagsstämma.

Kommunen och den kommunala koncernen är exponerad för framför allt ränterisk, refinansieringsrisk, kredit- och likviditetsrisk samt marknadsvärdesrisk i finansiella placeringar.

Ränterisk

Kommunen hade inga räntebärande skulder. Den enskilt största posten för räntebärande skulder inom kommunkoncernen avser Tornberget Fastighetsförvaltnings AB där upplåningen ökade med 320 mnkr till 4 100,0 mnkr. Upplåningen inom den kommunala koncernen löper med både fast och rörlig ränta.

Refinansieringsrisk

Finanspolicyn reglerar hur kapitalbindningen i länportföljen ska spridas över tid för att minska refinansieringsrisken.

Valutarisk

Enligt finanspolicyn är endast upplåning i svensk valuta tillåten.

Kredit- och likviditetsrisk

Finanspolicyn anger vilka motparter och instrument som är tillåtna för placering av kommunens överskottslikviditet. Kommunen kan placera överskottslikviditet i räntebärande papper, bankinlåning och räntefonder.

Följande motparter är tillåtna: svenska staten, Kommuninvest, svenska kommuner och regioner, hel- eller delägda företag där ägarandelen ska vara minst 50 procent samt banker med bästa möjliga korta kreditvärdighet och lägst A (Standard & Poor's) eller A3 (Moody's) avseende lång kreditvärdighet.

Räntefonderna som anskaffades år 2019 redovisas som finansiell anläggningstillgång, eftersom fonderna kommer att innehas över en längre tid och ska generera avkastning. Fondernas verkliga och därmed bokförda värde uppgick till 390,2 mnkr, en nedgång med 10,3 mnkr under året.

Marknadsvärdesrisk

Enligt finanspolicyn får kommunen göra finansiella placeringar i räntebärande värdepapper, bankinlåning och räntefonder. Kommunens finansiella placeringar utgörs helt av räntefonder med genomsnittlig rating i fonden som lägst A (Standard & Poor's). Kommunen placerade 400 mnkr i två räntefonder 2019 som vid årsskiftet hade ett verkligt värde på 390,2 mnkr.

Likvida medel och kassalikviditet

Kommunens likvida medel i kassa och bank uppgick till 1 345,1 mnkr, en ökning med 90,4 mnkr under året. Att likviditeten ökade förklaras bland annat av exploateringsrättigheter och en ökning av generella statsbidrag och driftbidrag. Räknas fondernas verkliga värde in vid bokslutstidpunkten uppgick likviditeten totalt till 1 735,3 mnkr.

Kassalikviditet

Kassalikviditeten mäter kommunens betalningsförmåga på kort sikt och beräknas som kommunens omsättnings-tillgångar delat med kortfristiga skulder. Kassalikviditeten uppgick till 164,0 procent vilket motsvarar en ökning på 40,1 procentenheter jämfört med föregående år. Kommunens finanspolicy anger att kassalikviditeten ska uppgå till minst 60 procent, vilket uppfylldes. Inom den kommunala sektorn anser man att en kassalikviditet över 75,0 procent tryggar den kortsiktiga betalningsberedskapen.

Fonderna ingår inte i beräkning av nyckeltalet kassalikviditet eftersom de redovisas som finansiell tillgång. Fonderna kan dock omsättas till likvida medel inom tre bankdagar och förstärker därmed möjligheten till likvida bankmedel. Den genomsnittliga kassalikviditeten i Stockholms län 2021 var 142,2 procent, enligt Kommun- och landstingsdatabasen (KOLADA).

Långfristiga skulder och skuldsättningsgrad

Kommunens långfristiga låneskuld överfördes till kommunens bolag Tornberget Fastighetsförvaltnings AB under 2016 i syfte att trygga Tornbergets möjligheter till skattemässiga avdrag för räntekostnader. Kommunen borgar för dessa lån. Vid årsskiftet uppgick lånen i Tornberget till 4 100,0 mnkr, vilket var en ökning med 320,0 mnkr.

Kommunens långfristiga skuld i balansräkningen på 19,0 mnkr består främst av skuld för finansiell leasing om 8,3 mnkr och skuld för offentliga investeringsbidrag med 10,3 mnkr.

Skuldsättningsgraden mäter kommunens skulder och avsättningar (exklusive exploateringsområden) i förhållande till eget kapital. Skuldsättningsgraden blev 77,7 procent, en minskning med 17,3 procentenheter jämfört med omräknat värde för föregående år (95,0 procent).

	2018	2019	2020	2021	2022
Kassalikviditet, mnkr	125,8	116,0	120,7	123,6	164,0

	2018	2019	2020	2021	2022
Långfristiga skulder, mnkr	11,7	12,3	16,1	24,4	19,0
Skuldsättningsgrad, %	128,9	123,3	103,0	95,0	77,7
Låneskuld per invånare*, tkr	31,1	32,7	34,6	39,8	42,2

*Inklusive Tornbergets lån som Haninge kommun borgar för.

Borgensåtaganden

Haninge kommuns utnyttjade borgensåtaganden till föreningar och kommunala bolag var totalt 4 554,5 mnkr. Borgensåtaganden till föreningar var 411,7 mnkr och till de kommunala bolagen 4 142,8 mnkr, varav 4 100,0 mnkr avser Tornberget Fastighetsförvaltnings AB.

Kommunens borgensåtaganden ökade med 321,8 mnkr jämfört med föregående år, vilket förklaras av Tornbergets ökade upplåningsbehov (320,0 mnkr) för investeringar i kommunens verksamhetslokaler. Kommunen förutspår en fortsatt positiv utveckling för föreningar som kommunen borgar för och bedömer riskerna som relativt små. Se not 25, Ansvarsförbindelser och ställda panter.

Avsättningar

Posten avsättningar till pensioner i balansräkningen består till största delen av intjänad pensionsrätt, särskild ålderspension och efterlevandepensioner.

Kommunen bokade upp två avsättningar i samband med årsbokslutet. Den ena avser rivning och sanering av Gamla Fredrik Yrkesgymnasium med 21,5 mnkr och den andra avser förtida uppsägning av en paviljong vid Kvarnbäcksskolan med 1,8 mnkr. Den avsättning som bokades upp i årsbokslutet 2021 reglerades under 2022. Se not 22, Övriga avsättningar för närmare beskrivning av dessa avsättningar.

Pensionsförpliktelser

Kommunens pensionsförpliktelser är den framtida skuld som kommunen har till arbetstagare och pensionstagare. Sedan 1998 redovisas kommunens pensionsförpliktelser enligt blandmodellen. Detta innebär att pension som intjänats före 1998 redovisas som ansvarsförbindelse och pension intjänad efter 1998 redovisas som avsättning eller kortfristig skuld. Ansvarsförbindelsen är viktig att beakta ur risksynpunkt eftersom årligt kommande pensionsutbetalningar ska finansieras.

Kommunen har inte tryggt pensionsförpliktelserna genom pensionsförsäkring eller pensionsstiftelse och det

finns inga placeringar avseende pensionsmedel.

Kommunfullmäktige har inte antagit riktlinjer för förvaltning av pensionsmedel. Pensionsförpliktelserna återlånades i sin helhet i verksamheten. Ytterligare upplysningar om pensionsförpliktelserna finns i not 21 och 26.

I tabellen nedan visas kommunens totala pensionsförpliktelser inklusive särskild löneskatt för kommunens arbetstagare, pensionstagare och förtroendevalda. De totala pensionsförpliktelserna var 1 995,1 mnkr, en ökning med 29,9 mnkr jämfört med föregående år. Kommunkoncernens totala pensionsförpliktelse uppgick till 2 029,3 mnkr, en ökning med 36,7 mnkr.

Pensionsförpliktelse (mnkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Total pensionsförpliktelse i balansräkningen				
- Avsättning inkl. särskild löneskatt	782,2	714,8	809,4	742,2
- Ansvarsförbindelse inkl. särskild löneskatt	1 212,9	1 250,4	1 212,9	1 250,4
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring	-	-	-	-
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsstiftelse	-	-	-	-
Summa pensionsförpliktelse	1 995,1	1 965,2	2 029,3	1 992,6
Finansiering				
Återlånade medel	782,2	714,8	809,4	742,2
Konsolideringsgrad (%)	100	100	100	100

Belopp i mnkr	2023	2024	2025	2026	2027
Ansvarsförbindelse	1 229,6	1 242,1	1 175,7	1 115,9	1 062,1
Avsättning pensioner	956,6	1 234,5	1 230,9	1 231,2	1 253,5
Total pensionsförpliktelse	2 186,2	2 476,6	2 406,6	2 347,1	2 315,6

Pensionsutbetalningar och pensionskostnader

Pensionskostnaderna var 293,1 mnkr, vilket motsvarar en minskning med 12,9 mnkr jämfört med föregående år. Kommunens pensionskostnader i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag var 4,9 procent, en minskning med 0,6 procentenheter jämfört med föregående år.

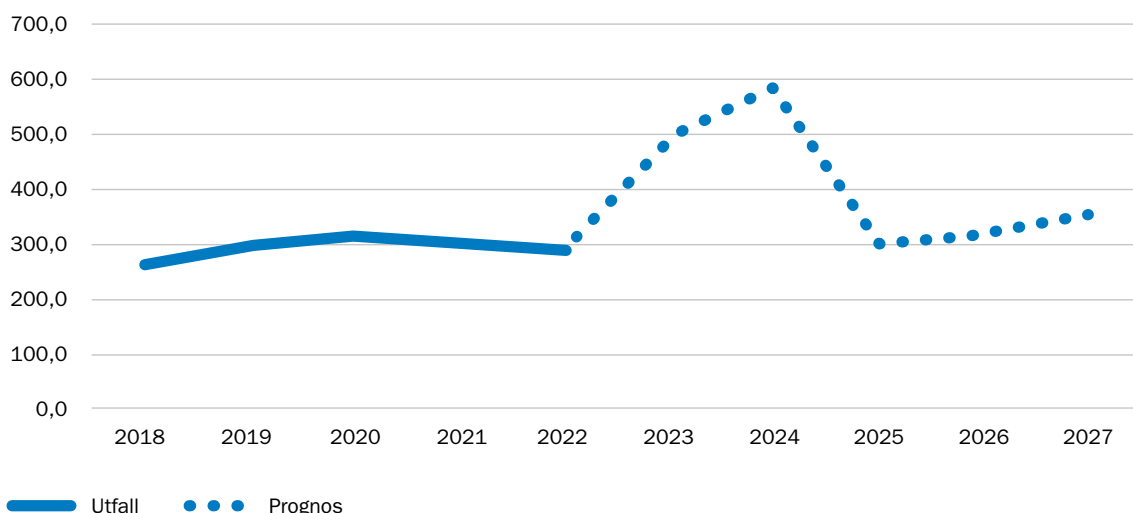
De största enskilda förändringarna för pensionsavsättningen var en ökning av förmånsbestämd ålderspension med 54,8 mnkr inklusive särskild löneskatt, och ränte- och basbeloppsuppräknung med 17,5 mnkr inklusive löneskatt. Kostnader för den avgiftsbestämda ålderspensionen uppgick till 128,7 mnkr inklusive särskild löneskatt. Kostnader för pensionsutbetalningar uppgick till 100,1 mnkr inklusive särskild löneskatt, där 85,1 mnkr avser ansvarsförbindelse för pensioner.

Från och med 1 januari 2023 gäller ett nytt pensionsavtal, AKAP-KR, som innebär att man går från ett förmånsbestämt till avgiftsbestämt pensionssystem. Anställda som har förmånsbestämd ålderspension i KAP-KL kan välja att gå över till det nya avtalet. I AKAP-KR höjs pensionsavsättningen från 4,5 procent till 6 procent. Det finns en stor osäkerhet i pensionsprognoserna, främst för de kommande två åren. Två viktiga parametrar för beräkning av pensionsprognoserna är inkomstbasbeloppet och prisbasbeloppet. Prisbasbelopp som pensionerna räknas upp med har höjts kraftigt på grund av inflationen, vilket gör att pensionskostnaderna för 2023 och 2024 ökar kraftigt för att sedan återgå till mer normalt utfall. Hur pensionerna utvecklas för åren framåt beror även på vilket val av pensionsavtal som de anställda gör.

Utfall					
	2018	2019	2020	2021	2022
Pensionskostnad	263,7	295,3	312,5	306,0	293,1

Prognos					
	2023	2024	2025	2026	2027
Pensionskostnad	496,0	587,4	302,2	317,9	351,7

Pensionskostnad 2018–2027

Händelser av väsentlig betydelse

Skatteprognoserna mer positiva än väntat men kostnaderna ökar

Haninge kommun baserade budgeten 2022 på en skatteprognos från Sveriges kommuner och regioner (SKR) från april 2021. Det innebär en budgeterad intäkt för skatter och generella statsbidrag på 5 693,2 mnkr. Budgeterat resultat för 2022 i ursprunglig Mål och budget var 166,1 mnkr vilket motsvarade 2,9 procent av budget för skatter och generella statsbidrag.

Inför och under 2022 visade skatteprognoserna från SKR på ökade skatteintäkter. Haninge kommun kompletterade utifrån detta intäktsbudgeten vid två tillfällen och höjde den till 5 848,5 mnkr. Nämnder och styrelse fick genom kompletteringen utökade ramar för 2022. Skatteintäktsprognoerna fortsatte att öka under året och de sista prognoserna för 2022 visade att årets intäkter förbättrades med 231,7 mnkr sedan den budgetgrundande prognosen i april 2021. Eftersom det inte gjordes någon kompletterad budget utifrån de senaste skatteprognoserna hade finansförvaltningen ett överskott gällande skatteintäkter och generella statsbidrag.

Ökade skatteintäkter är positivt och ger kommunen utrymme att skapa god kommunal service till medborgarna. Tyvärr har kommunen och omvärlden stått inför en global oro som driver inflationen uppåt. Inflationen har påverkat de ekonomiska förutsättningarna och osäkerheten är stor kring var inflationen kommer att ta vägen. Det kommer att bli en real urholkning av kommunens intäkter, som följd av den höga inflationen. Prisökningstakten har under året reviderats upp kraftigt, vilket medför en rad effekter för såväl intäkter som kostnader för kommunsektorn. Prisförändringarna 2022 för kommunal sektor blev 3,9 procent och för 2023 beräknas de till 4,0 procent inkluderat arbetskraftskostnad och övrig förbrukning.

Orolig omvärld

En stor händelse som pågått sedan 2020 är den pågående covid-19-pandemin. Pandemin var av väsentlig betydelse för Haninge kommunkoncern och samhället i stort både 2020 och 2021, och den påverkade samtliga verksamheter på ett eller annat sätt. Under vintern och början på våren tog den fart igen. Konsekvenserna den här gången var inte lika omfattande och det har dessutom byggts upp en erfarenhet i hanteringen. Inför sommaren hävdades myndigheternas direktiv och rekommendationer.

I februari invaderades Ukraina och framtiden för världsekonomin och Sveriges ekonomi förmörkades. Kriget medför ett stort lidande för Ukrainas befolkning, men det har också kommit att påverka både nuläget och framtidsutsikterna för svenska kommuner. Inflationstakten har drivits upp till historiska nivåer och verksamheterna upplever att kostnaderna har ökat, framför allt inom varor och tjänster. En hög inflationstakt som kvarstår leder till att kommunens köp av varor och tjänster fördröjas och fördröjs på grund av materialbrist.

Kartläggning och anpassning till lagen om kommunal bokföring och redovisning samt rekommendationer

I samband med att lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) trädde i kraft 2019 uppdaterades rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR). Under 2022 slutfördes arbetet med att anpassa redovisningen inom exploateringsredovisning och evakueringskostnader såsom hyra av moduler.

De totala effekterna av de justeringar som gjordes under 2022 har redovisats som rättelse av fel och 47,3 mnkr har bokförts direkt mot eget kapital, som minskat. Retroaktiva avskrivningar med 32,1 mnkr har justerats direkt mot eget kapital. Andra justeringar direkt mot eget kapital avser driftbidrag med 6,4 mnkr och investeringsutgifter för ett verksamhetssystem där utgifterna inte varit aktiveringsbara med 8,8 mnkr. Inom exploateringsredovisning har anläggningar som skulle ha aktiverats tidigare år aktiverats som anläggningstillgångar med 143,0 mnkr. Balansräkning, noter och nyckeltal för 2021 har omräknats med hänsyn till de justeringar som gjorts. I not 1 Redovisningsprinciper ges närmare förklaringar till justeringarna.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Styrmodellen

Haninge kommuns styrmodell ska bidra till kommunfullmäktiges mål om god ekonomisk hushållning genom att göra strukturen för styrning begriplig. En bestämd arbetsprocess innebär att resurser kan användas effektivt. En känd struktur och process med användbara verktyg för styrning och uppföljning förenklar också förvaltningarnas administration och ger nämnderna bättre överblick över resultat och kvalitet.

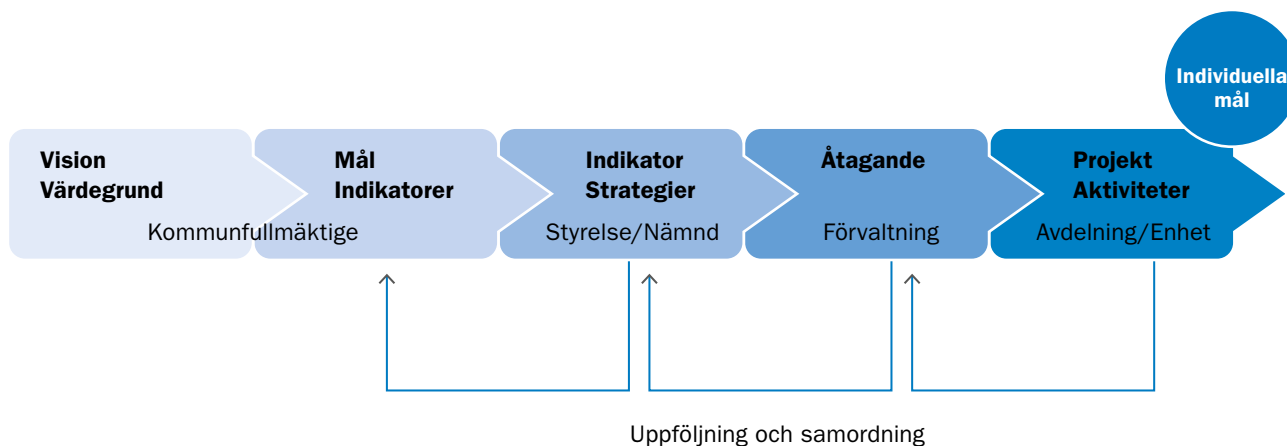
Kommunens vision och gemensamma värdegrund fastställs av kommunfullmäktige.

Haninge kommun har två målområden för ett gott liv i Haninge: Miljö och samhälle respektive Medborgare. Dessa två målområden innehåller två respektive tre strategiska förändringsmål. För varje förändringsmål anges vilka

nämnder eller bolag som ansvarar för eller medverkar till målet. Till varje mål finns också indikatorer med årliga målvärden som ska uppnås.

Nämnderna beslutar vilka strategier som ska användas för att påverka indikatorerna och uppfylla fullmäktiges mål. Strategierna fungerar som prioriteringar som långsiktigt stakar ut färdriktningarna för att nå fullmäktiges mål. Nämnderna kan också använda egna indikatorer för uppföljning och styrning. Förvaltningarna och bolagen verkställer den politiska viljan i verksamhetsplaner.

En fungerande uppföljning är viktig när ansvar och befogenheter är decentraliserade. Nämnderna följer upp fullmäktiges mål, indikatorer och uppdrag tre gånger per år och återrapporterar till fullmäktige två gånger per år. Det ekonomiska resultatet följs upp tio gånger per år.

Intern kontroll

Syftet med intern kontroll är att säkerställa att verksamheten bedrivs på ett ändamålsenligt och resurseffektivt sätt, att information om verksamheten och rapporteringen om verksamheten och ekonomin är tillförlitlig och rättvisande och att verksamheten efterlever lagar och avtal med mera. Arbetet med intern kontroll inom kommunen utgår från kommunfullmäktiges beslut 2013 om reglemente för intern kontroll och sker utifrån riktlinjer till reglemente för intern kontroll. Reglemente och riktlinjer är under revidering och beslut förväntas våren 2023. Den föreslagna revideringen ska omfatta renodlade styrsignaler, moderniserat språk och anpassning till nuvarande styrning genom exempelvis kommunallagen från 2017. Ett tillägg görs även avseende ansvaret för kommunens visselblåsarfunktion.

Respektive nämnd och bolagsstyrelse har ansvar för den interna kontrollen i kommunen. Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att se till att kommunen har en god intern kontroll. Kommunstyrelsen ska enligt uppsiktsplikten bidra med stöd till och utvärdering av den interna kontrollens funktionalitet och ändamålsenlighet och rapportera detta till kommunfullmäktige. Nämndernas och bolagsstyrelsernas internkontrollplaner beskriver vad som behöver göras utifrån prioriterade risker som framkommit i riskanalysen. Varje kontrollmoment i internkontrollplanen följs upp enligt beskriven frekvens och metod. Nämnder och bolagsstyrelser redovisar årligen resultatet av sin uppföljning till kommunstyrelsen.

Nämnderna och bolagens internkontrollplaner innehåller fyra obligatoriska kontrollmoment som identifierats av kommundirektörens ledningsgrupp. Kontrollmomenten genomförs gemensamt och analyseras sedan utifrån varje nämnd och bolags verksamhetsområde. För att säkerställa att de identifierade riskerna omhändertas och att kontrollmomenten ger grunden till genomförbara åtgärder kommer de gemensamma kontrollmomenten från 2022 att kvarstå 2023.

Resultatet för de gemensamma kontrollerna:

Personuppgiftsbehandling enligt GDPR.

Efter genomgång av samtliga nämnders kontroller framgår att generellt är de flesta medvetna om att känsliga personuppgifter inte får skickas med e-post. Det framkommer dock att det inte finns tydliga rutiner för informationsklassning inom kommunen och att det saknas djupare kunskap om vad en konsekvensbedömning enligt data-skyddförordningen är. Kommunen har identifierat olika förbättringsområden, till exempel att genomföra kommunikationsinsatser kring rutiner och arbetssätt.

Otillåten påverkan – felaktiga eller lagvidriga beslut som fattas av tjänstepersoner efter påtryckning eller hot från utomstående aktör.

Efter genomförd kontroll i incidensrapporteringssystemet har det framkommit att det inte är en träffsäker kontroll och att det inte fångar den aktuella risken på ett tillfredsställande sätt. Kontrollmomentet för 2023 har därför omformulerats för att säkerställa och identifiera nämndernas och bolagens mest utsatta områden. Att lyfta risken i nämndernas internkontrollplaner har aktualiserat frågan vilket bidrar till medvetenhet om problemen med otillåten påverkan.

Tillämpning av barnkonventionen – prövning av barn/barnets bästa inför åtgärder och beslut som rör barn.

Kontrollen visar en stor variation på om beslut som rör barn föregicks av en prövning av barns bästa. I några underlag genomfördes en prövning av barns bästa med hänvisning till barnkonventionens artiklar. I flera underlag finns ett resonemang och en prövning av beslutet men ingen analys. I andra underlag genomfördes ingen prövning av barns bästa.

Kontrollen visar att kunskap om barnkonventionen är en förutsättning för att handläggare ska kunna göra en bedömning av ett ärende. De brister som framkom i den övergripande granskningen är inte unika för Haninge kommun. Implementeringen av barnkonventionen och granskningen av barns bästa vid beslut som rör dem går långsamt vilket både Sveriges kommuner och regioner, SKR, och Barnombudsmannen beskriver i olika sammanhang. Framåt kan kommunen arbeta med enhetliga rutiner och anvisningar tillsammans med utbildningsinsatser för att stötta handläggare i att genomföra prövning av barnets bästa.

Direktupphandlingar och inköp enligt ramavtal.

Kommunens kontroll visade att kännedomen kring ramavtal var god och att nämnderna hade bra resultat vad gäller avtalstrohet. En stor del av de kontrollerade fakturorna bedömdes vara i linje med lagstiftningen men flera upphandlingar avvek från kommunens egna riktlinjer för direktupphandlingar. En förklaring som uppgavs till avsteg från befintliga avtal var huvudsakligen att aktuell vara eller tjänst inte fanns inom sortimentet eller att de inte kunde levereras i tid.

Uppföljning behöver fortsätta under kommande år för att säkerställa att direktupphandlingar genomförs enligt gällande rutiner. Majoriteten av de medarbetare som deltog i stickproven hade kontakt med avtalscontroller och/eller Upphandling Södertörn, vilket tyder på ökad medvetenhet kring inköp och upphandling samt en vilja att göra rätt.

Nämnderna och bolagen arbetar kontinuerligt med olika insatser för att stärka de egna rutinerna, göra systematisk uppföljning och öka kunskapen hos medarbetarna om upphandlingar. Tack vare genomförda kontroller har kommunen fått viktiga insikter om hur det kommande arbetet bör se ut och vilka insatser som är lämpliga att vidta framåt.

Fullmäktiges mål

Haninge kommun tillämpar målstyrning. Kommunen har två målområden med sammanlagt fem mål för att nå visionen om ett gott liv i Haninge: målområde Miljö och samhälle och målområde Medborgare.

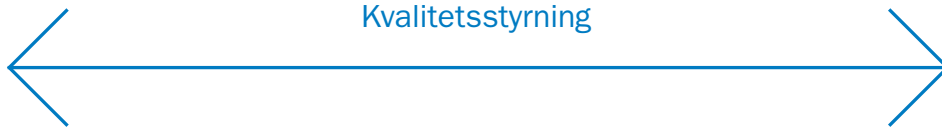
Miljö och samhälle handlar om att skapa ett ekologiskt och socialt hållbart samhälle för medborgare, besökare, näringsliv och föreningsliv – både idag och under kommande generationer.

Medborgare handlar om medborgarnas intressen – att de upplever fördelar med att bo, växa upp, utbilda sig och åldras i Haninge. Kommunen levererar välfärd och service, och det är viktigt att medborgarna får ett gott bemötande.

De två målområdena innehåller två respektive tre strategiska förändringsmål. För varje förändringsmål anges vilka nämnder och bolag som ansvarar för eller medverkar till målet. Till varje mål finns också indikatorer med de årliga målvärden som ska uppnås. För varje indikator där det är möjligt, görs en bedömning om målvärdet har uppfyllts, delvis uppfyllts eller inte uppfyllts jämfört med målvärdet. För några av indikatorerna är 2022 års resultat tillgängligt först under 2023. Årsredovisningen för 2022 är slutrapporteringen av kommunfullmäktiges mål och indikatorer som varit aktuella under mandatperioden 2018–2022. Det kommer inte att ske någon ytterligare återrapportering av resultat och effekter av dessa mål och indikatorer. I årsredovisningen 2022 har kommunfullmäktige gjort en samlad bedömning av målen utifrån resultaten och verksamheternas arbete.

Kvalitetsstyrning

Uppföljning av fullmäktiges mål

Kommunfullmäktiges mål har följts upp, analyserats och bedömts med stöd av kommunkoncernens samlade resultat och indikatorernas utveckling. Kommunens mål är ambitiösa och omfattar många av kommunens verksamheter. Kommunen kan inte alltid påverka hela målet utan är beroende av att samarbeta med andra aktörer i samhället.

För att ett mål ska bedömas som uppfyllt ska kommunens resultat motsvara ambitionen i målets beskrivning och indikatorerna ska ha uppnått fullmäktiges målvärde. En generell slutsats är att verksamhetsresultaten har bidragit till målpåfyllelse, men att de inte alltid ännu har påverkat indikatorernas utfall. Analyser har därför kompletterats med annan relevant statistik som påverkat målen. Det finns också målbeskrivningar som ger visst utrymme för tolkningar av vad som är ett "godkänt" årsresultat, vilket inte ska ses som en avvikelse eller felaktighet. Det beror på att det är övergripande mål som ska leda till långsiktiga effekter i samhället eller nytta för medborgarna.

Ett mål har bedömts som helt uppfyllt, övriga mål är delvis uppfyllda.

Kommunfullmäktiges mål nr 1: I Haninge ska miljö- och klimatarbetet vara i framkant

Haninge bidrar till renare luft, marker, vatten och giftfria miljöer. Fossilfria resor och transporter i kommunen ska öka. På längre sikt (år 2025) ska kommunens resor och transporter vara fossilfria enligt det klimat- och miljöpolitiska programmet. Alla resor i Haninge som geografiskt område ska vara fossilfria år 2030. År 2030 ska även energianvändningen i kommunala lokaler och bostäder ha reducerats med 20 procent jämfört med år 2020. Naturvärden, biologisk mångfald och ekologiska spridningssamband ska skyddas och utvecklas. Kommunens verksamheter ska utgå ifrån ett tydligt ekologiskt hållbarhetsperspektiv.

Kommunfullmäktiges mål nr 1: I Haninge ska miljö- och klimatarbetet vara i framkant

Indikatorer	Utfall				Mål
	2019	2020	2021	2022	2022
Utsläpp av växthusgaser från kommunens resor och transporter (ton koldioxidkvivalenter)	936	379	288	284	468
Energianvändning i kommunala lokaler (%)*			-5.2 %	-7,1 %	-4.0 %
Energianvändning i kommunala bostäder (%)			-10.4 %	-6,0 %	-1.0 %
Hushållsavfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. biologisk behandling (%)**	31 %	30 %	32 %		40 %

* För lokaler anges målvärdet utifrån referensåret 2019, medan målvärdet för bostäder jämför med föregående årsutfall. Beräkningsmetod har ändrats från och med 2020.

**Inkl. biologisk behandling. Målvärde för 2021 var 38 procent. Värdet 2022 klara i oktober 2023.

Målpåfyllelse: Målet bedöms som uppfyllt

Bedömningen bygger på utvecklingen av kommunfullmäktiges indikatorer och resultaten från kommunens samlade klimat- och miljöarbete. Utsläppen av växthusgaser från kommunens resor och transporter minskade med 2 procent jämfört med föregående år. Målvärdet uppnåddes med god marginal då stora utsläppsminskningar genomförts tidigare år. Energianvändningen i kommunala lokaler och bostäder minskade, och fullmäktiges målvärden har uppnåtts med god marginal.

Andel hushållsavfall som samlades in för materialåtervinning uppgick till 32 procent år 2021, vilket innebär att det årets målvärde inte nåddes. Årets målvärde på 40 procent bedöms inte nås om nuvarande utveckling fortsätter. Närmare analys av resultatet har inte kunnat genomföras då underlag inte finns tillgängligt. Indikatorn räknas därför inte in i helheten för målet.

Kommentar

Kommunens arbete med mål 1 omfattar genomförandet av kommunens klimat- och miljöpolitiska program som fastställdes 2017 av kommunfullmäktige. Programmet beskriver en gemensam och hållbar riktning för kommunens klimat- och miljöarbete. Programmet är indelat i fyra fokusområden: fossilfria resor och transporter, hållbar stadsutveckling, rent vatten och naturens mångfald samt hållbar konsumtion och resurseffektiva kretslopp.

Kommunens utvärdering av programmet visar att det pågår ett omfattande arbete med att nå målen i programmet och att flera etappmål har uppnåtts. Bedömningen är att de långsiktiga målsättningarna i programmet inte kommer kunna nås med befintliga och beslutade åtgärder. Det behövs ett fortsatt ambitiöst arbete för att nå målsättningarna.

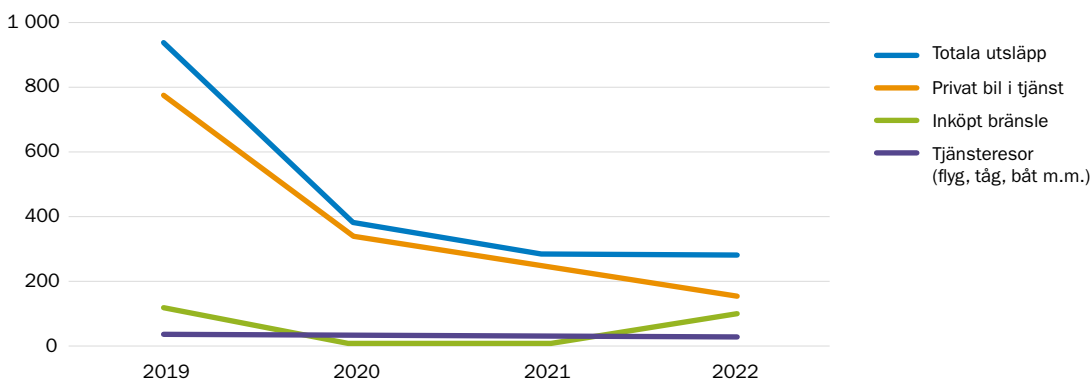

Foto: Tomas Södergren

Fossilfria resor och transporter

Kommunens resor och transporter ska vara fossilfria år 2025. Utsläppen av växthusgaser minskade marginellt under året och uppgick till 284 ton koldioxidekvivalenter år 2022.

Sett ur ett treårsperspektiv har utsläppen minskat kraftigt, och de var 70 procent lägre år 2022 jämfört med år 2019.

Figuren ovan visar hur utsläppen från kommunens resor och transporter har förändrats under den senaste fyraårsperioden. Huvuddelen av utsläppsminskningen under perioden är ett resultat av att kommunens tyngre fordon och arbetsmaskiner nu körs på biodiesel (HVO100), vilket har inneburit en mycket stor utsläppsminskning. Målsättningen att fortsätta ställa om tyngre fordon och arbetsmaskiner till miljövänliga fordon har påverkats av försenade leveranser. I avvaktan på leverans av miljövänliga fordon har kommunen övergått till leasingavtal för vissa fordon, samt arbetat vidare för att öka användningen av HVO100.

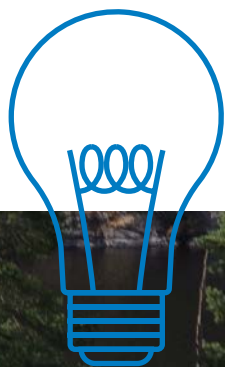
Minskningen av utsläpp från inköpt bränsle sedan föregående år beror på en övergång till elbilar för kommunens lätta fordon. Utbytet av kommunens tjänstefordon har fortsatt i enlighet med beslutad tidplan, trots vissa leveransproblem på grund av Covid-19 och kriget i

Ukraina. Andel fordon som drivs med fossila bränslen har minskat från 22 procent under 2021 till 16 procent vid utgången av 2022. Även kommunens bolag ställer om sin fordonsflotta, alla Tornbergets fordon utom en jourbil drivs med el och 31 procent av Haninges Bostäders fordon drivs med el. Sammantaget har utsläppen från inköpt drivmedel för förvaltningens och bolagens fordon minskat med ungefär 40 procent jämfört med föregående år, och uppgick till drygt 140 ton koldioxidekvivalenter för 2022.

Utsläppen från användningen av privat bil i tjänst beräknas genom en schablon utifrån utbetald milersättning. Utsläppen har minskat något sedan föregående år och uppgår enligt beräkningen till 32 ton koldioxidekvivalenter. Tornberget har under året fattat beslut om att enbart bilar som drivs med fossilfritt bränsle får användas i tjänsten från och med 2025.

Utsläppen från tjänsteresor har ökat med nästan 800 procent jämfört med utsläppen 2021 och uppgår till 96 ton. Detta beror främst på att antalet långa flygresor (över 500 km) har ökat kraftigt och är på samma nivå som innan covid-pandemin (2019). Antalet korta flygresor har däremot inte ökat lika kraftigt och är fortfarande betydligt färre än innan pandemin. Antalet tågresor är ungefär hälften jämfört med före pandemin. Utvecklingen kan vara en effekt av att det finns ett uppdämt behov av fysiska möten efter pandemin. Det ökande resande sker däremot i högre grad med flyg än med tåg, vilket inte är en hållbar utveckling på sikt då det ger en kraftig ökning av utsläpp jämfört med om resorna sker med tåg.

Under 2022 genomfördes en resvaneundersökning bland kommunens medarbetare i syfte att ta reda på hur resvanor för pendlings- och tjänsteresor förändrats efter pandemin. Resultatet visade bland annat att bilåkandet till och från arbetet ökat jämfört med 2019 års resvaneundersökning. Samtidigt har antalet medarbetare som åker bil till och från arbetet fem dagar i veckan minskat kraftigt, och resor med cykel, elcykel och elsparkcykel har ökat.

Alla resor i det geografiska området Haninge ska vara fossilfria år 2030. Kommunen stärker konkurrenskraften för cykel och gång, med utgångspunkt från cykelplan och trafiksäkerhetsprogram. Ramavtal gällande mark- och anläggnings tjänster som överklagats har lett till vissa förseningar av projekt som rör investeringar i väg och mark som bland annat ska bidra till ökad cykelanvändning.

Det har genomförts flera digitala utvecklingsprojekt som bidrar till ett minskat resande inom kommunen. Nya lösningar för säkra digitala möten, e-post och e-fax har ersatt tidigare lösningar och en elektronisk medborgartjänst avseende ekonomiskt bistånd har driftsatts. Detta har inneburit att behovet av fysiska möten och utskrifter av handlingar i pappersform minskat, vilket i sin tur bidrar till minskat behov av att resa och därmed till minskade utsläpp.

Kommunen har bidragit i Södertörnskommunernas arbete med att ta fram en gemensam mall för att ställa och följa upp klimat- och miljökrav i upphandlingar där transporter och arbetsmaskiner ingår. Kommunerna har även samverkat i arbetet med att främja etablering av publik laddinfrastruktur för elfordon med utgångspunkt från den modell för etablering som Stockholm stad använder. Samarbetet har skett inom ramen för det regionala EU-finansierade projektet Fossilfritt 2030.

Hållbar stadsutveckling

Energianvändningen i kommunens lokaler minskade med drygt 7 procent 2022 jämfört med referensåret 2019. Målet att minska energiförbrukningen med 4 procent under perioden har uppnåtts med god marginal. Under den första delen av perioden kunde en del av den minskade energianvändningen härledas till att vissa lokaler har använts i mindre utsträckning till följd av Covid-pandemin. Under 2022 bedöms dock nyttjandet av skollokaler vara tillbaka på normalläge och den fortsatta minskade energiförbrukningen kan därför härledas till de energibesparingsåtgärder som Tornberget har vidtagit.

Ett omfattande energibesparingsprojekt genomfördes på Torvalla sportcenter under åren 2018–2020. Förenklat går det ut på att värmen från sommarsäsongen lagras till de kalla månaderna för att då värma upp sportcentret och på så sätt minimera fjärrvärmeförbrukningen. Inför vintersäsongen 2022/2023 har justeringar gjorts för att uppnå en effektivare värmeåtervinning. Kommunen har även sett över möjligheterna att minska energianvändningen på andra sätt, som att till exempel införa batteridrivna solcells-belysning vid Rudans motorikbana samt mer energisnåla alternativ för belysning på kommunens fotbollsplaner.

Energianvändningen i kommunala bostäder minskade med 6 procent 2022 jämfört med föregående år, vilket innebär att målvärdet på 1 procent uppnåddes med god marginal. Under 2022 genomfördes flera åtgärder för att minska energiförbrukningen, bland annat byte av flera större värmepumpar, fortsatt utbyte av äldre ventilationsfläktar och aggregat samt byte till LED-belysning. Även fjärrvärmeförbrukningen minskade, som en effekt av löpande driftoptimering och klimatskalsrenoveringen av de fyra byggnaderna på Södra Jordbrovägen. Ett energieffektiveringsprojekt för värmestyrning har startats tillsammans med Chalmers. Styrningen påbörjades i januari 2022 och de första resultaten visar på en jämnare inomhustemperatur och lägre energiförbrukning.

Planering och byggande ska ske resurseffektivt och klimatanpassat. Detaljplanearbetet inom kommunen görs med fokus på utveckling i redan bebyggda miljöer med närhet till kollektivtrafik, i enlighet med översiktsplan, naturvårdsplanen och övriga styrdokument inom kommunen. För att medvetet arbeta med grönska och mångfunktionella ytor i planeringen av kvartersmark för bostäder används verktyget grönytefaktor. Under året har verktyget börjat följas upp och möjligheten till förenklingar av det har setts över. Under 2021 togs det fram en klimat- och sårbarhetsanalys för kommunen. Denna visar på risker och sårbarheter av ett förändrat klimat. Under 2022 har resultatet av analysen förts in i kommunens webb-GIS, vilket innebär att identifierade konsekvenser av klimatförändringar kan beaktas i till exempel detaljplanearbetet.

Rent vatten och naturens mångfald

Naturvärden, biologisk mångfald och ekologiska spridnings samband ska skyddas och utvecklas. Arbetet med en hållbar gräsklippning för ökad biologisk mångfald, minskade utsläpp och ökade upplevelsevärden för medborgarna fortsätter. Under 2022 har en skötselmanual med strategier för gräsklippning tagits fram. Metoden medför minskade transporter och klipptid, och innebär även att gräs och andra växter tillåts blomma, vilket gynnar pollinerare och andra insekter. Bekämpningen av den invasiva främmande arten jätteloka har fortsatt, och bekämpning har påbörjats av andra invasiva arter som jättebalsamin. Även tester av bekämpningsmetoder avseende parkslide har påbörjats. Beslut har tagits för åtgärder som ska kompensera för Tvärförbindelse Södertörns planerade intrång i Rudans naturreservat. Åtgärderna handlar om att utöka naturreservatet på annan plats och att utveckla värden kopplade till vattenmiljöerna och upplevelserna i Rudan.

Det pågår ett arbete med att ta fram lokala åtgärdsprogram för Haninges vattenförekomster med syfte att uppnå god vattenkvalitet enligt EU:s vattendirektiv. Under året har också ett åtgärdsprogram för Vitsån beretts, och åtgärder i enlighet med det beslutade åtgärdsprogrammet för Drevviken har påbörjats. Projektet har omfattat en utredning som visat behov av en dagvattendamm vid Norrby Gärde för att avlasta Drevviken.

Arbetet med investeringar för Dalarö- och Fors avloppsreningsverk pågår med syfte att säkra såväl förväntad befolkningsstillväxt som miljöansvar gällande rening av avloppsvatten från tätbebyggelse. Under året har detaljprojektering slutförts, bygglov hanterats och upphandling inletts för båda avloppsreningsverken. Arbetet med omvandlingsplaner har pågått för bland annat Norrby och Dalarö/Kolbotten. Syftet är att göra det möjligt att minska antalet enskilda avlopp, vilket i sin tur bidrar till att minska övergödningen av sjöar, vattendrag och hav.

Hållbar konsumtion och resurseffektiva kretslopp

Kommunens verksamheter ska utgå ifrån ett tydligt ekologiskt hållbarhetsperspektiv. De kommunala förskolornas arbete med att utveckla giftfria miljöer fortsätter, och åtgärder utifrån det som förskolorna själva kan påverka är genomförda. Underlaget på Jordbros IP har lagts om från granulat (korn av plast eller gummi) till sand för att bidra till minskad plastanvändning och minskad spridning av mikroplast. Kommunen arbetar för att främja ett mer hållbart byggande för de egna fastigheterna och deltar i en branschgemensam arena för cirkulärt byggande, vilket ger verktyg för att uppskatta minskade utsläpp av växthusgaser genom återbruk av produkter.

Kommunen arbetar även för ett ökat samnyttjande av kommunens lokaler i syfte att få ut mer verksamhet på en mindre yta, till lägre hyreskostnader och med mindre miljöpåverkan. Efter att restriktionerna för covid-19 upphörde i början av året har kommunens verksamheter även arbetat med att tillgängliggöra lokaler för uthyrning till medborgare, föreningar och andra aktörer.

Kommunens verksamheter ska i möjligaste mål välja ekologiska livsmedel, om sådana varor finns att tillgå hos avtalspart. Under senare delen av året har inköp av ekologiska livsmedel dock försvårats till följd av högre livsmedelskostnader. Om livsmedelskostnaderna är fortsatt höga är en kommande utmaning att öka mängden ekologiska livsmedel kostnadseffektivt inom befintliga budgetramar.

Hushållsavfall som samlats in för materialåtervinning, inklusive biologisk behandling, har ökat något 2021 jämfört med 2020 och uppgick till 32 procent år 2021 (målvärde för 2021 var 38 procent). Målvärdet på 40 procent år 2022 bedöms inte nås om utvecklingen fortsätter i nuvarande takt. Närmare analys av resultatet har inte kunnat genomföras då underlag inte finns tillgängligt.

Alla¹ verksamhetslokaler som kommunens fastighetsbolag förvaltar är utrustade för att underlätta källsortering och materialåtervinning. Kommunens bostadsbolag uppnådde sitt eget mål om att minst 50 procent av de boende ska ha möjlighet att sortera matavfall i slutet av 2022. Vidare arbetar bolaget med att ge hyresgästerna möjligheter att källsortera övrigt avfall i miljörum.

¹ Vissa särskilda boenden är inte utrustade för att underlätta källsortering.

Mål 2. I Haninge ska tillväxten ske på ett hållbart sätt

Nyckeltal	Utfall				Mål	Trend**
	2019	2020	2021	2022	2022	
Nybyggda och ombyggda bostäder (antal per år i genomsnitt)	342	825	720	*	750	↓
Företagsklimat enligt ÖJ, total, NKI (index 1–100)	75	76	78	*	76	↑
Förvärvsarbetsande invånare 20–64 år (%)	80.5 %	79.3 %	80.7 %	*	82.5 %	↑

* Utfall 2022 publiceras under 2023.

** Trend baseras på två år

Kommunfullmäktiges mål nr 2: I Haninge ska tillväxten ske på ett hållbart sätt

Bostadsområden ska omfatta olika boendeformer och infrastruktur, parker och tillgång till kommunens service ska utvecklas i samma takt som bostäder byggs i närhet till kollektivtrafiken. En fungerande arbetsmarknad ska ge fler i arbete. Företag ska utvecklas och vara nöjda med kommunens service.

Måluppfyllelse: Målet är delvis uppfyllt

Bedömningen bygger på att samhällsbyggnadsprojekten har haft en fortsatt framdrift som möjliggör fler bostäder i strategiska lägen enligt översiktsplanen.

Det senaste resultatet för nöjdhetsindex för företagare är högt. Haninge har lyfts fram som en kommun med hög och jämn kvalitetsnivå, med ett NKI på över 70 inom samtliga myndighetsområden.

Senaste utfallet för andelen förvärvsarbetsande visar en ökning för 2021 jämfört med året innan, och det finns indikation på ytterligare förbättring 2022. Trenden är att den öppna arbetslösheten minskar, men Haninge ligger högre än genomsnitt för länets kommuner och riket (november 2022). De som blir kvar i arbetslöshet är de som står långt från arbetsmarknaden eller som inte varit i arbete på många år, i kombination med låg utbildning. Verksamheter i kommunen har gjort en rad insatser för att få fler i arbete med lyckade resultat.

Kommentar

För att säkerställa en balanserad och hållbar tillväxt och en hög framdrift i samhällsbyggnadsprojekten har kommunen infört portföljstyrning. Det är en arbetsmodell för att kunna styra, prioritera och samordna samhällsbyggnadsprojekten över förvaltnings- och bolagsgränserna. Med denna modell skapas förutsättningar att kunna genomföra rätt projekt, vid rätt tidpunkt och med rätt resurser. Första programmen inom tillväxtportföljen är Västra Handen, Jordbro och Västerhaninge, som förväntas beslutas under 2023. I fokus ligger projekt som möjliggör fler bostäder i strategiska lägen enligt översiktsplanen, och flera projekt har nått viktiga milstolpar under året.

I kommunens bostadsriktlinje finns målsättningen att möjliggöra 750 bostäder per år. Totalt byggdes det 720 bostäder, majoriteten i Vega och Handen, under 2021

vilket är lägre än målsättningen om 750 nybyggda eller ombyggda bostäder per år. Uppdelat blev resultatet 510 lägenheter i flerbostadshus (474 hyresrätter och 36 bostadsrätter) och 211 småhus. Under perioden 2017 till 2021 har totalt 3 207 bostäder färdigställts, vilket är 641 bostäder i genomsnitt varje år. Det är lägre än målsättningen i indikatorn sett över en längre period. Det finns indikationer på att bostadsbyggandet 2022 ligger kvar på samma nivå som föregående år.

Kommunen har beslutat om ett långsiktigt program för social hållbarhet och nya riktlinjer för bostadsförsörjningen. I riktlinjerna konstateras att Haninge kommer att bli en alltmer integrerad del av bostads- och arbetsmarknaden i Stockholmsregionen. För att möta efterfrågan på boenden behöver Haninge stärka sin position på den regionala bostadsmarknaden genom bland annat arbetet med den kommande regionala utvecklingsplanen för Stockholm (RUF5).

Under våren 2022 har en detaljplan för Jordbro centrala delar ställts ut för granskning, och målsättningen är att den antas under våren 2023. Ett omtag har tagits gällande detaljplanen för Västerhaninge centrum med målsättning att hitta en lämplig plats för en ny simhall i området. Företagsområdet Albyberg ska byggas ut och planering av den andra etappen pågår. Ny mark för företagsetableringar utreds också inom Fors verksamhetsområde i Tungelsta.

I en tillväxtkommun behövs utveckling av nya parker och annan service, och det som redan finns behöver underhållas. Höglundaparken har rustats upp, i Lillgården finns nya ytor för spontanidrott och i Gudö har en ny lekmiljö tagits i bruk. En omfattande om- och tillbyggnad har gjorts av Ribbyskolan. Samtidigt har skolgården tillgänglighetsanpassats och gjorts i ordning för att passa från förskoleklass till årskurs 9.

Uppföljning av den pågående digitaliseringen av samhällsbyggnadsprocessen visar att nyttorna blir större än vad som först prognosticerats, men att nyttan hämtas in ett år senare än planerat. Hittills har kundernas kostnader minskat eftersom digitala tomkartor kan laddas ned kostnadsfritt och processen har blivit effektivare. Ett nytt kartproduktionssystem som bidrar till att effektivisera framtagandet av kartprodukter och hanteringen av mätupdrag har implementerats.

Under året har en positiv utveckling skett inom kommunens företagsklimat. Haninge kommun lyfts fram som en kommun som får ett högt resultat och har ett NKI på över 70 inom samtliga myndighetsområden. Detta det högsta sedan mätningarna började år 2007. Jämfört med

Stockholmskommunerna är Haninge på sjunde plats. I bilden nedan redovisas Haninges resultat jämfört med resultatet från andra kommuner i landet som också håller en hög nivå².

Kommuner med högt betyg inom samtliga sex myndighetsområden

Nedan SBA-kommuner har ett högt betyg, dvs mins NKI 70, inom samtliga sex myndighetsområden.

	Brandskydd	Bygglov	Markupplåtelse	Miljö- och hälsoskydd	Livsmedelskontroll	Serverings-tillstånd	Totalt
Upplands-Bro	72	74	84	70	95	97	79
Lidingö	84	76	87	84	85	76	82
Haninge	83	71	86	73	82	84	78
Linköping	82	78	78	74	82	82	78
Västerås	89	74	78	77	77	80	77
Örebro	84	72	70	77	82	84	77
Eskilstuna	79	73	80	77	80	73	77

NKI mäter kommunens service till företagen inom sex myndighetsområden: brandskydd, bygglov, markupplåtelse, miljötillsyn, livsmedelstillsyn och serveringstillstånd. Inom bygglov har kommunen samma resultat som 2020, trots en ökning av bygglovsärenden med 40 procent under 2021. Den största ökningen i NKI har skett inom markupplåtelse.

Antalet ansökningar till aktuella markanvisningar ökade under 2022 och kommunen fick fler förfrågningar om att få köpa mark för företagsetableringar. De större kommunikationsinsatser som gjordes, bland annat under Almedalen och Business Arena Stockholm, bidrog till att öka kännedomen om Haninges näringsliv och företagens möjligheter att etablera och utveckla befintliga verksamheter.

Andelen förvärvsarbete ökade 2021 men kommunens målsättning uppnåddes inte. Det finns indikationer på att andelen förvärvsarbete ökade under 2022, efter minskningen under pandemin (2020 och 2021). Den rådande trenden är att den öppna arbetslösheten minskar. I november var arbetslösheten 7,1 procent, vilket är 0,4 procentenheter lägre än året innan, men det är högre än snittet bland kommunerna i Stockholms län och rikssnittet.

Generellt sett är det svårt att urskilja kommunens bidrag för att minska arbetslösheten och öka andelen förvärvsarbete. Kommunens aktiviteter för att främja övergången till arbete och studier i samverkan med lokala och regionala näringslivet visar goda resultat. Fler fick chansen till feriejobb än föregående år, och ungdomsjobb riktades till personer som är beroende av stöd.

² Stockholm Business Alliance, Företagsklimat 2022

Mål 3. I Haninge ska medborgarna vara trygga oavsett skede av livet

Nyckeltal	Utfall				Mål	Trend***
	2019	2020	2021	2022	2022	
Trygghetsindex (lokal mätning) * (Index mellan 0–6, låga värden är bra)		1.9			1.6	
Anmälda brott om skadegörelse per 1000 invånare (antal)	28.4	33.8	33.1	**	23.5	
Elever i åk 5: Jag känner mig trygg i skolan (%)****		80.8 %		83.0 %	88.0 %	

* Den lokala trygghetsmätningen som utförts av lokala BRÅ-organisationen görs inte längre.

** Utfall för indikatorn år 2022 redovisas under våren 2023.

*** Trend saknas för samtliga tre indikatorer.

**** Undersökningen har förändrats från 2022 och det är inte möjligt att jämföra med tidigare år.

Kommunfullmäktiges mål nr 3: I Haninge ska medborgarna vara trygga oavsett skede av livet

Medborgaren ska känna sig trygg i Haninge oavsett var i kommunen man bor, bakgrund och ålder. För att skapa trygghet ska kommunal omsorg erbjudas när behov uppstår. Insatser utformas utifrån medborgarens egna förutsättningar. Äldre har tillgång till god omsorg med bibehållet oberoende. Multisjuka, ofta äldre personer, ställer höga krav på fungerande samverkan inom kommunen och med regionen.

Måluppfyllelse: Målet är delvis uppfyllt

Kommunens trygghetskapande och brottsförebyggande arbete har förstärkts på såväl kort som lång sikt. Trygghetskommissionens årligt avsatta medel har inneburit en resursförstärkning och i viss utsträckning bidragit till vidareutveckling av trygghetsarbetet. Flera aktiviteter har bidragit till att skapa tryggare miljöer för barn, unga och familjer. Arbetet utgår från läges- och behovsbilder, kunskap om risk- och skyddsfaktorer, forskning och beprövade metoder i ett långsiktigt perspektiv. Ett ökat samarbete inom koncernen och samverkan med andra aktörer har också bidragit till positiva effekter för ökad trivsel och trygghet, samt minskat skadegörelse.

För kommunfullmäktiges indikatorer har mätmetoden förändrats, mätningen upphört eller så redovisas utfallet med eftersläpning. SCB:s medborgarundersökning visade att andelen invånare som känner sig trygga utomhus när det är mörkt är lägre i Haninge jämfört med länet och med rikets genomsnitt. Enkäter i förskolan och i gymnasiet visade på bättre resultat avseende trygghet jämfört med föregående mätning.

Inom äldreomsorgen visar resultat från Socialstyrelsens brukarundersökning att de äldre upplevde att hemtjänstpersonalens bemötande har förbättrats, däremot har äldre i vård- och omsorgsboenden känt sig mindre trygga. Socialstyrelsen har uppmärksammat en liknande utveckling nationellt och i Stockholms län. Under året har ny välfärdsteknik på vård- och omsorgsboenden införts med goda resultat.

Kommentar

Medborgarna ska känna sig trygga i kommunen oavsett skede i livet och ålder. SCB:s medborgarundersökning genomfördes under hösten 2022. 752 medborgare svarade, vilket motsvarar en svarsfrekvens om 32 procent (rikt hade 36 procent). 61,3 procent anger att de känner sig trygga utomhus i området där de bor när det är mörkt ute (för riket 75,1 procent). Haninge ligger lägre jämfört med genomsnittet för länet (74,8) och för de Södertörns-kommuner som har genomfört undersökningen. Inga jämförelser kan göras med tidigare år eftersom undersökningen har förändrats. Den lokala trygghetsmätningen (lokal trygghetsindex) genomförs inte längre i kommunen.

Kommunens bostadsbolag mäter regelbundet hur hyresgästerna upplever tryggheten i sitt bostadsområde. En förbättring har skett med åtta procentenheter sedan årsskiftet (66 procent jämfört med 61).

Målets indikator elever i årskurs 5: Jag känner mig trygg i skolan från Skolinspektionens enkät har förändrats sedan tidigare mätningar. Haninge ligger i linje med länets genomsnitt 2022. Jämförelser med tidigare utfall och bedömning av målvärdet är inte möjligt. Resultat från andra mätningar som omfattar barn och unga är:

- Stockholmsenkäten genomförs jämna år och vänder sig till elever i årskurs nio och gymnasiet år två. Resultaten visar att pojkar (årskurs nio 83 procent; gymnasiet 79 procent) känner sig tryggare än flickor (årskurs nio 53 procent, gymnasiet 60 procent) i sitt bostadsområde på kvällstid. Jämfört med tidigare års mätningar har tryggheten ökat något. Jämfört med länet är Haninges resultat på samma nivå för pojkar i årskurs nio, men sämre för resterande (flickor i årskurs nio samt gymnasiet).
- Kommunens förskolor mäter årligen vårdnadshavarens nöjdhet med förskolan. Andel vårdnadshavare som uppger att "förskolan i sin helhet är trygg och säker för mitt barn" har ökat till 90 procent (89 procent 2021). Det bedöms vara en effekt av förebyggande insatser som lett till en ökad medvetenhet och kunskap i verksamheten.

- Gymnasieskolans trygghetsenkät visade att 95 procent av eleverna upplever en hög trygghet, vilket är en ökning jämfört med året innan. Förebyggande trygghetsarbete på skolan tillsammans med andra aktörer bedöms ha gett resultat. Resor till och från skolan upplevs nu tryggare – en effekt av ökat samarbete mellan kommun och polis.

Kommunfullmäktiges indikator **Brott om skadegörelse per 1 000 invånare** har minskat 2021 jämfört med 2020. Brottsminskningen kan vara en effekt av utökat samarbete mellan kommunen, polisen, civilsamhället och lokala föreningar. Samarbetet har inneburit att gemensamma insatser har prioriterats till de områden som behövt ökad tillsyn, att fler vuxna befinner sig i det offentliga rummet vilket kan verka avskräckande för att begå brott.

År 2020 beslutade samtliga politiska partier i Haninge att årligen avsätta särskilda medel för aktiviteter i syfte att förstärka, komplettera och utveckla kommunens befintliga trygghetsskapande arbete, vilket går under benämningen Trygghetskommissionen. Samtliga tilldelade medel för 2022 har utnyttjats. Aktiviteterna har bestått av föreningsdriven trivselvandring, samverkan med föreningsliv, lovaktiviteter, väktarresurser, utveckling av föräldrastödsinsatser, platsaktivering, simskola och annat.

Flera aktiviteter har bidragit till att skapa tryggare miljöer för barn, unga och familjer. Föräldraskapsstödjande insatser har utvecklats med särskilt fokus på att främja barns och ungas trygghet, hälsa och utveckling samt för att motverka nyrekrytering till gängkriminalitet och annat utanförskap. Kommunen har fördubblat sina personella resurser inom förebyggarteam och bedriver aktivt uppsökande arbete. Familjer i Brandbergen och Jordbro som har fått sitt första barn i Sverige eller är förstagångsförälder har fått hembesök av socialförvaltningens föräldrarådgivare och BVC-sjuksköterskor. Detta har resulterat i en kontakt med föräldrar som annars inte skulle söka råd eller stöd.

Samverkan med andra aktörer

Kommunen har inlett implementeringen av den kunskapsbaserade metoden Effektiv Samordning för Trygghet (EST) i det trygghetsskapande arbetet. Metoden är framtagen av Brottsförebyggande rådet och Örebro universitet. Den stöds av bland annat regeringen, Polismyndigheten, Sveriges kommuner och regioner (SKR) och Boverket.

Metoden är en förutsättning för att säkerställa att kommunens verksamheter, polisen, bostadsbolag och andra aktörer samarbetar effektivt och samordnat kring kartläggning, analys, insatser, uppföljning och återkoppling utifrån faktabaserade lägesbilder i kommundelarna. Det bidrar till gemensamma prioriteringar och ett effektivt nyttjande av resurser. Syftet är att öka medborgarnas upplevda trygghet och minska brottsligheten.

En del i samverkan med polisen är en rutin vid plötslig social oro i kommunen. Rutinen bidrar till en skyndsam och effektiv samordning när oönskade händelser uppstår

som påverkar den upplevda tryggheten negativt i ett specifikt område eller i en kommundel. Rutinen har tillämpats i samband med gängrelaterad våldsbrottslighet. Boende och andra har i samband med händelserna erbjudits möjlighet till stöd, och det har funnits en ökad synlighet av poliser och andra kommunala verksamheter. Dessutom har kommunens och polisens avhoppbarverksamhet hjälpt åtta avhoppare som var i behov av stöd.

Trygghetsarbetet har haft särskilt fokus på Jordbro, som är klassat som ett utsatt område av polisen. ”Jordbro i samverkan” är ett samarbete mellan Haninge Bostäder, andra fastighetsägare, kommun, polis och andra offentliga aktörer för att göra Jordbro till ett bättre område att besöka, bo och verka i. Samarbetet bygger på en forskningsbaserad metodik. Den önskade långsiktiga effekten är att Jordbro ska upphöra att vara kategoriserat som ett utsatt område.

Under sommaren har 275 ungdomar arbetat i Jordbro, Handen, Vega, Brandbergen/Vendelsö och Västerhaninge för att förbättra utemiljön i sitt bostadsområde och öka trivseln. Koncernen har utvecklat ett koncept ”tillsammans för.” för att långsiktigt driva sommarpraktikplatser i kommunen tillsammans med bland annat fastighetsägare.

För att öka vuxennärvaron i det offentliga rummet har Trivselvandringar (tidigare nattvandring) genomförts i samverkan mellan kommun och föreningar. Antalet medverkande föreningar har ökat, vilket medfört att fler vuxna erbjudit stöd och social trygghet på tider och platser där ungdomarna är.

Kommunen arbetar med platsaktivering tillsammans med andra aktörer för att skapa platser för gemensamma aktiviteter och upplevelser. Aktivering av Rudans friluftsområde gav goda resultat och bidrog till att skapa trivsel och trygghet. Liknande insatser har även gjorts på Dalarö, Haningeterrassen och i Jordbro centrum.

Väktarresurser har förstärkts och blivit synligare. I syfte att bidra till ökad upplevd trygghet och minskad brottslighet har fler kameror placerats på strategiska platser utifrån läges- och behovsbild. Kameran sensorer används som ett komplement till ökat egendomsskydd, trygghet och minskad skadegörelse. Kamerorna har betydelse för att minska antalet brott och har bidragit till att minska kränkande behandling.

Samhällsplaneringens påverkan på trygghet

Kommunen har stärkt sin kompetens att genom arkitektur i det offentliga rummet förebygga brott och skapa trygghetsskapande åtgärder. Den metodik som tillämpas underlättar medvetna val vid planering av bostadsområden och offentliga platser. Ett exempel på det är Jordbro centrum som är i ett ombyggnadsskede. Stora delar av torget som påverkade miljön och människors trygghet negativt har spärrats av, och flera insatser har gjorts för att öka trivseln. Efter detta har platsen använts mer utan skadegörelse.

Behovet av renhållning har ökat, vilket beror på att Haninge växer och att fler vistas utomhus. Nedskräpning och skadegörelse ökar upplevelsen av otrygghet. Kommunen åtgärdar nedskräpning och problem med belysning mm skyndsamt. Klotter och annan skadegörelse har minskat och därför har kostnaderna för skadegörelse minskat med nära 90 procent sedan 2019.

Kommunen genomför krisledningsövningar kopplade till beredskaps- och kontinuitetsplanen. Syftet är att stärka förmågan och minska sårbarheten i samband med störningar som har negativ påverkan på verksamheten.

God omsorg

Äldre ska ha tillgång till god omsorg med bibehållet oberoende. För att utvärdera systemet med välfärdsteknik i form av en ny trygghetslösning har kommunen gjort en jämförande studie mellan två särskilda boenden. Boendet med välfärdstekniken hade färre fallincidenter och färre fall i

boenderummen jämfört med boendet med traditionellt trygghetslarm. Boendet med välfärdstekniken hade 29 procent färre sjukhusbesök under en 12-månadersperiod. Systemet ska nu implementeras på flera boenden.

De äldres nöjdhet med hemtjänst och särskilt boende mäts årligen. För hemtjänsten har de äldres trygghet minskat, men personalens bemötande upplevs som bättre. Bland äldre som bor i särskilt boende har resultaten sjunkit något jämfört med tidigare år. Liknande utveckling syns i brukarundersökningar både för riket och länet. Socialstyrelsen bedömer att den negativa förändringen är större än tidigare års utveckling.^[1]

Hemlöshet för personer över 65 år har halverats enligt kommunens kartläggning. För alla åldrar minskade hemlösheten med knappt fem procent. Förbättringen beror främst på ökade möjligheter till träningslägenhet och eget boende.

^[1] Socialstyrelsens slutsatser på frågan "Vad tycker de äldre om äldreomsorgen - Brukarundersökning 2022.

Mål 4. Haninge ska erbjuda en innovativ skola med höga förväntningar som skapar konkurrensfördelar i livet

Nyckeltal	Utfall				Mål	Trend*
	2019	2020	2021	2022	2022	
Elever i år 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor	86.0 %	87.4 %	88.5 %	81.3 %	86.0 %	↓
Gymnasieelever med examen inom 3 år, kommunala skolor	48.2 %	48.1 %	52.5 %	54.9 %	55.0 %	↑
Lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera**	47.0 %	46.0 %	47.0 %	**	50.0 %	↑

* trenden bygger på två år och kan därför vara osäker

** Målvärde för 2021 var 48 procent. Utfall 2022 publiceras senare under 2023.

Kommunfullmäktiges mål nr 4: Haninge ska erbjuda en innovativ skola med höga förväntningar som skapar konkurrensfördelar i livet

Det är viktigt att fler elever blir behöriga till gymnasiet och därefter klarar en gymnasieexamen. Risken för att hamna i utanförskap och psykisk ohälsa minskar i en likvärdig och tillgänglig skola. Svenska för invandrare (SFI) är en viktig aspekt av integration och för att komma in på arbetsmarknaden.

Måluppfyllelse: Målet är delvis uppfyllt

Andelen elever i årskurs 9 som blev behöriga till gymnasiet yrkesprogram minskade 2022 jämfört med tidigare år. Eleverna i denna årskull har haft samma generella kunskapsutveckling som föregående årskull, men på en lägre nivå. De insatser som kommunen gjort har inte varit tillräckliga för att eleverna skulle bli behöriga till gymnasiet.

Andelen gymnasieelever som tar examen inom tre år uppfyllde årets målsättning, trots de utmaningar som pandemin medförde för de elever som slutade gymnasiet våren 2022. Gymnasiets ändrade inriktningar och profiler har tagits emot positivt av eleverna.

Svenska för invandrare (SFI) erbjuds dagtid, kvällstid och på distans. Genomströmningstiden för elever i Haninge är lägre än i riket som helhet.

Utfall visar att en ökad andel av de invånare som lämnade etableringsuppdraget har börjat arbeta eller studera efteråt. Under mandatperioden har kommunens medborgares resultat förbättrats från 42 procent till 47 procent år 2021.

Kommentar:

Andelen elever i årskurs 9 som blev behöriga till gymnasiet yrkesprogram minskade 2022 jämfört med tidigare år. Eleverna i denna årskull har haft samma generella kunskapsutveckling som föregående årskull, men på en lägre nivå. I denna årskull hade fler elever hög skolfrånvaro, och efter pandemin var det svårt att få dessa elever tillbaka till och att klara skolan. Det finns också andra faktorer som bidragit till ett försämrat resultat. För att på sikt förbättra gymnasiebehörigheten och stärka elevers språkutveckling kommer kommunen att göra en språksatsning i förskolan och på skolbibliotek.

För att uppnå en ökad likvärdighet och kvalitet i förskolans verksamheter har kommunen gjort satsningar på olika kompetenshöjande insatser och nyrekrytering av personal, framför allt förskollärare. Personalgrupperna har förstärkts och antalet barn per pedagog har sänkts. Skolenkätens resultat förbättrades och vårdnadshavarna var mer nöjda. Några exempel:

- Jag upplever att mitt barn lär sig mycket på förskolan och att undervisningen stimulerar mitt barns lust att lära. Utfallet 2022 var 90 procent och utfallet 2021 var 88 procent.
- En högre andel av föräldrarna är nöjda med sitt barns förskola (88 procent jämfört med 86).

Grundskoleelever kan ansöka om modersmålsundervisning digitalt, vilket förenklar för såväl eleverna och deras föräldrar som kommunens hantering. Studiehjälp, dokumentation kring särskilt stöd och skolval har också förbättrats genom att man tagit vara på digitaliseringsens möjligheter. Kommunen inför nu ett gemensamt IT-system som gör det möjligt för vårdnadshavare, barn, elever och lärare att följa hela skolgången, från förskola till vuxenutbildning.

Under året har verksamheten fokuserat på att elever ska klara gymnasieexamen. Andelen elever med gymnasieexamen ökar och målvärdet uppnås i år, trots alla de störningar som pandemin medfört för de elever som gick ut gymnasiet våren 2022. Analyser på elev- och kursnivå visar att det finns tydliga kopplingar mellan den språkliga förmågan och elevernas betygsresultat i alla kurser. Vikten av språkutveckling har tagits upp på samtliga grundskolor och moment kopplade till språkutvecklingen har införts i undervisningen.

Gymnasieelever upplever att utbildningen har blivit tydligare som en effekt av ändrat utbildningsutbud och profilering. Detta möjliggör även för elever att i högre grad få undervisning i sin ordinarie klass och av lärare inom arbetslaget, vilket ger positiva resultat i betygsprognoser.

Gymnasieskolans högskoleförberedande program deltar i ett internationellt utbyte. Utbyten med andra skolor inom Europa har inkluderat både mottagande av andra skolor

samt resor till mottagande skolor. Elevernas intresse och motivation har ökat, och lärare har fått inspiration till ny, innovativ undervisning.

För att kunna möta framtida elevers behov av mer flexibel och tillgänglig vuxenutbildning, startade ett forsknings- och utvecklingsarbete under 2022. Liknande arbete pågår för gymnasiets introduktionsprogram som görs i samarbete med Skolverket. De fysiska lärmiljöerna för den anpassade gymnasieskolan har förbättrats utifrån målgruppens krav och behov. Arbetet har gjorts tillsammans med Specialpedagogiska skolmyndigheten.

Samhällsorientering och bosättning av nyanlända ingår i kommunens grunduppdrag. Stöd till arbete för nyanlända ingår i arbetsförmedlingens uppdrag. Bland de invånare som varit under statens ansvar i enlighet med etableringsuppdraget, har 47 procent under 2021 gått vidare till

studier eller arbete efter att programmet avslutats. Detta är bättre än riksnittet som är 30 procent, och under mandatperioden har resultatet förbättrats från 42 procent till 47 procent. Kommunen har utvecklat ett mer systematiskt introduktionspaket för nyanlända, vilket förbättrar möjligheterna för dessa att få ett jobb i framtiden.

Utbildningar i Svenska för invandrare (SFI) erbjuds dagtid, kvällstid och på distans för att så många deltagare som möjligt ska kunna kombinera studier med arbete. För att säkerställa hög kvalitet sker numera sambedömning av nationella prov och betygsättning i dialog med kollegor över kommungränserna. Genomströmningstiden i Haninges SFI är genomgående lägre än i riket som helhet. Senaste värde som publicerades 2022 visar att antalet elevtimmar är i genomsnitt 167 timmar i Haninge, jämfört med 381 timmar för riket, (avser kurs SFI 1A).

Mål 5. I Haninge ska ett attraktivt kultur- och fritidsutbud finnas

Nyckeltal	Utfall				Mål	Trend**
	2019	2020	2021	2022	2022	
Andelen ungdomar som upplever att tillgången till kulturaktiviteter är god	-	60,0 %	62,5 %	60,3 %	73,0 %	↓
Andelen ungdomar som upplever att tillgången till idrottsaktiviteter är god	-	78,0 %	79,0 %	78,0 %	80,0 %	↓

* trenden bygger på två år och är därför osäker

Kommunfullmäktige mål 5. I Haninge ska ett attraktivt kultur- och fritidsutbud finnas

Barn och unga ska ha rätt att uppleva och utöva konst och kultur. Demokrati ska värnas och utvecklas för att långsiktigt skapa trygghet och sammanhållning. Fler möjligheter för människor att mötas spontant ska skapas.

Måluppfyllelse: Målet är delvis uppfyllt

Andelen ungdomar som upplever att tillgången är god till kultur- respektive idrottsaktiviteter följs upp sedan år 2020. Andelen elever som upplever att det är en god tillgång till kultur- respektive idrottsaktiviteter har inte uppnått målvärdena, men resultatet bedöms som godkänt utifrån pandemins stora påverkan på verksamheten.

Kommentar

Kommunen har haft fokus på att återetablera biblioteks-, kultur- och idrottsverksamheterna som mötesplats för invånarna. Verksamheterna har varit hårt drabbade av de restriktioner som infördes under covid-19-pandemin. Under första halvåret 2022 avskaffades alla restriktioner och under hösten började besöks- och användarsiffrorna sakta närma sig den nivå som de var på innan pandemin. Covid-19-pandemin blev startskottet för en digital utvecklingsresa samtidigt som de fysiska format som funnits sedan tidigare vidareutvecklats.

KF-indikatorn som mäter ungdomars upplevda tillgång till idrottsaktiviteter visar att 78 procent av ungdomarna anser att tillgången är god. KF-indikatorn som mäter ungdomars upplevda tillgång till kulturaktiviteter visar att 60,3 procent av ungdomarna anser att tillgången är god. Resultaten når inte upp till årets målvärden. Trots detta bedöms resultatet som bra med tanke på pandemins stora påverkan på Haninges idrotts-, kultur- och fritidsverksamhet.

Kommunen har till uppgift att bidra till god folkhälsa, och i arbetet finns det både utmaningar och tillgångar. En utmaning är att andelen Haningebor som är fysiskt aktiva sjunker. Den nationella folkhälsoenkäten visar att andelen Haningebor som är fysiskt aktiva minst 150 minuter per vecka är 56,7 procent (Stockholms län 67,8 procent och riket 66,6 procent). I Haninge är trenden vikande sedan 2017, medan det i både Stockholms län och riket i stort är en uppgång i andel som är fysiskt aktiva. Tillgångar som kommunen har är anläggningar och rika natur- och friluftsområden. Dessa är en viktig resurs i stadsbyggandet och i kommunens arbete med att skapa en attraktiv plats för invånare och besökare. Den självorganiserade idrotten och vardagsrörelsen ökar i betydelse. Trenden är att fler människor väljer att utöva sin motion utomhus. Det ställer högre krav på tillgänglighet och utformning av kommunens ytor så att behovet möts. Fler hittar ut i naturen och tillgängligheten till kommunens områden har förbättrats under året.

Barn och unga och personer med funktionsvariation är särskilt prioriterade målgrupper för kommunens arbete inom idrotts-, kultur- och fritidsverksamheten. Vikten av ungas tillgång till en meningsfull fritid och barns rätt till kultur förstärktes när barnkonventionen blev svensk lag 2020.

Studier visar att barn och unga med en meningsfull fritid mår bättre både fysiskt och psykiskt jämfört med andra i samma ålder, och att det dessutom finns en stark koppling mellan en meningsfull fritid och goda skolresultat. Under året har kommunen ökat antalet mötesplatser för unga genom att anlägga fler kommunala ytor för aktivitet och rörelse. Kommunen arbetar även aktivt för att nå nya grupper av barn och unga som idag inte tar del av kulturaktiviteter. Under 2022 har kommunen gjort en extra satsning på barnkultur. Satsningen har bidragit till att kommunen arrangerat ett sextioal scenkonstprogram på skolor och på kommunens scener, där cirka 9 850 barn och unga deltagit.

För att tillgängliggöra den öppna ungdomsverksamheten för fler barn och unga, har kommunen sedan 2020 arbetat med utveckling av verksamheten. Resultatet är att fler unga idag tar del av den öppna ungdomsverksamheten. Verksamheten har blivit mer jämställd och når i högre grad unga med funktionsvariation.

Alla barn och unga behöver ges samma förutsättningar att utvecklas på den digitala arenan. I skolan tränas barn och unga till viss del i dessa färdigheter, men det finns en stor potential att nå unga även på fritiden. Av den anledningen har kommunen valt att satsa på en ny fysisk mötesplats för digitalt skapande i Jordbro. Mötesplatsen har utvecklats under året, har hög beläggning och når flera olika målgrupper.

Under 2022 har kommunen arbetat med att stärka demokratiuppdraget. Yttrandefriheten är grundläggande i ett demokratiskt samhälle och innebär att du fritt kan uttrycka dina åsikter i både tal och skrift. I riksdagsvalet 2022 röstade 79 procent av kommunens röstberättigade. Det var en minskning med sex procentenheter sedan föregående val, då 85 procent röstade. Även i kommunvalet var det en mindre andel som röstade än vid föregående val 2018.

Kulturen och biblioteken är några av de arenor kommunen använder som ett verktyg för att skapa trygghet och sammanhållning och för att främja och utveckla demokratin. För att öka tillgången till läsning, information och kunskap har bemanning och öppettider förstärkts inom biblioteksverksamheten under 2022. Besöksantalet på kommunens bibliotek har uppgått till cirka 360 000 och andelen barnboksutlån har ökat med 37 procent mellan åren 2021 och 2022.

Kommunens omvärldsbevakning visar att skillnader i befolkningens levnadsförutsättningar har ökat, samtidigt som åsiktpolariseringen har spåtts på av att information kommer från olika kanaler och källor. För att bidra till att bryta denna utveckling bland Haninges barn och unga har kommunen valt att satsa på ungdomsutbyten med andra länder i Europa via Erasmus+ programmet. Syftet med programmet är att främja ungas delaktighet i Europa för att bidra till en ökad kulturell förståelse och motverka diskriminering, intolerans och främlingsfientlighet. Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) har uppmärksammat Haninges arbete med Erasmus+ och använder kommunen som ett gott exempel på hur man kan arbeta med internationellt ungdomsarbete.

Haninges värdefulla kulturmiljöer är uppskattade besöksmål. För att uppmärksamma kulturmiljöerna och fira Haninges 50 års-jubileum har kommunen lanserat fotoboken Haninge – upptäck kulturmiljöerna som berättar om Haninges historia. Syftet är att locka till besök och få läsare att upptäcka nya delar av Haninge. Under året har Årsta slott varit ett välbesökt resmål och tack vare artikeln i Dagens Nyheter kunde besöksantalet redan under våren överträffa siffrorna från föregående år.

Kommunen har fortsatt med sin digitala utvecklingsresa under 2022. I syfte att tillgängliggöra Haninges offentliga konst lanserades appen Upptäck konsten i juni. Haninge ligger i topp i antal nedladdningar och antal besök i jämförelse med tolv andra kommuner i länet. Ett annat exempel är Haninge stories som är en digital utställning på Stockholms läns museum. Utställningen belyser den utveckling Haninge har genomgått under lång tid - att gå från en kranskommun till att vara en regional stadskärna (RUF5 - Regional utvecklingsplan för Stockholm). Material har samlats in från Haningebor.

Haninges kultur- och fritidsutbud ska utformas i dialog med invånarna för att vara inkluderande och tillgängligt. Kommunen har under 2022 avsatt riktade resurser och ökat antalet medborgardialoger jämfört med tidigare år. Nya metoder har testats för att fånga in medborgarnas tankar och idéer om verksamheter och utbud. Arbetsättet har varit särskilt framgångsrikt i planeringen av Vega skola- och aktivitetshus. Olika dialogmodeller har testats för att fånga in målgruppers behov och ett fokusområde har varit att undersöka frågan om vad Vega kan bidra med som plats i kommunen.

Uppföljning av fullmäktiges uppdrag

Fullmäktige gav kommunstyrelsen och nämnderna uppdrag i Mål och budget 2021–2022 eller i tidigare års Mål och budget. Kommunstyrelsen och nämnderna ska genomföra dessa uppdrag och återrapportera. Rapporteringen ska ange om uppdraget är avslutat eller fortfarande pågår.

Intensifiera arbetet med övergång från försörjningsstöd till arbete – avslutat

Socialnämnden, kommunstyrelsen och näringslivs- och arbetsmarknadsnämnden ansvarade för uppdraget. Utifrån kommunens arbetsmarknadsstrategi utformas en gemensam handlingsplan. Direkta insatser riktade till personer med försörjningsstöd sker främst i socialnämndens verksamheter. Under 2022 gick 60 procent av de nyanlända från kommunens jobbspår vidare till subventionerade anställningar och cirka 20 procent fick osubventionerade anställningar på den ordinarie arbetsmarknaden. Inför valet 2022 involverades 50 ungdomar i ett demokratiprojekt och ytterligare 19 unga vuxna (18–29 år) med ekonomiskt bistånd erbjöds jobb som ungdomshandledare.

Europeiska socialfonden tilldelade kommunen medel för projekt arbetsmarknadscenter som ska ta fram en långsiktig modell för hur fler personer med ekonomiskt bistånd ska komma närmare arbetsmarknaden och få egen försörjning genom arbete och studier. Av de 441 deltagare som ingick i projektet har 207 deltagare avslutats. Av dessa började 88 personer arbeta och 14 personer började studera. Resterande deltagare gick vidare till andra myndigheter eller andra socialtjänstinsatser. Uppdraget är avslutat.

Ta fram skolstrukturplan – avslutat

Kommunens förvaltningar och Tornberget Fastighetsförvaltnings AB samarbetar med inventering av kommunens behov av investeringar i befintliga och nya lokaler, inklusive skollokaler. Det resulterar i en lokalresursplan som är underlag för kommunfullmäktiges Mål och budget som beslutas varje år. Kommunstyrelsen genomlyser kommunens totala kapacitet av skollokaler kopplat till olika kommundelar och för kommunen som helhet, samt prognostiserar befolkningsutveckling och demografiska förändringar. Den uppdaterade lokalresursplanen var klar i mars 2022 och har rapporterats till samtliga politiska partier. Uppdraget är avslutat.

Utveckla kulturstråk mellan Kulturparken och Rudans friluftsområde – pågår

En förstudie kallad kulturstråket pågår utifrån behovet av att samordna ett flertal uppdrag kring utveckling av kulturstråk och kulturpark. I förstudien ingår platserna Rudan, Kulturparken, Mellanbergs gård och stråket som binder samman dessa. I förstudien finns utvecklingsförslag utifrån olika ambitionsnivåer. Resultatet av förstudien ska återrapporteras under första tertialen 2023 för beslut om fortsatt inriktning. Uppdraget pågår.

Inventering av kulturhistoriskt intressanta byggnader – avslutat

En inventering av kulturhistoriska byggnader genomfördes. Därefter gjordes en översyn kring kostnader och hyresintäkter för befintliga objekt samt kalkyler för att bibehålla eller förbättra byggnader inför kommande uthyrning. Fullmäktige tog ställning till rapporten Underlätta och demokratisera för föreningslivet vid sammanträdet 30 maj 2021. Rapporten innehåller flera utredningsförslag som senare kan leda till effektivisering. Fullmäktiges beslut överklagades till förvaltningsrätten med hänvisning till bland annat att berörda kommunala nämnder inte varit delaktiga i ärende- och beslutsprocessen. Förvaltningsrätten avslag överklagandet den 1 april 2022 (diarienummer KS 2021-00376). Uppdraget är avslutat.

11-mannaplan i Vega – avslutat

Kommunen utredde möjliga placeringar för en 11-mannaplan med konstgräs. Utredningen pekade på olika möjliga platser för planen. Som resultat av utredningen beslutade kommunfullmäktige i december 2022 om nytt uppdrag att planera och anlägga en fotbollsplan i nordvästra Haninge. Uppdraget är avslutat.

Öka kulturhusets funktion som mötesplats – avslutat

Kommunfullmäktige gav dåvarande kultur- och fritidsnämnden i uppdrag att utreda en utbyggnad av Haninge kulturhus och ta fram ett lokalprogram i Mål och budget 2018–2019. För uppdraget avsatte kommunfullmäktige 2 miljoner kronor för projektering och 75 miljoner kronor för byggnationen. Arbetet resulterade i ett lokalprogram och en kostnadskalkyl. Nämnden beslutade i oktober 2021 att godkänna förslag till lokalprogram och hålla en arkitekttävling för att ta fram förslag på kommande tillbyggnad. I och med beslut av reviderad Mål och budget 2023–2024 i kommunfullmäktige den 12 december 2022 §177, finns ingen fortsatt finansiering av utbyggnad av Haninge kulturhus. Uppdraget är avslutat.

Utreda hur seniorbostadskön kan framtidssäkras och organiseras – pågår

Kommunstyrelsen och äldre- och vårdnämnden har gemensamt ansvar för uppdraget. Utredningen har föränsats och väntas vara klar första kvartalet 2023. Utredningen ska bidra till en framtidssäkrad bostadskö för seniorer genom en tydlig och kompetent organisation. Uppdraget fortsätter 2023.

Personer med försörjningsstöd erbjuds visstidsanställning – avslutat

Social- och äldreförvaltningen tog fram möjlighet till visstidsanställningar som riktar sig till personer som uppstår ekonomiskt bistånd, både inom kommunal

verksamhet och näringslivet. De möjligheter som finns är till exempel som vårdbiträde inom äldreomsorg, resursassistent i grundskola, ungdomsjobbare, serviceassistenter inom vård och omsorg samt bygg och rivning. Uppdraget är avslutat.

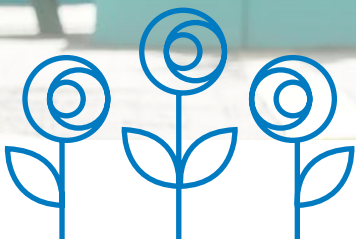
Utreda kommunens framtida behov av administrativa lokaler och se över arbetsmiljöarbetet – avslutat

Kommunstyrelsen fick i uppdrag att utreda kommunens framtida behov av administrativa lokaler och se över arbetsmiljöarbetet med extra fokus på långvariga effekter av distansarbete.

Utredningen visar att kommunens beslut om distansarbete har medfört att framför allt tjänstemän till stor del arbetar på distans och i hybrida arbetsformer. Med dessa förändrade arbetssätt nyttjas administrativa lokaler redan nu på ett annat sätt än tidigare och detta fortsätter med stor sannolikhet även i framtiden. Resultatet av utredningen visar att det är nödvändigt att möta medarbetares behov av en välfungerande arbetsmiljö genom förnyade arbetssätt. Ett förslag presenterades för kommunstyrelsen om en fortsatt utredning om Haninge kommun ska behålla befintliga lokaler, bygga egna eller hyra nya lokaler. Uppdraget är avslutat.

Foto: Johan Gustafsson, G40

Framtidssäkra kommunens digitaliseringsarbete – avslutat

För att framtidssäkra digitaliseringsarbetet i kommunen föreslår kommunstyrelseförvaltningen att övergripande initiativ samordnas, följs upp och styrs i ett helhetsperspektiv av tjänstemannaledningen. Övergripande initiativ inom digitalisering, innovation och flexibla arbetssätt ska bedrivas samlat som ett program i portföljstyrningen. Syftet är att lättare styra och öka tempot i digitaliseringen, samt att hantera olika IT-lösningar i kommunen som gett resultat på kort sikt men skapar problem i längden. Uppdraget är avslutat.

Upphandling och inköpsbeteende – avslutat

Kommunstyrelsen arbetar för att kostnadseffektivisera upphandling och inköp. För att lättare kontrollera kommunens avtal finns en rapport om avtalstrohet för statistik och uppföljning av avtalstrohet vid direktupphandlingar som ingått i nämndernas internkontrollplaner 2022.

Haninge kommun ska se över de egna resurserna kring upphandling för att säkerställa att samtliga upphandlingar görs enligt lagstiftning, men även så kostnadseffektivt som möjligt. Detta behöver göras för att möta hur Södertörns upphandlingsnämnd utför sitt uppdrag och tjänster. Översynen görs inom ramen för kommunfullmäktiges uppdrag om en framtidsäkrad organisation. Uppdraget är avslutat.

Vikarier inom grund- och förskola – avslutat

Grund- och förskolenämnden har fått i uppdrag att utreda alternativa lösningar för att hantera vikariefrågan vid frånvaro för att på sikt minska kostnaderna och öka kvaliteten. Utbildningsförvaltningen har enligt uppdrag identifierat en ny lösning för att hantera vikarier. Lösningen består av en gemensam vikariehantering för förskola och grundskola, upphandling av systemstöd tillsammans med social- och äldreförvaltningen, samt att berörda förvaltningar ska hantera vikariepoolen med stöd av IT-systemet. För att säkra arbetet ska utbildningsförvaltningen ta fram en plan för införande och nyttohemtagning. Arbetssättet bedöms medföra lägre kostnader för vikarier och ökad kvalitet. Våren 2022 godkände grund- och förskolenämnden redovisningen av uppdraget och införande av det nya arbetssättet. Uppdraget är avslutat.

Digitaliseringsarbete inom socialnämndens verksamheter genom exempelvis robotisering – avslutat

Social- och äldreförvaltningen har under en längre tid arbetat för att höja kvaliteten i manuella processer, men även med en modell som syftar till att skapa nytta för kommunens medborgare och medarbetare genom att ge förutsättningar för verksamheter att digitalisera verksamhetsprocesser, arbetsflöden och arbetsuppgifter. I mars 2022 driftsattes en e-tjänst för ekonomiskt försörjningsstöd. Det innebär bland annat att beräkningar är automatiserade och att ansökan om ekonomiskt bistånd görs via e-tjänst. Vid uppföljning i augusti användes e-tjänsten vid 40 procent av ansökningarna. Uppdraget är avslutat.

Utvärdera om dagens struktur för kommunens tjänstemannaorganisation är optimal – pågår

Kommunfullmäktige beslutade om nytt reglemente för kommunstyrelsen och övriga nämnder i Haninge kommun under våren 2022 (KF 2022-04-04 §54). Enligt det nya reglementet är kommunstyrelsen anställningsmyndighet för personal vid samtliga förvaltningar inom kommunen. Detta medför att kommunstyrelsen ska ha hand om samtliga frågor som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare.

För att öka kommunorganisationens effektivitet föreslås att tjänstemannaledningen koncernövergripande samordnar, följer upp och styr verksamhetsutveckling i ett helhetsperspektiv. Syftet är att förbättra samordning och resursanvändning, öka förmåga att prioritera med kärnuppdraget i fokus, förbättra samarbete och öka förmågan i nyttokalkylering och effekthemtagning. Uppdraget pågår.

Kommunstyrelseförvaltningen ska fortsätta trygghetsatsningen – avslutat

År 2020 beslutade samtliga politiska partier i Haninge att årligen avsätta särskilda medel för aktiviteter i syfte att förstärka, komplettera och utveckla kommunens befintliga trygghetsskapande arbete. Detta går under benämningen Trygghetskommissionen. Samtliga tilldelade medel för 2022 nyttjades. Resultat av insatser beskrivs under kommunfullmäktiges mål 3, I Haninge ska medborgarna vara trygga oavsett skede av livet.

Den särskilda trygghetsatsningen för mandatperioden 2018–2022 är avslutad.

Foto: Tomas Sodergren

God ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen ska kommuner ha riktlinjer för god ekonomisk hushållning och resultatutjämningsreserv (RUR). Kommunfullmäktige beslutade om riktlinjer för Haninge kommun i maj 2021.

God ekonomisk hushållning i Haninge kommun innebär att kommunen formulerar, beslutar och uppnår finansiella strategiska mål samt driver verksamheten långsiktigt, ändamålsenligt och effektivt. God ekonomisk hushållning handlar om att styra ekonomin både i kortare som längre tidsperspektiv, för att säkerställa att varje generation bär sina egna kostnader. Resultatet ska vara på en nivå som gör att förmögenheten inte urholkas av inflation eller för låg självfinansieringsgrad av investeringar.

Verksamheten ska vara långsiktigt hållbar, vilket innebär att dagens behov ska tillgodoses utan att begränsa kommande generationers möjligheter till utveckling, både ur ett ekonomiskt och verksamhetsmässigt perspektiv. Det är därför viktigt att det finns marginaler i ekonomin, att resurserna används på effektivast möjliga sätt och att investeringar sker ansvarsfullt och långsiktigt.

I riktlinjerna finns inriktningsmål och finansiella indikatorer för god ekonomisk hushållning. De finansiella indikatorerna ska bidra till och säkerställa att inriktningsmålen nås.

Finansiella indikatorer för god ekonomisk hushållning

Det finns fem finansiella indikatorer som följs upp i årsredovisningen. Kommunens anpassning till lag om kommunal bokföring och redovisning samt rekommendationer från RKR gjorde att kommunen under året justerade eget kapital med 47,3 mnkr, som minskade med detta belopp. Balansräkning och nyckeltal har omräknats för justeringen. I not 1 Redovisningsprinciper finns närmare förklaring till justeringarna. I avsnittet anges föregående års belopp eller utfall inom parentes.

Uppföljning god ekonomisk hushållning – finansiella indikatorer

För utförlig uppföljning av de finansiella indikatorerna, se rubriker i avsnitt nedan.

Resultatöverskotten ska i snitt vara minst 2,0 procent av skatter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämnning (exklusive jämförelsestörande poster) över en rullande fyraårsperiod.	Indikatorn uppfylld
Nettokostnadsandelen i Haninge kommun ska över en rullande fyraårsperiod inte överstiga 98,0 procent.	Indikatorn uppfylld
Haninge kommuns soliditet, exklusive och inklusive pensionsåtagande , ska bibehållas eller förbättras över tid. Soliditeten i Haninge kommun får inte minska jämfört med föregående år i mer än fyra år i rad, men får minska under enskilda år under perioden. Soliditeten för Haninge kommuns kommunkoncern ska bibehållas över tid.	Indikatorn uppfylld
Självfinansieringsgraden bör uppgå till mellan 50–100 procent över en rullande fyraårsperiod, och inte vara lägre än 40 procent under ett enskilt år av perioden.	Indikatorn uppfylld
Budgetföljsamhet Nettokostnaderna får inte avvika mer än 0,5 procent, i förhållande till nettobudget under en rullande fyraårsperiod. Nettokostnaderna får inte överstiga nettobudget med mer än 1 procent under något enskilt år under perioden.	Indikatorn delvis uppfylld

Årets resultat

Finansiell indikator enligt riktlinjer för god ekonomisk hushållning

Resultatöverskotten ska i snitt vara minst 2,0 procent av skatter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämnning (exklusive jämförelsestörande poster) över en rullande fyraårsperiod.

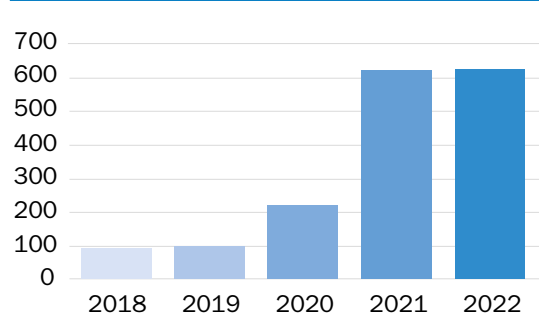
Indikatorn är uppfylld. Resultatnivån över en rullande fyraårsperiod uppgick till 7,0 procent.

Årets resultat 2022 var 625,9 mnkr vilket var 459,2 mnkr högre än budgeterat resultat. Resultatet motsvarar 10,5 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag, vilket är något lägre än 2021 (11,3 procent) men betydligt högre än indikatorn för god ekonomisk hushållning. I resultatet ingår exploateringsintäkter med 238,4 mnkr. Detta innebär att det underliggande verksamhetsresultatet exklusive exploateringsintäkter blev 387,5 mnkr. Kommunen uppger om detta eftersom exploateringsintäkter inte anses höra till kommunens egentliga verksamhet samt att beloppen ofta är av väsentlig betydelse och varierar mellan åren.

Jämförelsestörande poster på 34,9 mnkr redovisas för 2022, vilka avser rivningskostnader för fastigheterna Gamla Fredriks yrkesgymnasium (21,5 mnkr) och Jordbromalmsskolan 13,4 mnkr).

I tabellen nedan presenteras utvecklingen av kommunens resultat. Balanskravsresultatet beskrivs och redovisas i avsnittet Balanskravsresultat i förvaltningsberättelsen.

Årets resultat, mnkr

	2018	2019	2020	2021	2022
Årets resultat, mnkr	90,7	100	222,1	623,2	625,9
Årets resultat exkl jämförelsestörande poster, mnkr	90,7	100	222,1	623,2	660,8
Årets balanskravsresultat, mnkr	90,5	101,2	170,9	621,7	636,2
Årets resultat/skatteintäkter och statsbidrag, procent	2,0	2,1	4,3	11,3	10,5
Årets resultat/skatteintäkter och statsbidrag rullande 4 år, procent				4,9	7,0
Årets resultat exkl. jämförelsestörande poster/skatteintäkter och statsbidrag, procent	2,0	2,1	4,3	11,3	11,1

Nyckeltalens utveckling redovisas för år 2018–2022.

Nettokostnadsandel

Finansiell indikator enligt riktlinjer för god ekonomisk hushållning

Nettokostnadsandelen beskriver hur stor del av skatteintäkter, generella statsbidrag och finansnetto som går till att betala verksamhetens nettokostnader. De pengar som återstår ska finansiera eventuella amorteringar och, framför allt, investeringar. Om nettokostnadsandelen ligger under 100,0 procent har kommunen en positiv balans mellan löpande kostnader och intäkter, vilket är en förutsättning för god ekonomisk hushållning.

Indikatorn är uppfylld. Nettokostnadsandelen uppgick till 89,5 procent vilket var något högre än 2021 då nyckeltalet uppgick till 88,8 procent. Nyckeltalet över rullande fyra år var 93,0 procent och har därmed inte överstigit 98,0 procent över perioden.

Verksamhetens nettokostnader

Verksamhetens nettokostnader uppgår till 5 339,3 mnkr och har ökat med 421,7 mnkr motsvarande 8,6 procent jämfört med året innan. 2021 minskade nettokostnaderna med 15,7 mnkr eller 0,3 procent jämfört med 2020. Nettokostnadsökningen har varit låg de två föregående åren, till stor del beroende på effekterna av pandemin. Nettokostnadsökningen 2022 innefattar även den normalt förväntade kostnadsökningen mellan 2020 och 2021. I snitt ökade verksamhetens nettokostnader med 4,5 procent under rullande fyra år.

Skatteintäkter och generella statsbidrag

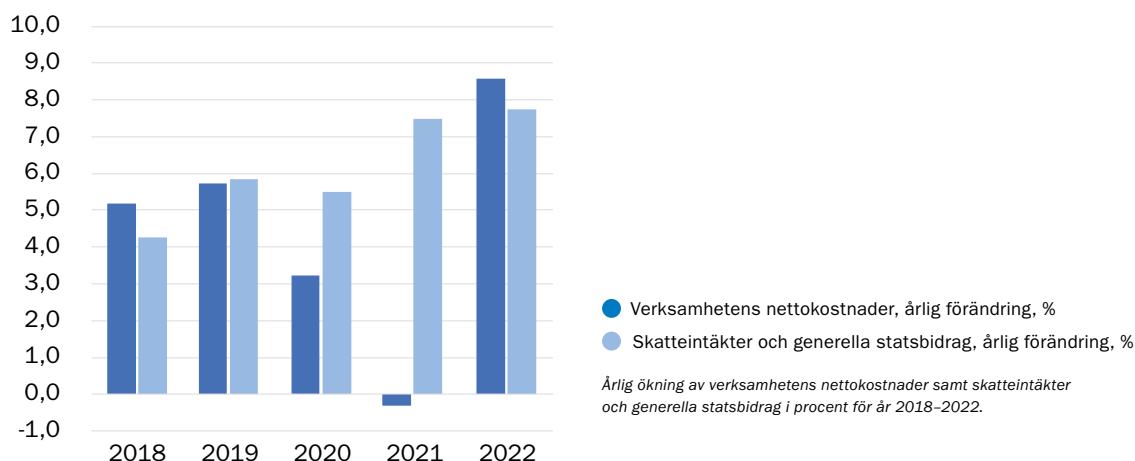
Utfallet för skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämnning sammantaget är 5 959,6 mnkr vilket är 111,1 mnkr högre än budget. Utfallet motsvarar en ökning med 7,7 procent jämfört med året innan. 2021 var ökningen 7,5 procent jämfört med föregående år.

Utfallet för kommunens skatteintäkter är 4 516,3 mnkr vilket är en ökning med 7,1 procent mot föregående år och 76,4 mnkr högre än budget. Utfallet för generella statsbidrag och utjämnning är 1 443,3 mnkr, en ökning med 9,7 procent mot föregående år och 34,7 mnkr högre än budget.

Nedan framgår den årliga förändringen av verksamhetens nettokostnader samt skatteintäkter och generella statsbidrag över en femårsperiod.

	2018	2019	2020	2021	2022
Verksamhetens nettokostnader, årlig förändring	5,2	5,7	3,2	-0,3	8,6
Skatteintäkter och generella statsbidrag, årlig förändring	4,3	5,8	5,5	7,5	7,7
Nettokostnadsandel	98,0	98,0	95,7	88,8	89,5

Nyckeltalens utveckling redovisas i procent för år 2018–2022.

Finansnetto

Finansnettot beräknas som finansiella intäkter minus finansiella kostnader i resultaträkningen. Finansnettot uppgick till 5,6 mnkr, vilket var en minskning med 3,7 mnkr jämfört med föregående år. I de finansiella intäkterna som uppgick till 34,9 mnkr var borgensavgifter den största enskilda posten med 19,1 mnkr. De finansiella kostnaderna uppgick till 29,3 mnkr, där de största posterna var räntekostnader på pensionskulden med 14,5 mnkr och värdeförändring på fonderna med 12 mnkr.

Finansnetto	2018	2019	2020	2021	2022
Finansiella intäkter	11,4	15,3	23,0	19,4	34,9
Finansiella kostnader	9,1	14,1	13,9	10,1	29,3
Finansnetto, mnkr	2,3	1,2	9,1	9,3	5,6

Soliditet

Finansiell indikator enligt riktlinjer för god ekonomisk hushållning

Haninge kommuns soliditet, exklusive och inklusive pensionsåtagande, ska bibehållas eller förbättras över tid. Soliditeten i Haninge kommun får inte minska jämfört med föregående år i mer än fyra år i rad, men får minska under enskilda år under perioden. Soliditeten för Haninge kommuns kommunkoncern ska bibehållas över tid.

Soliditeten beräknas som eget kapital delat med totalt kapital. En hög soliditet innebär att den långsiktiga betalningsförmågan är god.

Indikatoren är uppfylld. Kommunens soliditet uppgick till 56,3 procent, vilket var en ökning med 5,0 procentenheter jämfört med 2021 (51,3 procent). Eftersom eget kapital justerats avseende rättningar av tidigare års fel har jämförelsetal för 2021 omräknats. Eget kapital minskade med 47,3 mnkr, vilket gjorde att soliditeten omräknades från 51,6 procent till 51,3 procent.

Soliditeten inklusive pensionsåtagande var 38,7 procent, en ökning med 7,0 procentenheter jämfört med föregående år (31,7 procent).

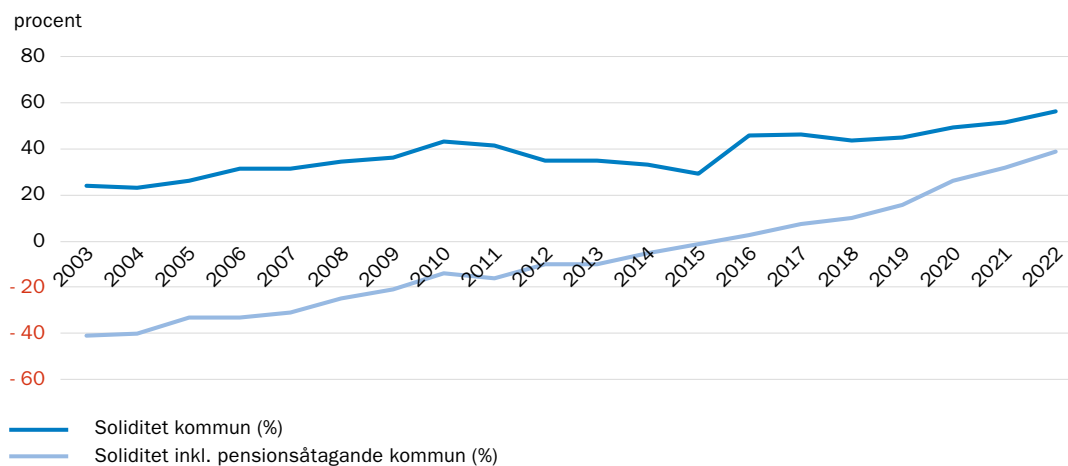
Kommunkoncernens soliditet uppgick till 35,6 procent och soliditeten inklusive pensionsåtagandet uppgick till 26,1 procent. Båda nyckeltalen förbättrades jämfört med justerad soliditet för år 2021 (32,8 respektive 22,2 procent).

Haninge kommuns soliditet har förbättrats avsevärt över en tjuugoårsperiod även om den sjunkit något enskilda år eller under kortare perioder. Soliditeten inklusive pensionsförpliktelse i ansvarsförbindelser för pensioner har utvecklats stadigt i positiv riktning under samma tidsperiod, eftersom ansvarsförbindelsen för pensionsåtagandet minskar. Haninge kommuns soliditet jämfört med genomsnittet i Stockholms län och riket visas i tabellen nedan.

Soliditet, jämförelse	2018	2019	2020	2021	2022
Soliditet, %	43,7	44,8	49,3	51,3	56,3
Soliditet inklusive pensionsåtagande, %	10,1	15,8	26,0	31,7	38,7
Stockholms län, ovägt medel, %	43,6	43,4	45,5	47,1	
Alla kommuner, ovägt medel, %	47,3	46,4	46,1	47,3	

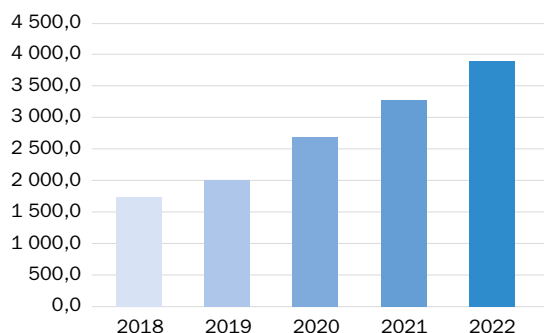
Källa: Kolada, Kommun- och landstingsdatabasen. 2022 finns ännu ej beräknat.

Soliditet över 20 år

Eget kapital

Kommunens eget kapital uppgick till 3 894,2 mnkr vilket är en ökning med 625,9 mnkr jämfört med föregående år, motsvarande årets resultat 2022. Eget kapital justerades för 2021 avseende rättelser av tidigare års fel och eget kapital minskade med 47,3 mnkr. Den största posten för justeringarna avser retroaktiva avskrivningar på anläggningar som skulle ha aktiverats tidigare år, 32,1 mnkr. I not 1 Redovisningsprinciper finns närmare förklaring till justeringarna.

Utveckling av eget kapital i kommunen i mnkr för år 2018–2022.

	2018	2019	2020	2021	2022
Eget kapital, mnkr	1 722,6	1 998,0	2 692,4	3 268,3	3 894,2

Utveckling av eget kapital i kommunen i mnkr för år 2018–2022.

Självfinansieringsgrad

Finansiell indikator enligt riktlinjer för god ekonomisk hushållning

Självfinansieringsgraden bör uppgå till mellan 50 och 100 procent över en rullande fyraårsperiod, och inte vara lägre än 40 procent under ett enskilt år av perioden.

Självfinansieringsgraden anger hur stor andel av de totala nettoinvesteringarna som finansierades med årets resultat och avskrivningar. Nettoinvesteringar definieras som bruttoinvesteringar med avdrag för de investeringsbelopp som finansierades med offentliga bidrag. En hög självfinansieringsgrad innebär att kommunen kan finansiera investeringar utan att låna eller minska egna medel. Därmed kan kommunen behålla det finansiella handlingsutrymmet inför framtiden. Den del av investeringskostnaderna som kommunen inte själv kan finansiera måste betalas

med ökad upplåning, vilket innebär ökad belastning på kommunens ekonomi. Om självfinansieringsgraden är 100 procent innebär det att årets nettoinvesteringar är lika stora som årets resultat och årets avskrivningar.

Indikatorn är uppfylld. Självfinansieringsgraden uppgick 2022 till 327,9 procent. Därmed uppfyllde kommunen målet för självfinansieringsgraden under året och även över en rullande fyraårsperiod (183,3 procent).

Kommunen redovisar nämndernas investeringar och VA-investeringar som nettoinvesteringar. Eftersom kommunen fortsatt har ett högt resultat och redovisar lägre nettoinvesteringar har självfinansieringsgraden ökat. I avsnitt Investeringsredovisning kan du läsa mer om kommunens investeringar.

	2018	2019	2020	2021	2022
Nettoinvesteringar (mnkr)	441,9	301,3	426,7	313,1	244,4
Självfinansieringsgrad (%)	41,6	71,9	84,9	248,3	327,9
Avskrivningar (mnkr)	93,0	116,6	140,1	154,2	175,4
Nettoinvesteringarnas andel av skatter och generella statsbidrag, (%)	9,6 %	6,2 %	8,3 %	5,7 %	4,1 %

Nyckeltalens utveckling i kommunen för år 2018–2022.

Budgetföljsamhet

Finansiell indikator enligt riktlinjer för god ekonomisk hushållning

Kommunen budgetföljsamhet ska vara god. Verksamhetens nettokostnader får inte avvika mer än 0,5 procent i förhållande till budget för verksamhetens nettokostnader under en rullande fyraårsperiod. Budgetföljsamhet definieras som verksamhetens budgeterade nettokostnad minus utfall för verksamhetens nettokostnad, dividerat med verksamhetens kostnader i årsbokslutets resultaträkning. Nettokostnaderna får inte överstiga nettobudget med mer än 1,0 procent under något enskilt år under perioden.

Budgetföljsamheten för kommunen som helhet 2022 blev 5,2 procent och indikatorn uppfylldes därmed bara delvis. Anledningen till att målet inte uppfyllts är bland annat engångsintäkter inom mark och exploatering på 238,4 mnkr som inte är budgeterade. Även driftbidrag och generella statsbidrag översteg budget. Nettokostnaderna översteg inte nettobudget med mer än 1,0 procent under något enskilt år under den senaste fyraårsperioden, vilket bidrar till att den delen av indikatorn är uppfylld.

Kommunstyrelsen och nämnderna redovisar ett överskott i förhållande till budget avseende nettokostnader på 151,4 mnkr och har en budgetföljsamhet på 1,9 procent. Under året har samtliga nämnder haft lägre nettokostnader än budget. Den främsta orsaken är riktade och generella statsbidrag som tilldelats kommunen under året. Exempel på ej fullt ut nyttjade statsbidrag återfinns inom äldre- och utbildningsnämnderna. Även volymförändringar, lägre kapitaltjänstkostnader och vakanta tjänster är parametrar som bidragit till överskotten. Inom gymnasieverksamheten har antalet elever varit färre än budget vilket bidragit till överskott. För grund- och förskoleverksamheten har budgeten reglerats under året för att möta lägre barn- och elevantal.

Budgetföljsamhet per nämnd (nettokostnader, belopp i mnkr)

Nämnd/styrelse	Budgetavvikelse jämfört med budget			
	2022	%	2021	2020
Kommunstyrelsen*	37,1	6,6%	-1,3	72,1
Grund- och förskolenämnden	29,7	0,7%	62,9	39,7
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	26,4	2,9%	6,2	-7,6
Idrott- och fritidsnämnden	7,7	4,0%	5,5	3,0
Kultur- och demokratinämnden	4,6	5,4%	4,9	5,6
Socialnämnden	17,6	1,2%	3,7	-26,8
Stadsbyggnadsnämnden	1,4	0,2%	8,2	5
Äldrenämnden	18,4	1,2%	43,3	44,8
Valnämnd, revision, Nan**	8,4	35,3%	3,5	0,2
Totalt	151,4	1,9%	136,9	136,0

* Exklusive exploateringsvinster för 2022 och lokalförsörjningsenheten

** Näringslivs- och arbetsmarknadsnämnden, revision och valnämnden

Prognossäkerhet

Prognossäkerhet är ett mått som visar den ekonomiska styrningen i kommunen bidrar till god ekonomisk hushållning. En god prognossäkerhet innebär att kommunen lättare kan korrigera eventuella avvikelser på kort sikt och skapa förutsättningar för att så korrekta ekonomiska beslut som möjligt fattas. Nämndernas prognoser under året utgår alltid från den budget som kommunfullmäktige senast beslutat. Fullmäktige kan besluta om en justerad budget när som helst under innevarande år. I samband med beslut om justerad budget förändras ofta prognosen för berörda nämnder.

Under 2022 gjordes prognoser samtliga månader utom januari och juni. Som komplement till prognoserna görs en risk- och känslighetsanalys för nämnderna och styrelsen. Skillnaden mellan prognoser och resultat avspeglas i hög grad i risk- och känslighetsanalysen. I samband med tertial 1 (T1) och delårsuppföljning 2 (T2) görs noggrannare avstämmningar, och prognoser upprättas både för driftutfall och investeringsutfall i förhållande till budget. Prognossäkerheten har varit god under året, men med en viss försiktighet under första delen av året.

Avvikelser mellan prognoser och resultat kan bero på faktorer som är mycket svåra att förutsäga tidigare än under senhösten och årets sista månader. Exempelvis volymer vid nytt läsår inom skolverksamheterna, eller kostnader för vinterväghållning beroende på snömängd och halka.

I redovisningen nedan görs en analys av hur god träffsäkerhet prognoserna för styrelse och nämnder per den 31 augusti hade i jämförelse resultaten i årsbokslutet. Nettokostnaden blev totalt 100,0 mnkr lägre än en prognos på 5 544,0 mnkr vilket är en underskattning på 1,8 procent.

Den största avvikelsen mellan prognos och utfall hänförs till kommunstyrelsen där överskottet exklusive exploateringsintäkter var 33,0 mnkr bättre än prognosen vid T2, främst drivet av oförbrukade reserver.

Prognosavvikelsen med 3,7 procent för gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beror på osäkerhet kring volymerna. Relevantalet för höstterminen är vid prognostillfället osäker då rörligheten bland elever är stor vid denna tid på året. Detta påverkar ekonomin under kommande månader, vilket gör prognosen svårbedömd. Även idrotts- och fritidsnämnden hade en prognosavvikelse överstigande 3,0 procent, vilken till viss del kan förklaras av en omorganisation som försvårade prognosläggningen. Kultur- och demokratinämnden har en prognosavvikelse högre än 3,0 procent som kan förklaras av att överskottet från föreningsbidrag blev större och prognosen försvårades av revidering av reglementet vid halvårsskiftet.

Övriga nämnder har en prognosavvikelse som understiger 3,0 procent. Grund- och förskolenämnden prognostiserade ett mindre överskott än bokslutet med 19,1 mnkr, vilket främst kan hänföras till högre statsbidragsintäkter än prognosen. Socialnämnden har en avvikelse mellan prognos och utfall på 11,6 mnkr, vilket främst beror på omplaceringskostnader inom individ- och familjeomsorg, behov av stöd inom funktionsnedsättning och utbetalningar av försörjningsstöd. Dessa kostnader kan vara svåra att prognosticera.

Prognossäkerhet, per nämnd (nettokostnader, belopp i mnkr)

Nämnd/styrelse	Prognos	Utfall helår	Avvikelse	
	31 augusti 2022		mnkr	%
Kommunstyrelsen*	-367,8	-334,8	33,0	9,9%
Grund- och förskolenämnden	-2 249,3	-2 230,1	19,1	0,9%
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	-514,3	-495,2	19,1	3,9%
Idrott- och fritidsnämnden	-161,0	-155,3	5,7	3,7%
Kultur- och demokratinämnden	-83,2	-80,3	2,9	3,6%
Socialnämnden	-1 065,9	-1 054,4	11,6	1,1%
Stadsbyggnadsnämnden	-218,2	-219,9	-1,6	-0,7%
Äldrenämnden	-856,2	-852,8	3,4	0,4%
Valnämnd, revision, Nan**	-28,0	-21,3	6,7	31,5%
Totalt*	-5 544,0	-5 444,0	100,0	1,8%

* Exklusive exploateringsintäkter

** Näringslivs- och arbetsmarknadsnämnden

Foto: Johnér bildbyrá

Upplysningar om drift- och investeringsredovisningens uppbyggnad

Allmänt

Den ekonomiska styrningen sker genom att fullmäktige anvisar resurser i budgeten till kommunstyrelsen och nämnderna för verksamhet och investeringar. Fullmäktiges budget utgör därmed en gräns för omfattningen av verksamheten och investeringarna.

Fullmäktige beslutar om den ekonomiska planen och budgeten inför varje verksamhetsår i juni. Nämnderna och kommunstyrelsen beslutar därefter om specificerade internbudgetar för sina ansvarsområden i oktober.

Driftbudget

Fullmäktige tilldelar nämnderna nettoanslag för att bedriva de verksamheter som nämnderna ansvarar för. Det innebär att anslagen ska täcka de kostnader som återstår när intäkter i form av taxor, avgifter och bidrag inte täcker verksamhetens kostnader fullt ut. Nettoanslagen binds av fullmäktige på verksamhetsområden och nämnder. Fullmäktige kan också besluta om omdisponering av anslag mellan verksamhetsområden och nämnder samt tilläggsanslag under året.

Nämnderna fördelar fullmäktiges nettoanslag i sin internbudget. Det sker brutto uppdelat på intäkter och kostnader samt på de delverksamheter och organisatoriska enheter som respektive nämnd bestämmer över. Omdisponering av dessa anslag under året får ske genom nämndbeslut, så länge de inte påverkar fullmäktiges nettoanslag.

Ekonomi för den löpande verksamheten har en fyraårig planeringshorisont, där det första året är budgetåret och de följande tre åren är planeringsår. En nämnds positiva budgetavvikelser (då resursförbrukningen är lägre än fullmäktiges anslag) kan överföras till kommande års budget som tilläggsanslag. Detta får ske under förutsättning att nämndens verksamhetsutfall utvärderats som positivt i årsredovisningen vid fullmäktiges behandling samt att kommunens ekonomi tillåter sådant tilläggsanslag i kommande års budget. Överföring av positiva budgetavvikelser får dock inte användas för att utöka verksamhetsvolymerna eller ingå nya långsiktiga åtaganden. Negativa budgetavvikelser överförs regelmässigt till nästkommande års budget och ska återställas av ansvarig nämnd inom tre år.

Investeringsbudget

Fullmäktige tilldelar nämnderna anslag som binds på varje enskilt investeringsprojekt. Fullmäktige tilldelar också nämnderna ramanslag för vissa investeringstyper, till exempel inventarier och transportmedel samt för komponentbyten. Dessa ramar fördelar respektive nämnd i sin internbudget efter behov.

Investeringarna har en femårig planeringshorisont, där det första året är budgetåret och de fyra följande åren är planeringsår. Den beslutade totalutgiften för investeringsprojekt som ska genomföras under flera år fördelas på anslag för budgetåret och respektive planeringsår.

Bolagen

Den löpande verksamheten i kommunens bolag finansieras med deras egna försäljningsintäkter och när det är nödvändigt med koncernbidrag.

Upplysningar om tillämpade internredovisningsprinciper

Driftredovisningens intäkter och kostnader ska spegla respektive nämnds och verksamhets ekonomiska relationer till sin omvärld, där de andra nämnderna och verksamheterna är en del av omvärlden. Det innebär att driftredovisningen även innehåller kommuninterna poster som köp och försäljning mellan nämnder och verksamheter, till skillnad från resultaträkningens intäkter och kostnader som endast innehåller kommunexterna poster. Omvänt finns det poster i resultaträkningen som inte ingår i driftredovisningen eller som simuleras kalkylmässigt.

Väsentliga poster som finns i resultaträkningen men inte i driftredovisningen är till exempel kostnader för pensionsavsättning, pensionsutbetalningar, upplupna löner, semesterlöneskuld, skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämnning, finansiella intäkter och kostnader samt extraordinära poster. Posterna redovisas inom finansförvaltningen.

Poster inom internredovisningen är till exempel personalomkostnadspålägg och kapitalkostnader avseende avskrivningar och internränta. Gemensamma kostnader som fördelas mellan kommunens verksamheter är till exempel kostnader för lokaler, kommungemensamma ledningskostnader och löne- och ekonomiadministration.

Driftredovisning

Haninge kommuns nämnder, kommunstyrelse och finansförvaltning redovisar ett nettoresultat om 625,9 mnkr, vilket är 2,7 mnkr högre än föregående års nettoresultat (623,2 mnkr). Det innebär ett överskott med 459,2 mnkr jämfört med årsbudget, som uppgår till 166,7 mnkr, inklusive kommunfullmäktiges reserv på 38,0 mnkr. Resultatet motsvarar 10,5 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag, vilket innebär att fullmäktiges resultatmål för 2022 om 2,9 procent är uppfyllt.

Det höga resultatet i förhållande till årets budget beror främst på intäkter av engångskaraktär, så som exploateringsintäkter och generella samt riktade statsbidrag som tillfallit kommunen under 2022. Dessa intäkter är inget som kommunen ska budgetera eller räkna med för att finansiera den underliggande verksamheten, just för att de är av engångskaraktär. Resultatet innefattar även ett överskott jämfört med budget för skatteintäkter.

I april 2022 beslutade kommunfullmäktige om överföring av driftmedel från 2021 års överskott om 58,1 mnkr.

Utöver vad som beslutades i Mål och budget för 2022 gjordes ytterligare ramförstärkningar med 68,0 mnkr till fyra nämnder och kommunstyrelsen. Ramförändringarna finansierades genom höjd budget för skatteintäkter och generella statsbidrag utifrån förbättrade skatteprognoser.

Kommunens skatteintäkter var 4 516,3 mnkr, vilket motsvarar en ökning med 7,1 procent jämfört med föregående år (4 215,9 mnkr). Utfallet för skatteintäkter var 76,4 mnkr högre än budget. Utfallet för generella statsbidrag och utjämnning uppgår till 1 443,3 mnkr, vilket innebär en ökning med 9,7 procent jämfört med föregående år (1 315,6 mnkr). Utfallet för generella statsbidrag var 34,7 mnkr högre än budget. De redovisade statsbidragen för år 2022 inkluderar statsbidrag för Skolmiljarden med 13,9 mnkr och för att säkerställa en god vård och omsorg av äldre personer med 26,7 mnkr.

Nämnd	Intäkter		Kostnader		Nettokostnad			
	Utfall	Föregående år	Utfall	Föregående år	Utfall	Föregående år	Budget	Budget-avvikelse
Kommunstyrelsen	1 118,0	817,0	-1 248,8	-849,0	-130,7	-32,0	-317,8	187,1
Grund- och förskolenämnden	347,1	338,7	-2 577,2	-2 391,9	-2 230,1	-2 053,2	-2 259,9	29,7
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	179,5	178,0	-674,6	-658,4	-495,2	-480,4	-521,6	26,4
Idrott- och fritidsnämnden	39,5	38,4	-194,8	-176,8	-155,3	-138,4	-163,0	7,7
Kommunfullmäktiges reserv	-	-	-	-	-	-	-38,0	38,0
Kultur- och demokratinämnden	5,4	5,2	-85,7	-81,3	-80,3	-76,1	-84,9	4,6
Näringslivs- och arbetsmarknadsnämnden	-	-	-15,7	-7,3	-15,7	-7,3	-23,7	8,0
Revision	-	-	-2,2	-1,4	-2,2	-1,4	-1,6	-0,6
Socialnämnden	250,9	250,9	-1 305,3	-1 270,7	-1 054,4	-1 019,8	-1 071,9	17,6
Stadsbyggnadsnämnden	344,1	372,5	-564,0	-536,6	-219,9	-164,1	-221,2	1,4
Södertörns Upphandlingsnämnd	31,8	32,4	-31,8	-32,4	-	-	-	-
Södertörns Överförmyndarnämnd	30,4	29,1	-30,4	-29,1	-	-	-	-
Valnämnden	2,5	-	-6,0	-0,2	-3,5	-0,2	-4,5	1,0
Äldrenämnden	167,4	169,5	-1 020,2	-962,2	-852,8	-792,7	-871,2	18,4
Summa nämnder	2 516,8	2 231,7	-7 756,7	-6 997,3	-5 239,9	-4 765,6	-5 579,3	339,3
Finansförvaltningen	7 014,0	6 522,9	-1 148,2	-1 134,2	5 865,8	5 388,7	5 746,0	119,8
Totalt Driftresultat kommunen	9 530,8	8 754,6	-8 904,9	-8 131,5	625,9	623,1	166,7	459,2

Nettokostnaderna för nämnder och kommunstyrelse uppgår till 5 239,9 mnkr, vilket innebär en positiv budgetavvikelse med 339,3 mnkr motsvarande 6,1 procent, inklusive fullmäktiges reserv på 38,0 mnkr. Överskottet kan främst förklaras med exploateringsintäkter på 238,4 mnkr som inte budgeteras men utfallet redovisas under kommunstyrelsen i tabellen ovan. Samtliga nämnder redovisar överskott i förhållande till budget avseende nettokostnader. En bidragande orsak till överskottet var att de statsbidrag som kommunen tog del av under året inte inte förbrukades fullt ut. Dessutom bidrog lägre volymer än beräknat i vissa verksamheter till överskottet.

Exempelvis var färre gymnasieelever folkbokförda i Haninge än budgeterat inskrivna i egen verksamhet och i annan anordnares verksamhet, och behovet av försörjningsstöd inom socialnämnden var lägre än beräknat. Vakanta tjänster inom stadsbyggnadsnämnden, idrott- och fritidsnämnden samt kultur- och demokratinämnden bidrog också till överskottet.

Under 2022 skedde en justering mellan grund- och förskolenämnden och fullmäktiges reserv om 25,0 mnkr eftersom ett överskott inom elevpengsystemet prognosticerades med motsvarande belopp i samband med delårsbokslutet.

Finansförvaltningen, där bland annat skatteintäkter och de flesta generella statsbidragen bokförs, redovisar ett överskott om 119,8 mnkr, där högre skatteintäkter än budget är den främsta avvikelser.

Investeringsredovisning

Årets nettoinvesteringar, exklusive investeringar inom mark och exploatering, uppgick till 256,4 mnkr varav 127,2 mnkr var investeringar inom vatten och avlopp (VA). Utfallet motsvarar 31,8 procent av årets budget, som uppgår till 805,1 mnkr. Avvikelser mellan utfall och budget beror på att investeringsprojekt flyttades framåt i tiden, fortfarande pågår eller har utgått.

Årets investeringar				
Färdigställda investeringar, mnkr	Utfall	Budget	Avvikelse	
Kommunstyrelsen	21,0	14,7	-6,3	
Grund- och förskolenämnden	4,7	5,4	0,7	
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	1,2	2,8	1,6	
Idrott- och fritidsnämnden	11,1	14,4	3,3	
Kultur- och demokratinämnden	0,4	0,4	0,0	
Socialnämnden	5,9	10,5	4,6	
Stadsbyggnadsnämnden exklusive VA	1,0	6,5	5,5	
Äldrenämnden	6,6	12,0	5,4	
Färdigställda investeringar 2022	51,9	66,7	14,8	
Pågående projekt	Utfall	Budget	Avvikelse	
Kommunstyrelsen	4,4	85,3	80,9	
Grund- och förskolenämnden	5,0	49,9	44,9	
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	0,2	0,2	0,0	
Idrott- och fritidsnämnden	4,1	64,6	60,5	
Kultur- och demokratinämnden	2,1	28,4	26,3	
Socialnämnden	0,0	4,5	4,5	
Stadsbyggnadsnämnden	61,0	188,0	127,0	
Äldrenämnden	0,5	8,0	7,5	
Summa investeringar exklusive VA	77,4	428,9	351,6	
Vatten och avlopp	127,2	309,5	182,3	
Pågående investeringar 2022	204,5	738,4	533,9	
Investeringar totalt 2022	256,4	805,1	548,7	

De största färdigställda projekten fanns inom idrott- och friluftsnämnden. Dessa uppgår till 11,0 mnkr, för bland annat byte av konstgräs på Jordbro IP, byte av stolpar till motionsspår i Rudans friluftsområde och inköp av arbetsfordon till Torvalla IP. Socialnämnden renoverade och rustade upp i boenden, och äldreomsorgen investerade i möbelkoncept på särskilda boenden. Investeringar inom kommunstyrelsen var främst inköp av IT-arbetsplatser. Delprojekt under huvudprojektet kan vara slutförda men redovisas inte separat i tabellen ovan.

Pågående större investeringar uppgick till 204,5 mnkr där de största projekten fanns inom stadsbyggnadsnämnden. De stora pågående projekten är ett nytt reningsverk i Fors samt tre nya broar. Dessutom hade ledningsförnyelser och anläggningsarbeten ett betydande utfall under året.

Andra viktiga pågående investeringar är asbestsanering på Torvalla IP och utbyte av maskiner samt lokalanpassning och inventarier till den nya digitala mötesplatsen i Jordbro. För mer information om nämndernas investeringar, se nämndernas verksamhetsberättelser.

Investeringar Tornberget

Investeringar i verksamhetslokaler, nybyggnation samt om- och tillbyggnad sker genom kommunens bolag Tornberget Fastighetsförvaltnings AB. Kommunfullmäktige beslutar varje år om en investeringsbudget för det kommande året och en plan för de tre närmast påföljande åren. Kommunfullmäktige har i sitt budgetbeslut anvisat krav på så kallat starttillstånd, igångsättningsbeslut, för projekt som överstiger 10,0 mnkr. Det är kommunstyrelsen som beslutar om starttillstånd.

Tabellen nedan visar de större investeringar som kommunfullmäktige har fattat beslut om och som utförs av Tornberget.

Investeringar Tornberget

Projekt, mnkr	Utfall 2022-12-31	Prognos	Budget
Vega SoA, nybyggnad	210,2	458,5	465,6
Ribbyskolan, ny- och ombyggnad	121,7	350,5	363,6
Vega förskola	47,3	73,1	73,3
Hemsö förskola	33,0	57,3	59,7

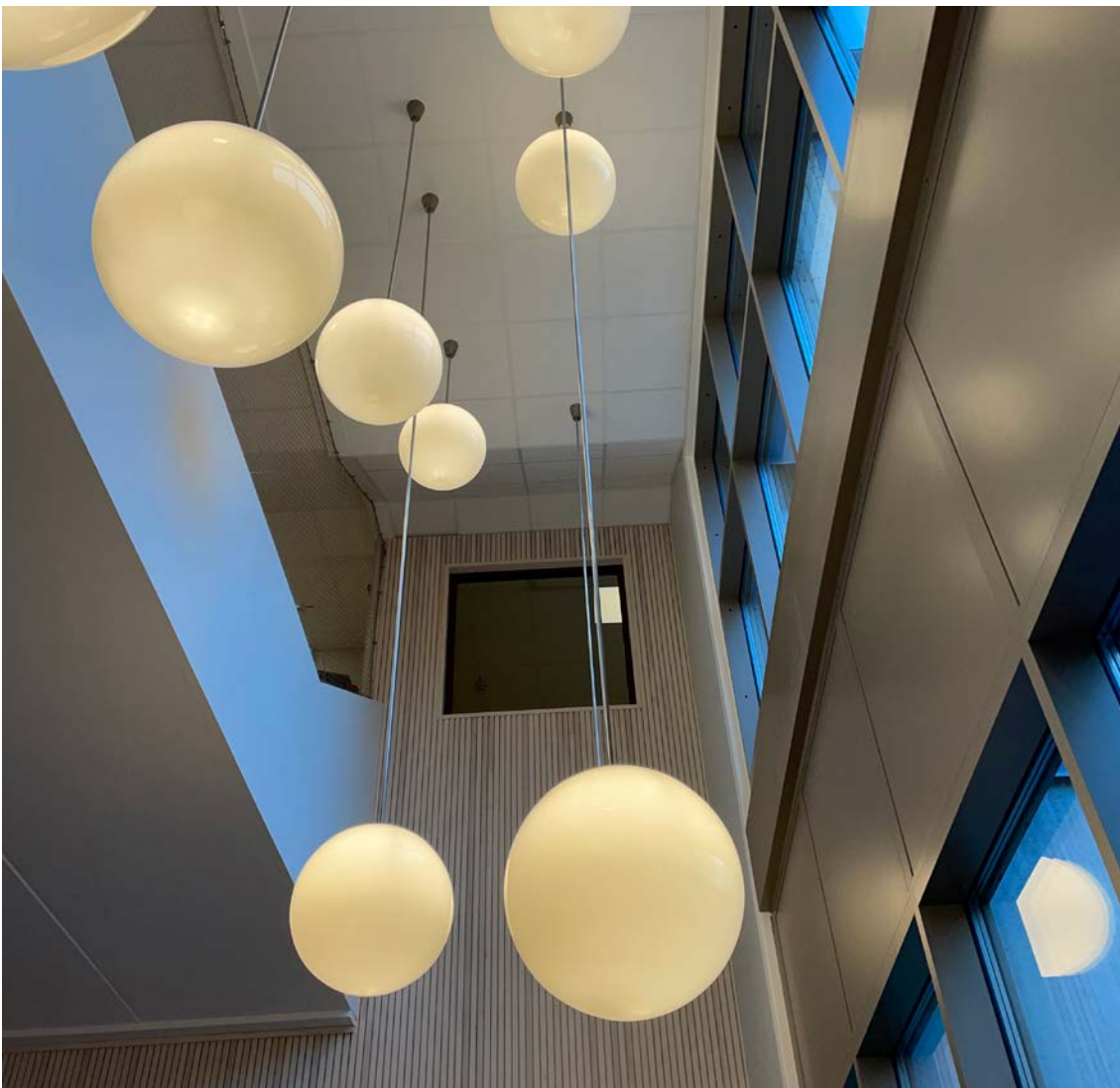

Foto: Olof Holdar

Balanskravsresultat

För att uppfylla kommunallagens balanskrav och säkerställa god ekonomisk hushållning ska kommunernas intäkter överstiga kostnaderna. Det innebär att resultatet ska vara minst noll och detta gäller varje enskilt budgetår. I balanskravsresultatet ska årets resultat rensas för poster som inte kommer från den egentliga verksamheten och som är resultatpåverkande engångsposter. Ett negativt balanskravsresultat ska regleras och det egna kapitalet ska återställas inom tre år.

Årets resultat enligt resultaträkningen blev 625,9 mnkr och balanskravsutredningen justerades för orealiserad förlust i värdepapper med totalt 10,3 mnkr, som avser räntefondernas värdeförändring under året. Balanskravsresultatet blev 636,2 mnkr. Kommunen har uppfyllt balanskravet varje år sedan lagen infördes.

I årets resultat enligt resultaträkningen ingår exploateringsintäkter med 238,4 mnkr. Det underliggande verksamhetsresultatet exklusive dessa intäkter blev 387,5 mnkr. Kommunen upplyser om detta eftersom exploateringsintäkter inte anses höra till kommunens egentliga verksamhet samt att beloppen ofta är av väsentlig betydelse och varierar mellan åren.

Varje kommun avgör själv om resultatutjämningsreserv (RUR) ska användas. En reservering till RUR innebär att en del av årets resultat särredovisas inom eget kapital. Syftet med RUR är att kommunen ska kunna bygga upp en reserv under goda tider för att senare kunna använda denna när skatteunderlagsutvecklingen är svag. RUR används på så sätt för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel och fullmäktige beslutar hur uttag ur RUR får göras. År 2020 sattes 50,0 mnkr av till RUR. Inget ytterligare belopp har satts av till RUR.

Balanskravsutredning	2022-12-31	2021-12-31
Årets resultat enligt resultaträkningen	625,9	623,2
- reducering av samtliga realisationsvinster	-	-0,7
+ justering för realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	-	-
+ justering för realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	-	-
-/+ orealiserade vinster och förluster i värdepapper	10,3	-0,8
+/- återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-	-
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	636,2	621,7
- reservering av medel till resultatutjämningsreserv (RUR)	-	-
+ användning av medel från resultatutjämningsreserv (RUR)	-	-
Balanskravsresultat	636,2	621,7

Väsentliga personalförhållanden

Haninge kommun är en av Sveriges och Europas snabbast växande kommuner och står inför samma framtidsutmaningar som kommunen stått inför de senaste åren. Detta gäller hela den offentliga sektorn där konkurrensen om arbetskraft är hård och den tillgängliga arbetskraften inte räcker för arbetsmarknadens behov.

Att öka den generella kompetensmedvetenheten är ett led i arbetet att framtidssäkra organisationen utifrån de utmaningar kommunen befinner sig i och står inför. Detta är ett pågående och långsiktigt arbete. Kompetensmedvetenheten i Haninge kommuns verksamheter har fortsatt att stegvis öka under året och inom kommunen pågår allt fler insatser och initiativ med fokus på nya effektiva arbetssätt och nyttjande av ny teknik.

Det främjande arbetsmiljöarbetet med friskfaktorer genom metodiken Hållbara arbetsplatser har också börjat visa på positiva effekter och resultat under året. Metodiken

fortsätter att implementeras i hela organisationen under de närmaste åren. Detta är en viktig pusselbit i det fortsatta arbetet med att sänka sjukfrånvaron och stärka kommunens attraktivitet som arbetsgivare.

Ledarskapet fortsätter att vara i fokus genom arbetet med att implementera Ledarskapskompassen. Under året fortsatte även utbudet av olika typer av utbildningar och utvecklingsprogram för chefer och ledare att öka.

Vissa kvardröjande effekter från pandemiåren har under året fortsatt påverka delar av organisationen. I vissa fall kan förhöjd sjukfrånvaro, företrädesvis korttidsfrånvaro, härledas till restriktioner och rekommendationer att stanna hemma vid minsta luftvägssymtom vid verksamheter där distansarbete inte är möjligt.

Personalstatistik

Samtliga uppgifter gäller tillsvidareanställningar och visstidsanställningar med en sysselsättningsgrad på minst 40 procent av heltid, om inget annat anges.

Antal anställda

Antalet anställda visas i antal personer, antal anställningar eller antal årsarbetare. Skillnaderna mellan talen beror på deltidanställningar, att det förekommer personer med dubbla anställningar samt att omräkningen till antal årsarbetare påverkas av hur stor del av året personer haft anställning.

Antal anställda

	Antal personer		Antal anställningar		Antal årsarbetare		Medelålder	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Kvinna	3 770	3 908	3 800	3 939	3 652,7	3 796,0	45,4	45,3
Man	1 142	1 147	1 155	1 156	1 115,2	1 115,8	43,8	44,0
Total	4 912	5 055	4 955	5 095	4 767,9	4 911,8	45,0	45,0

Antal anställningar i förvaltningarna

	2021			2022		
	Kvinna	Man	Totalt	Kvinna	Man	Totalt
Kommunstyrelseförvaltningen	173	85	258	181	95	278
Stadsbyggnadsförvaltningen	88	122	210	94	118	212
Kultur- och fritidsförvaltningen	87	86	173	96	89	185
Utbildningsförvaltningen	2 123	572	2 695	2 209	569	2 778
Social- och äldreförvaltningen	1 315	283	1 598	1 355	280	1 635
Totalt	3 786	1 148	4 934	3 935	1 151	5 088

Personalstruktur, yrkesgrupper

För att kunna göra jämförelser mellan kommuner för olika delar av kommunernas verksamheter, grupperas kommunens anställda i yrkesgrupper. Indelningen av yrkesgrupper bygger på befattningssystemet för kommuner och regioner. Under varje kategori ryms det ofta flera olika yrken eller befattningar.

Personalstruktur, yrkesgrupper	Antal personer	Antal anställningar	Antal årsarbetare	Medelålder
Total	5 055	5 095	4 911,8	45,0
Administration	809	809	794,8	47,8
Administratörsarbete	174	174	165,8	47,7
Handlägg- och administratörsarbete	307	307	302,4	45,7
Ledningsarbete	337	337	335,1	49,7
Kultur turism och fritidsarbete	141	141	125,6	42,2
Bibliotekarie, biblioteksass	38	38	34,4	44,9
Fritidsledare	54	54	51,6	42,1
Övrig fritid kultur turism	49	49	39,7	40,2
Skol- och barnomsorgsarbete	2 210	2 243	2 171,3	43,3
Barnskötare	657	657	636,4	42,4
Dagbarnvårdare	4	4	4,0	54,8
Elevassistent	155	155	146,8	37,0
Fritidspedagog	70	70	69,3	39,8
Förskollärare	242	242	236,0	42,5
Grundskolelärare	555	556	547,5	44,2
Gymnasielärare	202	202	196,4	48,7
Övrigt lärararbete	194	194	180,1	48,3
Övrigt skol-/förskolearbete	163	163	154,9	39,1
Socialt och kurativt arbete	780	780	752,1	45,3
Socialsekreterare	254	254	251,5	40,4
Övrigt socialt och kurativt	526	526	500,6	47,7
Teknikarbete	423	423	404,0	47,6
Hantverkararbete m m	123	123	117,2	47,1
Ingenjörer	68	68	66,8	46,3
Köks- och måltidsarbete	154	154	145,2	49,5
Städ tvätt renhållningsarbete	5	5	3,7	54,6
Tekniker	33	33	31,8	46,7
Teknisk handläggare	40	40	39,5	43,9
Vård- och omsorgsarbete m m	698	699	664,0	45,8
Rehabilitering och förebyggande arbete	20	20	19,2	47,8
Sjuksköterska	55	56	51,3	50,1
Undersköt, skötare	390	390	374,2	46,3
Vårdbiträde vårdare m fl	221	221	207,8	44,0
Övrigt vård omsorgsarbete	12	12	11,5	40,8

Syssetsättningsgrad >40 procent

Personalomsättning

Personalomsättningen 2022 påverkades mer än tidigare år av pensionsavgångar, medan externa avgångar på egen begäran återgick till de nivåer som rådde 2018–2019, vilket speglar den generella rörligheten på arbetsmarknaden

efter pandemin. Omsättningen är fortfarande på en sund nivå för en organisation av kommunens storlek, men kommunen behöver fortsätta bevaka personalomsättningen med fokus på kritiska resurser som är svåra att behålla och rekrytera för kommunens uppdrag.

Personalomsättning	2020	2021	2022
Personalomsättning totalt i procent	11,0	11,5	13,5
Avgång externt på egen begäran, antal personer	284	295	395
Pensionsavgångar, antal personer	78	93	104

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron redovisas som total sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid, kort- och långtidsfrånvaro i procent av total sjukfrånvaro, sjukfrånvaro i procent uppdelat på kön samt sjukfrånvaro indelat i åldersgrupper. Som korttidsjukfrånvaro räknas sjukfrånvaro under 60 dagar. Förändring avser skillnad mellan de två senaste åren.

Även i början av 2022 innebar pandemin förhöjd korttidsjukfrånvaro, vilket förklarar att den totala sjukfrånvaron 2022 var något högre än 2019, före pandemin. Den kraftiga minskningen jämfört med 2021 följer det allmänna mönstret i samhället.

Total sjukfrånvaro	2020	2021	2022	Förändring
Total sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid	9,3	7,9	7,7	-0,2

Kort- och långtidsfrånvaro	2020	2021	2022	Förändring
Korttidsfrånvaro i procent av total sjukfrånvaro	58,6	55,9	57,3	+1,4
Långtidsfrånvaro i procent av total sjukfrånvaro	41,4	44,0	42,7	-1,4

Sjukfrånvaro kön	2020	2021	2022	Förändring
Kvinnor (%)	10,3	8,6	8,4	-0,2
Män (%)	6,1	5,4	5,2	-0,2

Sjukfrånvaro ålder	2020	2021	2022	Förändring
Upp till 29 år (%)	9,8	7,7	6,9	-0,8
30–49 år (%)	9,4	8,5	7,8	-0,7
50 år och äldre (%)	9,1	7,2	7,7	+0,5

Frisknärvaro

Frisknärvaro kan ses som en indikator på hälsan och det hälsofrämjande arbetet. Frisknärvaro redovisas i procentuell andel månadsanställda med 0, 0–5 och 0–7 sjukdagar under året.

Antalet sjukdagar under 2021 påverkades av covid-restriktionerna, precis som i början av 2022.

Frisknärvaro i procent	2019	2020	2021
0 dagar	27,6	30,4	26,7
0–5 dagar	47,1	53,9	51,7
0–7 dagar	52,8	59,9	59,4

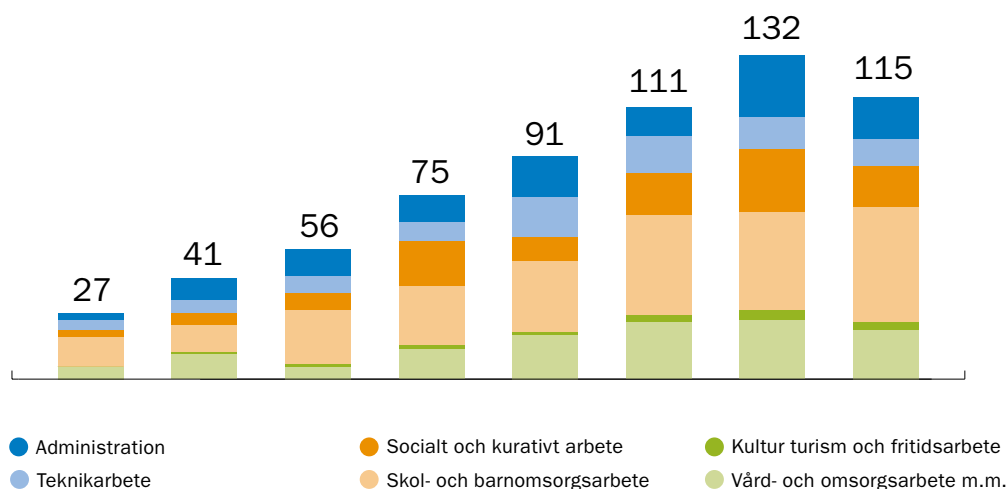
Pensionsprognos

Den genomsnittliga pensionsåldern 2022 var 65 inom samtliga yrkeskategorier.

Trenden för årliga pensionsavgångar är ökande från 0,6 procent av nuvarande personalstyrka 2023 till 2,9 procent 2029.

Störst andel pensionsavgångar till och med 2029 sker enligt prognosen inom gruppen teknikarbete, följt av vård- och omsorgsarbete. Lägst andel blir det inom skol- och barnomsorgsarbete.

Pensionsprognoser för specifika yrkesgrupper analyseras och beaktas inom kommunens arbetssätt för strategisk kompetensförsörjning.

Vid en pensionsålder om 67 år.

Mer- och övertid

En deltidanställd som jobbar extra får ersättning i form av fyllnadslön (mertid) upp till full ordinarie arbetstid. Arbetad tid utöver detta är övertid. Av den totalt arbetade tiden för kommunen var övertidsuttaget 0,80 procent 2020, 0,91 procent 2021 och 1,2 procent 2022.

Lönespridning

Som mått på lönespridningen används kvoten mellan den 90:e percentilen och den 10:e percentilen. 10 procent av de anställda har en lön som är lika eller lägre än 10:e percentilen (25 426 kr) och 90 procent har en lön som är lika eller lägre än 90:e percentilen (49 080 kr). Ett högre mått indikerar att det finns större skillnader mellan lönerna.

Kvoten för kommunens lönespridning var 1,90 för 2020, 1,91 för 2021 och 1,93 för 2022.

Förväntad utveckling

Haninge kommun är en del av den växande Stockholmsregionen och går från förort till stad. Den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen pekade ut åtta knutpunkter längs pendeltågslinjer som ska utvecklas till regionala stadskärnor. Centrala Haninge är en av de utpekade regionala stadskärnorna som ska erbjuda stads-kvaliteter i form av attraktiva bostäder, arbetsplatser, kultur, service och handel och kunna avlasta Stockholms innerstad.

Regionen väntas behöva 760 000 bostäder fram till år 2050. För att skapa en hållbar utveckling är ambitionen att i första hand koncentrera nya bostäder till regionala stadskärnor genom förtätning i centrala delar samt goda kollektivtrafikförhållanden.

Haninge kommuns invånarantal ökade med 2 025 invånare under 2022. Bland Stockholms läns 26 kommuner hade Haninge den sjätte högsta procentuella befolkningsökningen. Detta ställer höga krav på kommunens alla verksamheter, särskilt för skola, vård och omsorg. Fler barn, äldre och människor i behov av stöd kräver ökade resurser.

För att möta tillväxten behöver även bostäder byggas, och vägar, vatten och avlopp måste anpassas eller anläggas. Kommunen har en stor utmaning framför sig i att skapa en hållbar tillväxt så att kommunens alla behov ryms inom de årliga intäkterna. Ekonomin i kommunen är god och intäkterna bedöms öka kommande år genom den ökade tillväxten.

Förändrade arbetssätt och arbetsmetoder samt användning av teknik och digitalisering gör det möjligt att klara volymökningen med bibehållen kvalitet, även när det blir svårt att rekrytera nya medarbetare. Erfarenheterna från pandemiåren visar att distansarbete fungerade bra i verksamheterna. Detta öppnar för en ny ingång vid rekrytering av medarbetare, som kanske inte längre alltid behöver finnas inom pendelavstånd. Det gör det möjligt att behålla kompetent och erfaren personal och attrahera nya medarbetare inom många verksamheter i en storstadsregion där många konkurrerar om samma kvalificerade yrkesgrupper.

Ökad digitalisering är en nödvändighet för att säkerställa kompetensgapet, bättre tillgänglighet och högre kvalitet och service. Arbetet med att införa robotisering av rutinartade arbetsuppgifter har påbörjats och robotisering kommer med säkerhet att finnas i flera av kommunens verksamheter inom några år.

Räkenskaper

Resultaträkning (Belopp i mnkr)		Kommunen		Kommunkoncernen	
		2022-12-31	2021-12-31	2022-12-31	2021-12-31
Verksamhetens intäkter	Not 3	1 648,1	1 672,6	1 971,1	2 054,6
Verksamhetens kostnader	Not 4	-6 812,0	-6 436,1	-6 799,0	-6 501,2
Avskrivningar	Not 5	-175,4	-154,2	-377,9	-347,3
Verksamhetens nettokostnader		-5 339,3	-4 917,6	-5 205,8	-4 793,9
Skatteintäkter	Not 6	4 516,3	4 215,9	4 516,3	4 215,9
Generella statsbidrag och utjämning	Not 7	1 443,3	1 315,6	1 443,3	1 315,6
Verksamhetens resultat		620,3	613,9	753,8	737,6
Finansiella intäkter	Not 8	34,9	19,4	16,2	3,1
Finansiella kostnader	Not 9	-29,3	-10,1	-84,1	-57,1
Resultat efter finansiella poster		625,9	623,2	685,9	683,6
Extraordinära poster		-	-	-	-
Årets resultat		625,9	623,2	685,9	683,6

Resultaträkningen har omräknats för 2021 avseende kommunkoncernen.

Närmare analys och förklaringar finns under respektive not och under not 1 Redovisningsprinciper, Rättelser av fel.

Balansräkning (Belopp i mnkr)		Kommunen		Kommunkoncernen	
		2022-12-31	2021-12-31	2022-12-31	2021-12-31
Tillgångar					
Anläggningstillgångar					
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>					
Immateriella anläggningstillgångar	Not 10	-	0,2	0,5	0,2
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	Not 11	3 112,1	3 104,3	8 063,4	7 623,0
Maskiner och inventarier	Not 12	226,4	236,9	334,0	355,0
Övriga materiella anläggningstillgångar	Not 13	400,7	332,3	1 173,5	1 063,8
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>					
Aktier och andelar	Not 14	536,0	537,0	518,7	517,7
Långfristiga fordringar	Not 15	28,2	7,5	28,2	7,5
Summa anläggningstillgångar		4 303,4	4 218,2	10 118,3	9 567,2
Bidrag till infrastruktur		-	-	-	-
Omsättningstillgångar					
Förråd	Not 16	3,2	3,2	9,1	11,3
Exploateringsområden	Not 17	205,9	79,0	205,9	79,0
Kortfristiga fordringar	Not 18	1 062,5	819,3	1 029,8	774,4
Kortfristiga placeringar		-	-	-	-
Kassa och bank	Not 19	1 345,1	1 254,7	1 421,2	1 335,9
Summa Omsättningstillgångar		2 616,7	2 156,3	2 666,0	2 200,6
Summa tillgångar		6 920,1	6 374,5	12 784,3	11 767,8
Eget kapital, avsättningar och skulder					
Eget kapital	Not 20				
Årets resultat		625,9	623,2	685,9	683,6
Resultatutjämningsreserv		50,0	50,0	50,0	50,0
Övrigt eget kapital		3 218,3	2 595,1	3 815,7	3 128,9
Summa eget kapital		3 894,2	3 268,3	4 551,6	3 862,5
Avsättningar					
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	Not 21	782,2	714,8	809,4	742,2
Andra avsättningar	Not 22	23,3	1,6	139,3	107,2
Summa avsättningar		805,5	716,4	948,7	849,4
Skulder					
VA långfristiga skulder	Not 23	733,3	687,0	733,3	687,0
Långfristiga skulder	Not 24	19,0	24,4	4 466,1	4 108,3
Kortfristiga skulder	Not 25	1 468,1	1 678,5	2 084,6	2 260,6
Summa skulder		2 220,4	2 389,9	7 284,0	7 055,9
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		6 920,1	6 374,5	12 784,3	11 767,8
Panter och ansvarsförbindelser	Not 26				
Panter och därmed jämförliga säkerheter					
Fastighetsinteckningar		-	-	978,8	1 036,0
Företagsinteckningar		-	-	-	-
Övrigt		-	-	20,7	20,7
Ansvarsförbindelser					
<i>Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulderna eller avsättningarna</i>					
Pensionsförpliktelser intjänade före 1998		1 212,9	1 250,4	1 212,9	1 250,4
Pensionsförpliktelse förtroendevalda		-	-	-	-
<i>Övriga ansvarsförbindelser</i>					
Borgensåtaganden		9 140,0	8 563,0	9 140,0	8 563,0
Leasingavtal		18,3	23,3	58,7	65,7
Pensionsåtaganden i kommunala bolag		26,6	28,2	26,6	28,2
Fastigo		-	-	0,3	0,3
Runstensskolan		6,7	15,0	-	-
Hagaskolan hus A-C		22,4	13,6	29,7	21,4

Balansräkningen har omräknats för 2021. Närmare analys och förklaringar finns i not 1 Redovisningsprinciper, Rättelse av fel.

Kassaflödesanalys (Belopp i mnkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022-12-31	2021-12-31	2022-12-31	2021-12-31
Den löpande verksamheten				
Årets resultat	625,9	623,2	685,9	683,6
Justering för ej likviditetspåverkande poster				
Av- och nedskrivningar	175,4	154,2	378,1	350,4
Förändringar i avsättningar	107,0	94,3	118,4	104,5
Orealiserad vinst/förlust finansiella tillgångar	10,3	2,9	10,3	2,9
Realisationsresultat	3,5	2,6	-0,2	14,7
Omklassificering av oms.tillgångar till investeringar	-	-49,2	-	-49,2
Övrigt	-	1,4	3,2	1,4
Ökning (-)/minskning (+) kortfristiga fordringar	-370,1	-146,7	-380,1	-155,3
Ökning (-)/minskning (+) förråd och varulager		-	-	0,5
Ökning (+)/minskning (-) kortfristiga skulder	-228,1	189,8	-195,1	512,7
Kassaflöde från den löpande verksamheten	323,9	872,5	620,5	1 466,2
Investeringsverksamheten				
Investeringar i immateriella anläggningstillgångar (-) Not 10	-	-	-0,5	-
Investeringar i materiella anläggningstillgångar (-) Not 11, 12	-244,4	-313,1	-946,8	-1 072,2
Förvärv av finansiella tillgångar (-)	-30,0	-61,3	-11,3	-67,6
Avyttring av finansiella tillgångar (+)	-	-	19,3	-
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-274,4	-374,4	-939,3	-1 139,8
Finansieringsverksamheten				
VA-verksamheten	46,4	43,2	46,3	43,2
Nyupptagna lån (+)	0,1	-	364,1	935,0
Förändring leasingsskuld (ökning+, minskning -)	-5,6	3,6	-	3,6
Förändring av långfristiga skulder (ökning+, minskning -)	-	-	-6,3	-406,3
Förändring av övriga långfristiga skulder (ökning+, minskning -)	-	4,8	-	-355,2
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	40,9	51,6	404,1	220,3
Årets kassaflöde	90,4	549,7	85,3	546,7
Likvida medel vid årets början	1 254,7	705,0	1 335,9	791,9
Likvida medel vid årets slut	1 345,1	1 254,7	1 421,2	1 335,9

Not 1. Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad enligt lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och rekommendationer utgivna av Rådet för kommunal redovisning (RKR). Utöver de förändringar som redovisas nedan har samma redovisningsprinciper använts som vid upprättandet av årsredovisning 2021.

Sammanställda räkenskaper

Enligt LKBR ska årsredovisningen innehålla sammanställda räkenskaper som även innefattar den kommunala verksamhet som bedrivs av koncernföretag. Ett kommunalt koncernföretag är i detta fall en juridisk person över vars verksamhet, mål och strategier kommunen har ett varaktigt betydande inflytande. Betydande inflytande anses finnas vid ett innehav av minst tjugo procent av rösterna i en juridisk persons beslutande organ. Den sammanställda redovisningen utgår från RKR R16. Redovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Kommunkoncernens medlemmar och ägarandelar framgår i avsnittet ”Styrning och uppföljning av den kommunala koncernen” i årsredovisningen. Inera AB och Tyresås vattenvårdsförbund har lagts till i organisationsskissen. Inga förändringar har skett i kommunkoncernen under året.

De kommunala bolagen följer Årsredovisningslagen (ÅRL) och Bokföringsnämndens allmänna råd, K3 regelverket. Vid avvikelser i redovisningsprinciper mellan kommunen och de kommunala bolagen är kommunens redovisningsprinciper vägledande för de sammanställda räkenskaperna.

Jämförelsestörande poster

I årsredovisningen 2022 redovisas jämförelsestörande poster, och dessa särredovisas på egen rad för respektive not. Jämförelsestörande poster är resultat av händelser eller transaktioner som inte är extraordinära, men som är viktiga att uppmärksamma vid jämförelser med andra perioder. Som jämförelsestörande poster betraktas kommunens poster som överstiger 10 miljoner kronor. Exempel på jämförelsestörande poster är nedskrivningar, försäljning av anläggningstillgångar, rättelser av fel i tidigare års räkenskaper, förändringar och omstrukturering av verksamheter.

Bidrag till statlig infrastruktur

I kommunen redovisas bidrag till statlig infrastruktur direkt som en kostnad i resultaträkningen.

Löner

Personalens löner redovisas enligt kontantprincipen. Tjänstemännens lön för december kostnads- och skuldbokförs i december. Semesterlöneskulden inklusive personalomkostnadspålägg kostnads- och skuldbokförs i december.

Skatteintäkter

Skatteintäkter redovisas det år som de skattskyldigas inkomst tas upp till beskattning, och den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på Sveriges Kommuner och Regioners decemberprognos i enlighet med RKR R2.

Offentliga investeringsbidrag och anslutningsavgifter för VA

Anslutningsavgifter för VA tas upp som förutbetalda intäkter och redovisas bland långfristiga skulder och periodiseras över anläggningens nyttjandeperiod. Offentliga investeringsbidrag redovisas på samma sätt.

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod som överstiger 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till 25 000 kr och gäller som gemensam gräns för materiella tillgångar och därmed också för finansiella leasingavtal. Samma beloppgräns används för att bedöma vad som är väsentliga belopp avseende immateriella tillgångar.

Immateriella och materiella anläggningstillgångar

Anläggningstillgångar tas upp i balansräkningen till anskaffningsvärdet med tillägg för värdehöjande investeringar och med avdrag för gjorda avskrivningar. Kostnader som inte uppfyller definition för anläggningstillgång bokförs som driftkostnad i det räkenskapsår de hänförs sig till. Kommunen tillämpar huvudmetoden och redovisar ränteutgifter, i de fall de förekommer, som kostnad i resultaträkningen det räkenskapsår de hänförs sig till.

Avskrivning och avskrivningsmetod

Avskrivning på immateriella och materiella anläggningstillgångar görs med linjär avskrivning baserat på tillgångens anskaffningsvärde, exklusive eventuellt restvärde. Det innebär att tillgången skrivs av med lika stort belopp varje månad. Avskrivning påbörjas månaden efter det att tillgången tagits i bruk. Kommunen tillämpar komponentavskrivningar på investeringar som har betydande komponenter med en väsentlig skillnad i nyttjandeperioder, i enlighet med RKR R4.

Avskrivningstider

Följande avskrivningstider tillämpas normalt i kommunen: 3, 5, 10, 15, 20, 25, 30, 33, 50, 75 år. För tillgångar där nyttjandeperioden styrs i avtal, till exempel leasing, används den planerade verkliga nyttjandeperioden som avskrivningstid. På anläggningstillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs inga avskrivningar. Omprövning av immateriella och materiella anläggningstillgångars nyttjandeperiod görs årligen i samband med delårsbokslutet. Om en anläggningens nyttjandeperiod avviker väsentligt från tidigare bedömning, justeras avskrivningsbeloppen för innevarande och framtida perioder. Exempel på tillfällen när omprövning görs är verksamhetsförändringar, teknikskiften och organisationsförändringar.

Nedskrivningar

Nedskrivningar hanteras i enlighet med RKR R6. Nedskrivningsbehov bedöms för större anläggningstillgångar om indikation förekommer på att tillgångens verkliga värde understiger redovisat värde.

Finansiella leasingavtal

Leasingavtal klassificeras som finansiella leasingavtal om det innebär att de ekonomiska fördelarna och de ekonomiska riskerna som förknippas med ägandet av objektet i allt väsentligt överförs från leasinggivaren till leasingtagaren, enligt RKR R5. Detta innebär att finansiella leasingavtal redovisas som anläggningstillgång och förpliktelser att betala framtida leasingavgifter redovisas som skuld i balansräkningen. Vid leasingperiodens början redovisas tillgången och skulden till leasingobjektets verkliga värde eller till nuvärdet av minimileaseavgifterna om detta är lägre. Nuvärdet beräknas utifrån leasingavtalets implicita ränta om denna är känd. I annat fall används leasingtagarens marginella låneränta. Leasingavgifterna fördelas på ränta och amortering enligt effektivräntemetoden. Leasingavtal som inte klassificeras som finansiell leasing klassificeras som operationell leasing.

Pensioner

Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknade enligt RIPS och redovisas enligt den så kallade blandmodellen i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning, samt RKR R10 Pensioner. Pensionsskulden är den framtida skuld som kommunen har till arbetstagare och pensionstagare.

Den samlade pensionsskulden, inklusive löneskatt, återfinns under rubrikerna avsättningar, kortfristiga skulder och ansvarsförbindelser. Under avsättningar redovisas kompletterande ålderspension, särskild avtalspension före 65 år samt efterlevandepension. Som kortfristig skuld finns redovisat de pensioner som intjänats av de anställda under året, men som betalas ut först under nästföljande år. Under ansvarsförbindelser finns de pensionsförpliktelser som har intjänats före 1998. Visstidsförordnanden som ger rätt till särskild avtalspension redovisas som avsättning när det är troligt att de kommer att leda till utbetalningar.

Avtal som inte lösts ut redovisas som ansvarsförbindelse. Visstidsförordnanden som ger rätt till särskild avtalspension redovisas som avsättning när det är troligt att de kommer att leda till utbetalningar, och innan dess som ansvarsförbindelse. Avtal som inte lösts ut redovisas som ansvarsförbindelse.

Pensionsåtaganden för anställda i de företag som ingår i den kommunala koncernen redovisas enligt K3.

Drift- och investeringsredovisning

Beskrivning av uppbyggnad samt väsentliga principer för ekonomistyrning och internredovisningsprinciper framgår av respektive avsnitt för rapporteringen i "Förvaltningsberättelsen".

Rättelser av fel

I samband med att Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) trädde i kraft 2019 uppdaterades rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR). Under 2022 har arbetet med att anpassa redovisningen inom exploateringsredovisning och evakueringskostnader såsom hyra av moduler slutförts. Kommunen har under året även rättat andra fel. Rättningar och omräkningar har även gjorts för kommunkoncernen främst kopplat till justering för uppskrivning av fastighet i Haninge Bostäder som tidigare inte justerats. Rättningar effekter och bedömningar förklaras i detta avsnitt.

De totala effekterna av de rättningar som gjorts under 2022 för kommunen har redovisats som rättelse av fel och 47,3 mnkr har bokförts direkt mot eget kapital, som minskat med detta belopp. Det är bara balansräkningen som har omräknats för kommunen 2021. I beloppet 47,3 mnkr ingår retroaktiva avskrivningar med 4,8 mnkr som avser avskrivningar för 2021 som rättats direkt mot eget kapital då beloppet ej ansetts vara väsentligt. Därmed har omräkning av resultatet 2021 inte skett, och balansräkning, noter och nyckeltal för 2021 har omräknats med hänsyn till de rättningar som gjorts. I rubriker nedan ges förklaringar till rättningarna.

För kommunkoncernen har omräkning gjorts för både balans- och resultaträkning 2021. Kommunkoncernens resultat har omräknats från 680,9 mnkr till 683,6 mnkr, en ökning med 2,7 mnkr som förklaras av omräkning av avskrivningar med 3,1 mnkr och justering av obeskattade reserver inom kommunkoncernen med -0,4 mnkr.

Kommunkoncernens balansräkning har omräknats för mark, byggnader och tekniska anläggningar med totalt 35,8 mnkr. I beloppet ingår justeringar i kommunen för anläggningar som omklassificerats från exploateringsområdet till materiella anläggningstillgångar med 110,9 mnkr och justering för avskrivningar 4,8 mnkr. Justering för uppskrivningar i Haninge bostäder har justerats med -79,9 mnkr.

Eget kapital i kommunkoncernen har omräknats med totalt -104,8 mnkr där -47,3 mnkr avser rättelser av fel inom kommunen, nettot för justering för uppskrivningar i Haninge Bostäder med -60,6 mnkr, obeskattade reserver för SRV har justerats med 0,4 mnkr och 2,7 mnkr har justerats på årets resultat 2021 kopplat till återföring av årets avskrivning på uppskrivningarna. Avsättningarna för kommunkoncernen har omräknats med -20,5 mnkr, och avser återförda uppskrivningar i Haninge Bostäder. Se rubrik Exploateringsredovisning och Uppskrivningar av fastighet i Haninge Bostäder.

Exploateringsredovisning

Arbetet med genomgång av exploateringsprojekten slutfördes under 2022. Kommunen bruttoredoisar nu poster för exploateringsredovisning. De ändrade principerna i RKR R2 medför att endast offentliga bidrag initialt

skuldredovisas, för att sedan successivt intäktsredovisas över tillgångens nyttjandeperiod. Tidigare har även bidrag från andra aktörer hanterats på detta sätt, vilket medför att dessa bidrag nu ska intäktsredovisas i sin helhet när kommunen fullgjort sitt åtagande.

Ingående balans år 2021 för raden exploateringsområden i balansräkningen har justerats med -143,0 mnkr. Rättningarna avser anläggningar inom exploateringsområden som skulle ha aktiverats tidigare år. Poster som påverkats av rättningen är mark, byggnader och tekniska anläggningar i balansräkningen. Retroaktiva avskrivningar för de aktiverade anläggningarna har justerats direkt mot eget kapital och raden mark, byggnader och tekniska anläggningar i balansräkningen, totalt -32,1 mnkr. -4,8 mnkr är hänförliga till avskrivningar för år 2021 som justerats direkt mot eget kapital i stället för att justeras genom resultatet 2021. Totalt har raden mark, byggnader och tekniska anläggningar ökat med 110,9 mnkr.

Pågående investeringar

Två projekt avseende verksamhetssystem som redovisas som pågående investeringar har justerats i samband med årsbokslutet då utgifterna inte varit aktiverbara. Rad Övriga investeringar i balansräkningen justerades med -8,8 mnkr och rättningen har gjorts mot eget kapital.

Driftbidrag

Vid årsbokslutet justerades fordringar avseende driftbidrag som ej varit korrekt redovisade. Rad Fordringar har justerats med -9,0 mnkr och rad kortfristiga skulder har justerats med -2,6 mnkr. Rättningen har gjorts direkt mot eget kapital med -6,4 mnkr.

Evakueringskostnader

I RKR R4 Materiella anläggningstillgångar skrevs ett förtydligande om att utgifter för hyra av moduler inte är aktiverbara som anläggningstillgång i balansräkningen utan ska redovisas som driftkostnad. Tidigare redovisade kommunen utgifter för evakueringar såsom modulhyra som anläggningstillgång i balansräkningen. Under 2022 har totalt 2,1 mnkr avseende ej aktiverbara evakueringskostnader bokförts mot årets resultat avseende projekt evakuering vid renovering av Vendelsöalmsskolan samt ett projekt för projektledning.

Uppskrivning av fastigheter i Haninge Bostäder AB

Haninge Bostäder AB har gjort uppskrivningar på flera fastigheter tidigare år. Kommuner får inte göra uppskrivningar enligt LKBR, vilket gör att uppskrivningarna ska justeras i sammanställda räkenskaper, koncernbokslutet. Det är första året detta justeras vilket gör att jämförelsetal för 2021 omräknats. Omräkningen har justerats inom raderna mark, byggnader och tekniska anläggningar, avsättningar och eget kapital i balansräkningen och avskrivningar i resultaträkningen. Se rubrik Rättelser av fel för vilka rader inom balans- och resultaträkning som justerats samt belopp.

Not 2 Uppskattningar och bedömningar

Avsättningar

Avsättningar som inte avser pensioner redovisas i enlighet med RKR R9. I årsbokslutet har avsättning avseende rivningsutgifter för fastigheten Gamla Fredrik Yrkesgymnasium med 21,5 mnkr och förtida utgifter kopplade till uppsägning av paviljong vid Kvarnbäcksskolan med 1,8 mnkr bokförts. Se not 22 för beskrivningar och bedömningar för dessa avsättningar.

Differens kostnadsutjämning

Den 1 februari 2023 meddelade Skatteverket att det blivit fel i beräkning av Kostnadsutjämning för 2022 och 2023. Kommunen har enligt det nya beskedet fått 1,5 mnkr för lite medel för 2022. Eftersom informationen kom sent och beloppet ej var av väsentlig betydelse bokfördes detta inte på 2022 utan kommer att redovisas på 2023 när utbetalning sker.

Tvist Årsta Havsbad

I årsbokslutet finns en tvist, kontraktsbrott Årsta Havsbad E 2-4 inom VA, redovisad som långfristig skuld med 23,1 mnkr. Efter årsbokslutet har ny information framkommit som kan föranleda ett nedskrivningsbehov av beloppet då det finns en osäkerhet kring om hela beloppet kommer att regleras. Till bokslutet i april 2023 kommer tvisten att bedömas och därefter hanteras i redovisningen.

Kommunens och kommunkoncernens balans- och resultaträkning och därmed noter har omräknats för 2021 avseende vissa poster. Följande noter har omräknats: 4, 5, 11, 13, 17, 18, 20, 22 och 25.

Förklaringar till omräkning anges till respektive not när det inte behövs en vidare förklaring.

Närmare analys och förklaringar finns under not 1 Redovisningsprinciper, Rättelser av fel.

Not 3. Verksamhetens intäkter (Belopp i mnkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Försäljningsintäkter	14,0	14,6	14,0	14,6
Taxor och avgifter	467,5	460,0	630,8	586,0
Hyror och arrenden	114,8	109,8	267,7	325,6
Bidrag från staten	549,4	506,7	549,4	506,7
EU-bidrag	11,0	4,0	11,0	4,0
Övriga bidrag	10,5	14,8	10,5	14,8
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	195,4	205,5	195,4	205,5
Exploateringsintäkter	238,4	325,0	238,4	325,0
Försäljning av anläggningstillgångar	-	0,7	0,2	0,7
Övriga verksamhetsintäkter	47,1	31,6	53,8	71,7
Summa	1 648,1	1 672,6	1 971,1	2 054,6

Not 4. Verksamhetens kostnader (Belopp i mnkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Inköp av vatten för distribution	-25,7	-24,1	-25,7	-24,1
Lämnade bidrag	-194,8	-239,3	-194,8	-239,3
Köp av huvudverksamhet	-1 884,1	-1 778,5	-1 884,1	-1 770,7
Inventarier	-35,0	-23,8	-35,0	-23,8
Lokalhyror	-659,5	-638,3	-93,2	-136,7
Personalkostnader	-3 157,4	-3 020,3	-3 340,5	-3 188,6
Övriga kostnader	-855,5	-711,9	-1 209,7	-1 102,7
Skattekostnader	-	-	-16,0	-15,3
Summa	-6 812,0	-6 436,1	-6 799,0	-6 501,2
Varav jämförelsestörande poster:	-34,9	-	-34,9	-
kostnader för rivning av fastigheten Gamla Fredrik Yrkesgymnasium	-21,5	-	-21,5	-
kostnader för rivning av Jordbromalmsskolan	-13,4	-	-13,4	-

*Skattekostnader har omräknats för kommunkoncernen 2021 avseende K3-justeringar med -0,4 mnkr

Not 5. Avskrivningar (Belopp i mnkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Avskrivningar enligt plan				
Immateriella anläggningar	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
Fastigheter och anläggningar	-110,7	-99,4	-278,6	-256,8
Inventarier	-64,5	-54,6	-99,2	-90,3
Nedskrivningar	-	-	-	-
Nedskrivningar av fastigheter och anläggningar	-	-	-	-
Summa	-175,4	-154,2	-377,9	-347,3

Omräkning har gjorts för kommunkoncernen 2021 avseende justering av uppskrivning av fastighet i Haninge Bostäder med 3,1 mnkr. Se not 1 Redovisningsprinciper, Rättelse av fel, för närmare analys och förklaringar

Not 6. Skatteintäkter (Belopp i mnkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Preliminär kommunalskatt	4 374,8	4 094,1	4 374,8	4 094,1
Preliminär slutavräkning innevarande år	111,7	106,7	111,7	106,7
Slutavräkningsdifferens föregående år	29,8	15,1	29,8	15,1
Summa	4 516,3	4 215,9	4 516,3	4 215,9

Not 7. Generella statsbidrag och utjämning (Belopp i mnr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Inkomstutjämningsbidrag	911,5	815,3	911,5	815,3
Kommunal fastighetsavgift	169,7	161,0	169,7	161,0
Regleringsbidrag	263,4	277,6	263,4	277,6
Kostnadsutjämningsbidrag	172,2	128,9	172,2	128,9
Övriga bidrag*	34,7	39,0	34,7	39,0
Utjämningsavgift LSS	-108,2	-106,1	-108,2	-106,1
Summa	1 443,3	1 315,6	1 443,3	1 315,6

*Väsentliga poster är Skolmiljarden 13,9 mnr och Minskad andel timanställda inom vård och omsorg om äldre där 11,4 mnr av 38,9 mnr intäktsbokförts 2022, 7,8 mnr av bidraget har betalats ut till privata utförare. Resterande del av bidraget för Minskade andel timanställda kommer att redovisas 2023, 19,6 mnr.

Not 8. Finansiella intäkter (Belopp i mnr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Utdelning på aktier och andelar	3,7	1,0	3,7	1,0
Erhållna dröjsmålsräntor	0,4	0,5	0,5	0,5
Ränteintäkter	10,0	0,6	10,2	0,1
Borgensavgifter	19,1	16,3	0,1	0,2
Orealiserad vinst (verkligt värde) finansiella anläggningstillgångar	1,7	1,0	1,7	1,0
Övriga finansiella intäkter	-	-	-	0,3
Summa	34,9	19,4	16,2	3,1

Not 9. Finansiella kostnader (Belopp i mnr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Ränta på pensionsavsättning	-14,5	-8,3	-14,5	-8,3
Räntekostnader	-1,8	-0,2	-75,5	-0,2
Orealiserade förluster, finansiella omsättningstillgångar	-12,0	-	-12,0	-
Övriga finansiella kostnader	-1,0	-1,6	17,9	-48,6
Summa	-29,3	-10,1	-84,1	-57,1

Not 10. Immateriella anläggningstillgångar (Belopp i mnr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Ingående anskaffningsvärde	7,8	7,8	8,8	7,8
Ingående ack. avskrivningar	-7,6	-7,5	-8,6	-7,5
Årets investering	-	-	0,5	-
Anskaffningsvärde uträngad tillgång	-7,0	-	-7,7	-
Ackumulerade avskrivningar uträngad tillgång	7,0	-	7,7	-
Årets avskrivningar	-0,2	-0,1	-0,2	-0,1
Summa	0,0	0,2	0,5	0,2

Not 11. Mark, byggnader och tekniska anläggningar (Belopp i mnkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Linjär avskrivning tillämpas för samtliga anläggningar. Pågående investeringar skrivs ej av.				
Ingående anskaffningsvärde*	3 794,0	3 553,1	10 044,9	9 475,2
Ingående ack. Avskrivningar*	-689,8	-586,5	-2 343,9	-2 084,1
Årets investering	118,7	244,0	723,7	586,3
Årets avskrivningar	-110,7	-104,2	-278,2	-264,7
Anskaffningsvärde utrangerade inventarier	-3,2	-3,0	-25,4	-16,6
Ackumulerade avskrivningar utrangerade inventarier	3,1	0,9	17,1	4,9
Justering för uppskrivning av fastighet i Haninge Bostäder	-	-	-74,8	-78,0
Summa	3 112,1	3 104,3	8 063,4	7 623,0
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod	26,4 år	26,9 år	35,2 år	34,9 år

I kommunkoncernens genomsnittliga nyttjandeperiod saknas SRVs beräkning.

Noten har omräknats för justeringar inom kommunen och kommunkoncernen 2021. Se not 1 Redovisningsprinciper, Rättelse av fel, för närmare analys och förklaringar.

Specifikation fastigheter och anläggningar	2022	2021
Allmän markreserv*	255,0	255,0
Verksamhetsfastigheter		
Fritidsanläggningar	104,8	110,5
Skolanläggningar	31,5	6,8
Sociala lokaler	27,8	20,8
Övriga lokaler	-	-
Summa	164,1	138,1
Publika fastigheter*		
Gator	831,8	868,5
Parker	177,4	185,3
Summa	1 009,2	1 053,8
Anläggningar för vatten och avlopp		
Summa	1 683,8	1 657,4

Specifikationen har omräknats för kommunen 2021. Omräkningen avser rättningar inom exploateringsredovisning. Se not 1 Redovisningsprinciper, Rättelse av fel, för närmare analys och förklaringar.

Not 12. Maskiner och inventarier (Belopp i mnkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Linjär avskrivning tillämpas för samtliga anläggningar.				
Ingående anskaffningsvärde	549,0	491,6	976,2	896,8
Ingående ack. avskrivningar	-312,1	-312,8	-621,2	-591,2
Årets investeringar	57,3	114,9	92,3	144,1
Årets avskrivningar	-64,5	-54,6	-99,2	-90,3
Anskaffningsvärde utrangerade/sålda inventarier	-87,0	-57,5	-119,0	-64,8
Ackumulerade avskrivningar utrangerade/sålda inventarier	83,7	55,3	105,0	60,4
Summa	226,4	236,9	334,0	355,0
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod	7,3 år	7,4 år	6,1 år	6,0 år

I kommunkoncernens genomsnittliga nyttjandeperiod saknas SRVs beräkning.

Därav finansiell leasing	2022	2021
Ingående anskaffningsvärde	29,4	24,2
Ingående ack. avskrivningar	-10,9	-10,2
Årets investering	-	9,5
Årets avskrivning	-5,2	-4,0
Anskaffningsvärde finansiell leasing som upphört	-4,1	-4,3
Ackumulerade avskrivningar finansiell leasing som upphört	3,3	3,3
Summa	12,5	18,5

Not 13. Övriga materiella anläggningstillgångar (Belopp i mnkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Pågående investeringar*	400,7	332,3	1 173,5	1 063,8
Summa	400,7	332,3	1 173,5	1 063,8

*Noten har omräknats för 2021 med -8,8 mnkr avseende pågående investeringar som ej varit aktiverbara.
Se not 1 Redovisningsprinciper, Rättelse av fel, för närmare analys och förklaringar.

Not 14. Aktier och andelar (Belopp i mnkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Aktier och andelar	127,6	118,3	110,3	99,0
Nordea Institutionell Kortränta	198,0	201,0	198,0	201,0
Nordea Swedish Bond Stars	192,2	199,5	192,2	199,5
Grundfond Tyrestaskogen	8,0	8,0	8,0	8,0
Bostadsrätter*	10,2	10,2	10,2	10,2
Summa	536,0	537,0	518,7	517,7

*35 stycken

Aktieförteckning	Antal	Andel %	Nominellt värde, kr	Anskaffningsvärde, kr
Haninge kommun Holding AB	44 100	100	1 000	44 100 000
Inera AB	5	3,3	8 500	42 500
SKL Kommentus	19	0,01	100	1 900
SRV Återvinning AB	5 600	31,5	500	350 000
Stockholmsregionens Försäkrings AB	72 956	7,1	100	7 295 600
Summa				51 790 000
Andelar (kr)				2022-12-31
Folkets Hus Vendelsö 100 och Handen 100				1
Stockholms företagareförening				1 040
Södertörns Jordbrukskassa				477
Kommuninvest ekonomisk förening				75 794 059
Summa				75 795 577

Insatskapitalet enligt engagemangsbesked per 2022-12-31 uppgick till 102 247 200 kr. Andelar som kommunen kan ta upp i sin balansräkning uppgick till 75,8 mnkr.

Not 15. Långfristiga fordringar (Belopp i mnkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Övriga lån	1,0	1,1	1,0	1,1
Lån för gatukostnadsavgift	0,2	1,1	0,2	1,1
Lån för VA-anslutningsavgift	3,9	5,3	3,9	5,3
Fordran tvist Årsta Havsbad	23,1	-	23,1	-
Summa	28,2	7,5	28,2	7,5

Not 16. Förråd (Belopp i mnkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Lager skyddsutrustning Corona	3,1	3,1	3,1	3,1
Presentshopen	0,1	0,1	0,1	0,1
Lager SRV	-	-	5,9	8,1
Summa	3,2	3,2	9,1	11,3

Not 17. Exploateringsområden (Belopp i mnkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Exploateringsfastigheter	205,9	79,0	205,9	79,0
Summa	205,9	79,0	205,9	79,0

Noten har omräknats för kommunen 2021. Omräkningen avser rättningar inom exploateringsredovisning.
143,0 mnkr har omklassificerats och aktiverats inom mark, byggnader och tekniska anläggningar.
Se not 1 Redovisningsprinciper, Rättelse av fel, för närmare analys och förklaringar.

Not 18. Kortfristiga fordringar (Belopp i mnkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Kundfordringar	77,4	90,5	284,7	87,0
Momsfordran	86,6	56,9	86,6	56,9
Fordringar hos staten	3,3	1,5	3,3	1,5
Fordringar hos anställda	0,5	0,4	0,5	0,4
Upplupna skatteintäkter	248,2	106,7	248,2	106,7
Upplupna fastighetsavgifter	124,8	114,3	124,8	114,3
Interimsfordringar	238,7	198,5	245,1	205,5
Upplupna projektmedel*	1,9	1,9	1,9	1,9
Övriga fordringar	281,1	248,5	34,7	200,3
Summa	1 062,5	819,3	1 029,8	774,4

*Noten har omräknats på rad Upplupna projektmedel med -9,0 mnkr för 2021 avseende felaktigt periodiserade driftbidrag.
Se not 1 Redovisningsprinciper, Rättelse av fel, för närmare analys och förklaringar.

Not 19. Kassa och bank (Belopp i mnkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Kassa och bank	1 345,1	1 254,7	1 421,2	1 335,9
Summa	1 345,1	1 254,7	1 421,2	1 335,9

Not 20. Eget kapital (Belopp i mnkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Ingående eget kapital	3 218,3	2 595,1	3 831,9	3 152,7
Resultatutjämningsreserv	50,0	50,0	50,0	50,0
Övrigt eget kapital		-	-16,2	-23,8
Årets resultat	625,9	623,2	685,9	683,6
Utgående eget kapital	3 894,2	3 268,3	4 551,6	3 862,5

Noten har omräknats för justeringar inom kommunen och kommunkoncernen 2021. Se not 1 Redovisningsprinciper, Rättelse av fel, för närmare analys och förklaringar.

Not 21. Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser (Belopp i mnkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Ingående avsättning pensionsförpliktelser	714,8	622,1	742,2	648,2
Nyintjänad pension	51,7	55,0	51,6	55,3
varav				
- förmånsbestämd ålderspension	46,0	54,8	46,6	54,9
- särskild avtalspension	-	-	-	-
- förtroendevalda	4,2	0,3	4,2	0,3
- efterlevandepension	0,2	1,2	0,2	1,2
- övrig post	1,3	-1,2	1,3	-1,0
Årets utbetalningar	-16,3	-15,0	-17,5	-16,3
Avsättning omställningsstöd	5,7	-	5,7	-
Ränte- och basbeloppsuppräknings	14,5	34,6	14,6	36,8
Förändring löneskatt	11,8	18,1	12,9	18,2
Summa avsatt till pensioner	782,2	714,8	809,4	742,2
Aktualiseringsgrad	93 %	93 %		
Pensionsmedlens Användning				
Medel använda i verksamhet, så kallade återlån.	782,2	714,8		

I enlighet med rekommendation RKR R10 ingår den särskilda löneskatten i avsättningen till pensioner med 24,26 procent.
Pensionsskulden är beräknad enligt prognos från KPA per 2022-12-31

Not 22. Andra avsättningar (Belopp i mnkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Avsättning medfinansiering Haninge Terrassen	-	1,6	-	1,6
Avsättning rivning Gamla Fredrik	21,5	-	21,5	-
Avsättning förtida uppsägning paviljong Kvarnbäcksskolan	1,8	-	1,8	-
Avsättning till skatt	-	-	73,2	65,5
Avsättning till efterbehandling/sluttäckning deponi	-	-	42,8	40,2
Summa	23,3	1,6	139,3	107,2

Utbetalning avseende avsättning för medfinansiering Haninge Terrassen gjordes i april 2022 och beloppet redovisas därför inte längre som avsättning.

I samband med årsbokslutet bokfördes avsättning avseende utgifter för rivning av fastigheten Gamla Fredrik Yrkesgymnasium på 21,5 mnkr. Rivningen är beställd och påbörjad men ej fakturerad till kommunen. Ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen och detta beräknas ske under kvartal 4 2023. Beloppet har kunnat beräknas tillförlitligt enligt det beslutsunderlag kommunen erhållit där rivningsutgifter specificeras. Saneringsutgifter har inte kunnat beräknas och redovisas därför som ansvarsförbindelse.

En avsättning för förtida uppsägning av paviljong vid Kvarnbäcksskolan redovisas som avsättning då avtal om uppsägning finns och ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen. Detta beräknas ske under kvartal 2 2023. Beloppet har kunnat beräknas tillförlitligt enligt det underlag som inkommit från leverantören. Lösen av avtal 1,2 mnkr och övriga kostnader såsom demontering 0,6 mnkr.

*Noten har omräknats för skatt inom kommunkoncernen 2021. Se not 1 Redovisningsprinciper, Rättelse av fel, för närmare analys och förklaringar.

Not 23. VA långfristiga skulder (Belopp i mnkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
VA långfristiga skulder				
VA aktiverade och pågående anslutningsavgifter	802,9	750,9	802,9	750,9
VA ackumulerade upplösningar anslutningsavgifter	-119,2	-104,2	-119,2	-104,2
Investeringsfond VA	49,6	40,2	49,6	40,2
Summa	733,3	687,0	733,3	687,0

Not 24. Långfristiga skulder (Belopp i mnkr)	Kommunen	
	2022	2021
Långfristiga skulder		
Långfristig leasingskuld	8,3	13,5
Skuld stiftelser	0,4	0,4
Skuld för offentliga investeringsbidrag	10,7	10,7
Ackumulerade upplösningar av offentliga bidrag (investeringar)	-0,4	-0,1
Summa	19,0	24,4

Långfristiga skulder (Belopp i mnkr)	Kommunkoncernen	
	2022	2021
Haninge kommun	19,0	24,4
Haninge Kommun Holding AB (koncern)	4 433,3	4 069,2
SRV Återvinning AB	13,8	14,6
Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund	-	-
Summa	4 466,1	4 108,3

Not 25. Kortfristiga skulder (Belopp i mnkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Leverantörsskulder	561,8	571,9	423,4	573,2
Upplupna löner timanställda	15,5	13,5	15,5	13,5
Upplupna sociala avgifter	81,6	77,7	81,6	77,7
Semesterlöneskuld	147,4	149,3	147,4	149,3
Avgiftsbestämd ålderspension	88,7	86,3	88,7	86,3
Momsskuld	0,3	2,7	0,3	2,7
Personalens källskatt	46,8	47,4	46,8	47,4
Förtbetalda skatteintäkter	-	50,3	-	50,3
Civildövsvarsföreningen	4,6	4,1	4,6	4,1
Interimsskulder	122,1	117,7	351,0	276,4
Förtbetalda projektmedel*	7,4	8,6	7,4	8,6
Övriga skulder	214,3	171,3	268,1	220,5
Kortfristiga skulder till koncernföretag	173,4	372,7	-	-
Kortfristig del av långfristig skuld	-	-	645,5	745,5
Kortfristig leasingskuld	4,2	5,0	4,2	5,0
Summa	1 468,1	1 678,5	2 084,6	2 260,6

*Noten har omräknats på rad Förtbetalda projektmedel med 2,6 mnkr för 2021 avseende felaktigt periodiserade driftbidrag. Se not 1 Redovisningsprinciper, Rättelse av fel, för närmare analys och förklaringar.

Not 26. Ansvarförbindelser och ställda panter (Belopp i mnkr)**Pensionsförpliktelser intjänade före 1998**

Pensionsförpliktelser intjänade före 1998 redovisas som en ansvarförbindelse. Ansvarförbindelsen är framräknad i prognosen från KPA per 2022-12-31

	Kommunen	
	2022	2021
Ingående ansvarförbindelse pensionsförpliktelser inkl löneskatt	1 250,4	1 273,8
- Ränte- och basbeloppsuppräknig	28,2	43,3
- Ändring av försäkringstekniska grunder	-	-
- Pension till efterlevande	-	-
- Årets Utbetalningar	-64,2	-63,3
- Övrig post	5,8	1,2
Minskning av ansvarförbindelse genom tecknande av försäkring/ överföring av stiftelsens tillgångar	-	-
Ökning/minskning av ansvarförbindelse med anledning av värde- överföring på stiftelsens tillgångar	-	-
Förändring av löneskatt	-7,3	-4,6
Utgående ansvarförbindelse för pensioner inkl löneskatt	1 212,9	1 250,4

Vid beräkningstillfället december 2022 fanns det inte några samordningar med arbetsinkomster för utbetalda visstidspensioner.

Borgensåtaganden	2022		2021	
	Ursprungligt lånebelopp	Återstående lånebelopp	Ursprungligt lånebelopp	Återstående lånebelopp
Föreningar				
Bostadsrättsföreningar	433,3	372,1	480,6	376,9
Samfällighetsföreningar	30,0	30,0	30,0	30,0
Västerhaninge Racket- och idrottsklubb	5,1	2,6	5,1	1,2
Ornö Fiber Ekonomisk förening	7,5	7,0	7,5	6,7
Österhaninge Ridklubb	0,3	0,0	-	-
Summa borgensåtaganden Föreningar	476,2	411,7	523,2	414,8
Bolag med kommunal anknytning				
Tornberget Fastighetsförvaltnings AB i Haninge	4 100,0	4 100,0	3 780,0	3 780,0
SRV återvinning AB*	34,2	42,8	31,5	37,9
Summa borgensåtaganden bolag med kommunal anknytning	4 134,2	4 142,8	3 811,5	3 817,9
Kommuninvest**		4 585,5		4 330,3
Summa borgensåtaganden Kommuninvest		4 585,5		4 330,3
Totala borgensåtaganden		9 140,0		8 563,0

*Beloppen avser Haninge kommuns andel, vilken uppgår till 31,5 procent av det totala borgensåtagandet som ägarkommunerna har ställt för SRV återvinning AB per 2022-12-31 samt borgen för pensionsförpliktelser.

**Haninge kommun har i januari 2003 ingått en solidarisk borgen som för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga förpliktelser. Samtliga 294 kommuner som 2022-12-31-30 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna. 2022-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 540 357,1 mnkr och Haninge kommuns del är 0,85 procent av dessa.

Leasing

Beräkningarna av kommunens leasingåtaganden är framtagna av Leaseright KB.

	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Finansiella leasingavtal över 3 år (fordon)				
Totala minimileasingavgifter	12,7	18,8	12,7	18,9
Nuvärde minimileasingavgift	12,5	18,5	12,5	18,5
Därav som förfaller inom ett år	4,2	5,0	4,2	5,0
Därav som förfaller om ett till fem år	8,3	13,5	8,3	13,5
Därav som förfaller efter fem år	-	-	-	-
Operationella leasingavtal, ej uppsägningsbara avtal som överstiger 3 år				
Nuvärde minimileasingavgifter	5,6	4,5	46,0	46,8
Framtida leasingavgifter som förfaller inom ett år	3,4	3,0	15,8	14,3
Framtida leasingavgifter som förfaller om ett till fem år	2,2	1,5	21,2	21,3
Framtida leasingavgifter som förfaller efter fem år	-	-	9,0	11,2
Totalt leasingåtagande	18,3	23,3	58,7	65,7

Pensionsåtaganden i kommunala bolag

Bolag	Andel av totalt åtagande	2022	2021
Södertörns Brandförsvarsförbund, totalt 106,2 mnk	25,04%	26,6	28,2
Summa		26,6	28,2

Ansvarsförbindelse avseende sanering i företagsområdet Albyberg

Sedan 2018 pågår sanering av företagsområdet Albyberg etapp 1. Det råder osäkerhet kring hur stora utgifter som kommer att uppstå för saneringen och under hur lång tid saneringsbehovet kommer att finnas. Det pågår ett arbete med att utreda hur framtida saneringsmetod och frekvens kommer att se ut. Under hösten 2022 ändrades metoden för sanering och kostnaden halverades för perioden oktober-december. När utredning är klar och beräknad utgift för sanering kan göras kommer avsättning för saneringen att bokföras. Kostnaderna har varierat mellan 10–12 miljoner kronor per år för åren 2020–2022.

En utbyggnad av Albyberg etapp 2 behöver inte generera samma behov av sanering. För Albyberg 2 är det tveksamt om berggrunden är i samma behov av att sanera och tillvägagångssättet att skapa tomterna kommer att anpassas efter markförutsättningar för att minska kostnader och miljöpåverkan. Albyberg etapp 2 är fortfarande i planeringsstadiet så det är inte aktuellt med marksanering för Albyberg etapp 2 under året och kommande år.

Ansvarsförbindelse avseende rivning- och saneringskostnader fastigheter

Det finns ett behov av att riva och eventuellt sanera marken för två skolfastigheter, Runstensskolan och Hagaskolan hus A–C. Vid årsbokslutet fanns ingen legal förpliktelse om att rivning och/eller sanering ska ske, vilket gör att avsättning avseende kommande utgifter för rivning och sanering inte kan bokas upp. När legal förpliktelse finns kommer avsättning att bokföras. Beräknade utgifter för rivning av Runstensskolan uppgår till 6,7 mnkr. Ingen sanering behöver göras av fastigheten. Utgifter för rivning av Hagaskolan hus A–C beräknas till totalt 22,4 mnkr. Rivning 13,6 mnkr, restvärde för skolan som kommer att faktureras till kommunen från Tornberget 7,4 mnkr och saneringsutgifter 1,4 mnkr. Tornberget Fastighetsförvaltning AB redovisar en ansvarsförbindelse för Hagaskolan med 7,3 mnkr avseende skolans restvärde. Total ansvarsförbindelse för Hagaskolan A-C för kommunkoncernen uppgår till 29,7 mnkr. Rivning av skolfastigheten Gamla Fredrik har påbörjats i december 2022 och en avsättning har bokats upp för rivningsutgifter (21,5 mnkr). Det saknas legal förpliktelse för sanering av fastigheten vilket gör att detta redovisas som ansvarsförbindelse med 10,0 mnkr. Det finns en osäkerhet på hur stora rivningsutgifterna blir då ett skyddsrum behöver finnas kvar.

Not 27. Upplysning om räkenskapsrevision (Belopp i kr)

Kostnad för räkenskapsrevision	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2022	2021	2022	2021
Sakkunnigt biträde*	310 000	430 000	927 400	944 262
Förtroendevalda revisorer	30 000	30 000	36 615	30 000
Total kostnad för räkenskapsrevision	340 000	460 000	964 015	974 262

Kostnader för räkenskapsrevision avser kostnader för granskning av bokföring, delårsrapport samt årsredovisning.

*För koncernen ingår även kostnader för den auktoriserade revisionen.

Not 28. Upplysning om finansiella instrument**Finansiella instrument i Haninge kommun**

Haninge kommun innehar inga säkringsinstrument.

Finansiella instrument i Tornberget Fastighetsförvaltnings AB i Haninge

Tornberget Fastighetsförvaltnings AB i Haninge innehar inga säkringsinstrument.

Finansiella instrument i Haninge Bostäder AB

Avtal om ränteswappar ingås i syfte att minimera ränterisker och att uppnå önskad räntebindningstid. Intäkter och kostnader för ränteswappar nettoredovisas under räntekostnader. Marknadsvärdeförändring under swapavtalens löptid redovisas inte i resultatet. Redovisning av finansiella instrument sker enligt kapitel 11 i K3 vilket innebär tillämpning av säkringsredovisning.

På balansdagen fanns ränterörliga lån på tillsammans 694,8 mnkr (565,3 mnkr), swapavtal om nominellt 650 mnkr (400,0 mnkr) har ingåtts för att säkra framtida räntekostnader. Effektiviteten av säkringen förväntas vara hög.

Marknadsvärdet har beräknats som de kostnader/intäkter som hade uppstått om kontrakten stängts på balansdagen. Marknadsvärdet baseras på förmedlade kreditinstituts värdering, vars rimlighet prövas genom diskontering av beräknade framtida kassaflöden enligt kontraktens villkor och förfallodagar och med utgångspunkt i marknadsräntan för liknande instrument på balansdagen.

Swapportföljens totala marknadsvärde uppgick till 43,3 mnkr (0,3 mnkr) på balansdagen. Genomsnittlig löptid per balansdagen är 4,6 år.

Not 29. Upprättad särredovisning

Kommunen upprättar särredovisning för kommunens VA-verksamhet i enlighet med lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster.

Den presenteras i årsredovisningen.

Resultaträkning Vatten och avlopp (tkr)		2022	2021
Verksamhetens intäkter		224 636	204 254
Verksamhetens externa intäkter			
Brukningssavgifter		206 545	193 898
Övriga intäkter	Not 1	4 251	4 247
Anläggningsavgifter		56 149	48 946
Periodisering årets anläggningsavgifter		-51 937	-45 275
Periodisering tidigare års anläggningsavgifter		15 018	14 113
Förändring av kortfristig skuld till abonnentkollektivet (f.d. Va-fonden)		-8 091	-14 202
Avsättning till investeringsfond		-9 402	-12 158
Interna intäkter (inom koncernen)	Not 1 A	12 103	14 685
Verksamhetens kostnader		215 068	193 031
Verksamhetens kostnader			
Interna kostnader (inom koncernen)	Not 2	156 148	138 816
Avskrivningar	Not 3	13 036	12 056
	Not 4	45 884	42 159
Verksamhetens nettoresultat		9 568	11 223
Finansiella intäkter	Not 5	6 811	8 025
Finansiella kostnader	Not 6	-16 379	-19 248
Resultat före extraordinära poster		-	-
Extraordinära intäkter		-	-
Extraordinära kostnader		-	-
Periodens resultat		-	-
<hr/>			
Balansräkning Vatten och avlopp (tkr)		2022-12-31	2021-12-31
Anläggningstillgångar			
Mark, byggn, tekn anl.	Not 7	1 901 817	1 843 393
Maskiner, inventarier	Not 8	221	429
Summa anläggningstillgångar		1 902 038	1 843 822
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar	Not 9	46 405	21 972
Kassa och bank	Not 10	13 166	14 971
Summa omsättningstillgångar		59 571	36 943
Summa tillgångar		1 961 609	1 880 765
Eget kapital, avsättningar och skulder			
Ingående eget kapital			
Årets resultat			
Summa eget kapital			
Avsättning för pensioner (pensionsskuld)		Not 11	
Skulder			
Långfristiga skulder	Not 12	686 024	649 120
VA kommunlån	Not 13	1 161 612	1 140 300
Investeringsfond		49 602	40 200
Kortfristiga skulder	Not 14	35 227	29 536
Övriga skulder	Not 15	29 144	21 609
Summa skulder		1 961 609	1 880 765
Summa skulder och eget kapital		1 961 609	1 880 765

Not 1. Övriga intäkter	2022 (tkr)	2021 (tkr)
Externslam Hallsten	3 510	3 093
Radio- och mobilmastar	131	124
Uthyrning och försäljning av vattenmätare	-474	150
Tekniska tjänster	715	549
Driftbidrag	369	331
Summa	4 251	4 247

Not 1A. Interna intäkter	2022 (tkr)	2021 (tkr)
VA-avgifter future	2 987	2 425
Intern övrig tjänst	1 582	2 133
Internt debiterad tid mot plan och investeringar	7 534	10 127
Interna intäkter anslag	0	0
Summa	12 103	14 685

Not 2. Verksamhetens kostnader	2022 (tkr)	2021 (tkr)
Tjänster, material och förnödenheter	41 671	33 668
Köpt dricksvatten från Stockholm Vatten	25 590	24 134
Avlopp till Stockholm Vatten	39 215	32 517
Elenergi	5 128	4 815
Personalkostnader	44 544	43 682
Summa	156 148	138 816

Not 3. Interna kostnader	2022 (tkr)	2021 (tkr)	Fördelningsnyckel	Motiv
Interna årsavtal KSF	2 427	2 159	Omsättn.- personalrelaterat i %	Schablon nyttjandegrad
Interna data- och teletjänster	1 771	1 812	Per dator och anknötning	Schablon per användare
Intern lokalhyra	1 778	1 817	Antal rum och yta	
Interna tekniska tjänster SBF	2 932	2 920	Omsättn.- personalrelaterat i %	Schablon nyttjandegrad
Fordonskostnader	2 758	2 345	Faktiskt debiterad kostnad	
Övriga interna tjänster	1 370	1 003	Faktiskt debiterad kostnad	
Summa	13 036	12 056		

Not 4. Avskrivningar	2022 (tkr)	2021 (tkr)
Avskrivning fastigheter enl plan	45 677	41 936
Avskrivningar inventarier	207	223
Summa	45 884	42 159

Not 5. Finansiella intäkter	2022 (tkr)	2021 (tkr)
Ränta VA-fond	181	87
Ränta dagssaldo	149	257
Ränta på anläggningsavgifter	6 399	7 614
Övriga finansiella intäkter	82	68
Summa	6 811	8 026

Not 6. Finansiella kostnader	2022 (tkr)	2021 (tkr)
Internräntekostnad	16 250	19 168
Övrig räntekostnad	129	80
Summa	16 379	19 248

Not 7. Mark, byggn. tekniska anläggningar	2022 (tkr)	2021 (tkr)
Ingående anskaffningsvärde	1 998 160	1 858 134
Årets aktivering	72 713	140 026
Utgående anskaffningsvärde	20 708 73	1 998 160
Ingående avskrivning enligt plan	-352 474	-310 537
Årets avskrivningar enl plan	-45 676	-41 937
Utgående avskrivningar	-398 150	-352 474
Restvärde	1 672 723	1 645 686
Pågående arbete	229 094	197 707
Summa	1 901 817	1 843 393

Not 8. Maskiner, inventarier	2022 (tkr)	2021 (tkr)
Ingående anskaffningsvärde	15 727	15 527
Årets inköp	0	200
Utgående anskaffningsvärde	15 727	15 727
Ingående avskrivning enligt plan	-15 298	-15 075
Årets avskrivningar enl plan	-208	-223
Utgående avskrivningar	-15 506	-15 298
Summa	221	429

Not 9. Kortfristiga fordringar	2022 (tkr)	2021 (tkr)
Upplupna brukningsintäkter	21 449	20 897
Övriga fordringar	1 870	1 075
Övriga fordringar tvist	23 086	0
Summa	46 405	21 972

Not 10. Kassa och bank	2022 (tkr)	2021 (tkr)
Postgiro		
Bank	13 166	14 971
Summa	13 166	14 971

Not 11. Avsättning för pensioner (pensionsskuld)	2022 (tkr)	2021 (tkr)
Värde har ej kunnat beräknas.		

Not 12. Långfristiga skulder	2022 (tkr)	2021 (tkr)
Skuld till VA-kollektivet *	683 686	646 768
Skuld för offentliga bidrag (investering) **	2 338	2 352
Summa	686 024	649 120

*Motsvarar inbetalda anläggningsintäkter netto från år 1989-2022

** Motsvarar inbetalda offentliga bidrag netto.(inbetalt minus upplöst)

Not 13. VA-Kommunlån	2022 (tkr)	2021 (tkr)
Bokfört värde anl. tillgångar	1 902 037	1 843 822
Skuld till VA-kollektivet fr. o m 2007	-666 198	-646 768
Skuld för offentliga bidrag	-2 338	-2 352
Investeringsfond	-49 602	-40 200
Resultatutjämningsfond (F.d. eget kapital)	-22 287	-14 202
Summa	1 161 612	1 140 300

Motsvarar kommunlån för VA- anläggningstillgångarnas bokförda värde minus det som finansierats via inbetalda anläggningsavgifter (långfristig skuld VA-kollektivet) med avdrag för VA-avdelningens f.d. egna kapital och fonder.

Not 14. Kortfristiga skulder	2022 (tkr)	2021 (tkr)
Upplupna div. kostnader	12 940	15 334
Skuld till VA kollektivet kortfristig	22 287	14 202
Summa	35 227	29 536

Not 15. Övriga skulder	2022 (tkr)	2021 (tkr)
Leverantörsskulder	29 144	21 609
Summa	29 144	21 609

Foto: Tomas Södergren

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens ansvarsområde

Kommunstyrelsen har ett helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning. Kommunstyrelsens uppgift är att leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter, ha uppsikt över övriga nämnders och gemensamma nämnders verksamhet och samordnad styrning, samt att leda arbetet med att ta fram styrdokument för kommunen. Kommunstyrelsen ska också ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i kommunala företag, stiftelser och kommunalförbund. Kommunstyrelsen leder och samordnar planering och uppföljning av kommunens ekonomi och verksamheter, samt ansvarar för samordningen inom den kommunala koncernen. Kommunstyrelsen ska följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning samt fortlöpande, i samråd med nämnderna, följa upp de fastställda målen och återrapportera till fullmäktige.

Viktiga händelser

Kommunen hade en gemensam analysgrupp för händelseutvecklingen i Ukraina från mars till slutet av september. Kommunen öppnade ett evakueringsboende i Runstensskolan där 290 ukrainare bodde tillfälligt fram till 1 juli 2022 då Migrationsverket började anvisa flyktingar enligt massflyktingdirektivet till kommunerna.

Haninge kommuns krishanteringsförmåga har stärkts under 2022. Kommunen har inrättat två nya funktioner som ökar kommunens tillgänglighet för andra krishanterande myndigheter, och kan agera snabbt i samband med allvarliga händelser.

Kommunstyrelsen blev anställningsmyndighet för kommunens samtliga medarbetare den 1 oktober 2022 och ansvarar därmed för hela kommunens anställningsförmåner och riktlinjer för lönebildning och arbetsmiljö. Förändringen har skapat förutsättningar för kommunen som arbetsgivare att driva en mer enhetlig personalpolitik i arbetsgivarfrågorna.

Driftredovisning

Kommunstyrelsen redovisar nettokostnader på 130,7 mnkr i förhållande till en budgetram som uppgår till 317,8 mnkr för 2022. Utfallet motsvarar en positiv avvikelse med 187,1 mnkr eller 58,9 procent jämfört med budget.

Den positiva avvikelsen avser främst engångsintäkter för försäljning av mark som har skett under året motsvarande 238,4 mnkr. Exploateringsintäkterna är avhängiga ingångna avtal, konjunkturen och byggbranschens efterfrågan av fastighetsmark. Exploateringsintäkter budgeteras inte fullt ut.

Samtliga avdelningar inom kommunstyrelsen redovisar en positiv avvikelse mot budget förutom ekonomiav-

delningen där lokalförsörjningsenheten redovisar ett underskott med 54,1 mnkr i jämförelse med budget. Lokalförsörjningens underskott drivs av lokalkostnader för evakuering, rivningslokaler, lokaler för tillväxt samt kulturhistoriska lokaler.

Trygghetsmedel om totalt 20,0 mnkr har avsatts i Mål och Budget 2022–2023, varav 15,9 mnkr redovisas under kommunstyrelsen. Under året beslutade fullmäktige om överföring av oförbrukade trygghetsmedel från 2021 till 2,1 mnkr. Budget för trygghetsmedel 2022 uppgår därmed till 18,0 mnkr inom kommunstyrelseförvaltningen och resterande 4,1 mnkr finns budgeterat inom Idrott- och fritidsnämnden. Aktiviteter för ökad trygghet är fastställda av trygghetskommissionen och genomförs i flera förvaltningar. 16,8 mnkr av kommunstyrelsens budget har förbrukats under året, vilket motsvarar 93,3 procent av budgeten.

Investeringsredovisning

Kommunstyrelsens investeringsbudget uppgår till 99,9 mnkr varav 50,0 mnkr avser kommunstyrelsens investeringsreserv. Ackumulerat utfall för perioden är 25,4 mnkr och avser främst inköp av IT-arbetsplatser. Överskottet på 74,5 mnkr beror på att flera investeringar som pågår har försenats samt att investeringsreserven inte har nyttjats.

Personal

I likhet med den övriga organisationen har sjukfrånvarons utveckling inom kommunstyrelseförvaltningen följt pandemivågorna månad för månad de senaste två åren. Under 2022 bidrog förkylningar och influensa till den största delen av sjukfrånvaron, främst under våren. Detta skulle kunna ses som en förlängning av pandemin då den totala sjukfrånvaron efter sommaren stabiliserades och återgick till en mer normal nivå. Den högre totala sjukfrånvaron för gruppen kvinnor beror på att samtliga långtidssjukskrivna under året var kvinnor.

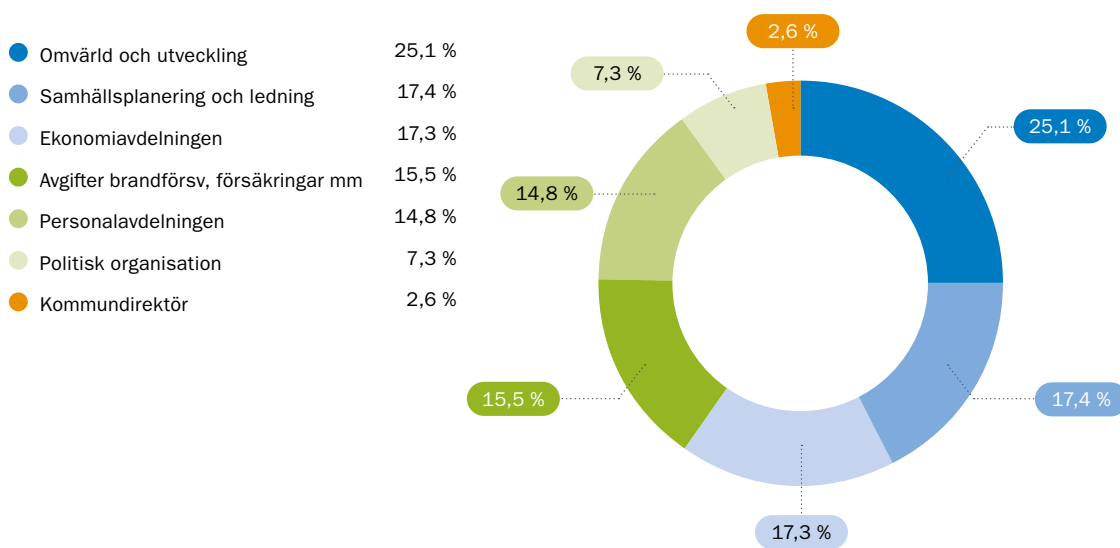
En viss personalomsättning inom en organisation kan vara bra, förutsatt att den inte är för hög. Historiskt sett brukar kommunstyrelseförvaltningen ligga något högre än övriga kommunen när det gäller personalomsättning. Efter pandemin, under 2021 och 2022, är trenden att personalomsättningen har ökat generellt inom hela kommunen och så även i kommunstyrelseförvaltningen. En del av förklaringen till detta tros vara att arbetsmarknaden under pandemiåren var relativt orörlig, för att sedan ta fart igen med större utbud och möjligheter.

Vid årets slut bestod kommunstyrelseförvaltningen av 276 personer, 95 män och 181 kvinnor. Fördelat på ålder var den största åldersgruppen mellan 30–49 år (51 procent) följt av 50 år och äldre (41 procent) och därefter gruppen 29 år och yngre (8 procent).

Driftredovisning, mnkr	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse mot budget	Utfall 2021
Verksamhetens intäkter	1 118,0	993,9	124,1	817,0
Verksamhetens kostnader	-1 248,8	-1 311,7	62,9	-849,0
Nettokostnad	-130,7	-317,8	187,1	-32,0

Kostnader och intäkter är eliminerade från nämndinterna transaktioner.

Bruttokostnad, fördelad per verksamhet 2022

Intern kontroll

I uppföljningen av 2022 års internkontrollplan för kommunstyrelsen har nio risker kontrollerats genom olika moment. I samtliga nämnders internkontrollplaner för 2022 fanns personuppgiftsbehandling enligt GDPR, otillåten påverkan, tillämpning av barnkonventionen samt direktupphandlingar och inköp enligt ramavtal som kommungemensamma risker. För dessa risker har det gjorts gemensamma kontroller för alla nämnder.

I tre av de kommungemensamma riskerna framkom brister, och förvaltningen behöver därför under 2023 förbättra resultaten genom att förändra arbetssätt, säkerställa att relevanta åtgärder vidtas samt genomföra utbildningsinsatser. Arbetssätt behöver ses över för att göra korrekta konsekvensbedömningar enligt Dataskyddsförordningen, och nämndspecifika rutiner behöver tas fram för att säkerställa att personuppgifter hanteras säkert. Direktupphandlingar ska dokumenteras enligt riktlinjer och lathundar, och digitala utbildningar behöver finnas tillgängliga i exempelvis Utbildningskatalogen. För att kunna arbeta enligt beslutad strategi när det gäller att stärka barns

rättigheter, och kunna göra prövningar av barns bästa inför åtgärder som berör dem, behöver ett utbildnings- och stödmaterial tas fram.

Kommunstyrelsens egna kontrollmoment rörde risker avseende felaktigt tecknande av avtal, datakvalitet i system, bristfällig ärendeberedning, registrering av allmänna handlingar samt upphandling av konsulter. I kommunstyrelsens egna kontroller har det skett förbättringar inom flera granskade områden men det behöver ske ett fortsatt utvecklingsarbete 2023 då vissa rutiner är under framtagande.

Arbetet med att utveckla internkontrollprocessen har pågått under 2022. Styrdokument som reglerar internkontrollens moment kommer att aktualitetsprövas för en tydligare struktur framåt.

Grund- och förskolenämnden

Nämndens ansvarsområde

Grund- och förskolenämnden fullgör de av kommunens uppgifter inom skolväsendet som omfattar förskola, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, fritidshem, öppen fritidsverksamhet 10–13 år, pedagogisk omsorg samt annan pedagogisk verksamhet som bedrivs i stället för utbildning inom skolväsendet.

Viktiga händelser

Efter två års pandemi kunde barn, elever och personal åter samlas i verksamhetens lokaler, och den verksamhetsutveckling som bedrivits under pandemin kunde delvis ta ny form och accelerera. Ett exempel är att fler förskollärare har anställts och att grundskolan har arbetat med att stärka digitaliseringen. Återgången har dock inte varit lätt för alla elever, med följderna att frånvaron ökat. Den ökade frånvaron bedöms vara en viktig orsak till att gymnasiebehörigheten sjunkit.

Ekonomi i landet har försämrats och tillsammans med sociala oroligheter, i och utanför kommunen, har elever bidragit till en ökad otrygghet till nämndens verksamheter. Samtidigt har både förskolan och grundskolan arbetat med en rad olika insatser för att öka tryggheten.

Driftredovisning

Grund- och förskolenämnden redovisar nettokostnader på 2 230,1 mnkr i förhållande till en budgetram på 2 259,9 mnkr, vilket innebär ett överskott jämfört med budget på 29,7 mnkr, eller 1,3 procent. I samband med kommunens delårsbokslut fördes 25,0 mnkr av nämndens ram över till kommunfullmäktiges reserv då elevpengsystemet vid tidpunkten visade på motsvarande överskott.

Den främsta orsaken till nämndens överskott 2022 är att nämnden under året har tillförts ekonomiska medel utöver den ursprungliga budgetramen. Dessa tillskott har nämndens verksamheter inte fullt ut kunnat förbruka, trots att nämndens samlade kostnader under året ökat med 7,7 procent (185,3 mnkr) jämfört med 2021 års utfall.

I resultatet ingår ett underskott inom elevpengsystemet med 1,2 mnkr. Den centrala förvaltningen och nämnden redovisar ett samlat överskott med 28,9 mnkr. Centrum för lärande och hälsa redovisar ett underskott med 9,3 mnkr.

Förskolans resultatenheter redovisar ett samlat överskott med 0,7 mnkr. Resultatenheter inom grundskolans årskurs F-6 redovisar ett överskott med 4,7 mnkr och resultatenheter inom årskurs F-9 och 7–9 ett överskott med 5,9 mnkr.

Investeringsredovisning

Nämndens totala investeringsbudget uppgår till 55,3 mnkr efter beslut om överföring av 2021 års investeringsmedel om 49,3 mnkr. Det samlade nettoutfallet för nämndens investeringar för inventarier och utrustning uppgår till 9,7 mnkr för helåret 2022, vilket motsvarar 17,6 procent av tilldelad investeringsbudget.

Personal

Sjukfrånvaron inom grund- och förskolenämndens verksamheter minskade från 9,4 procent år 2021 till 8,6 procent år 2022. Sjukfrånvaron är fortsatt hög, och ligger över kommunens mål på 6,5 procent. Förskolan har fortfarande högre sjukfrånvaro än grundskolan. Korttids-sjukfrånvaron är högre än långtidssjukfrånvaron. En förklaring till sjukfrånvaron bedöms vara rekommendationerna att stanna hemma vid minsta luftvägssymtom. Under året har tre enheter arbetat med projektet Hållbara arbetsplatser som visar goda resultat och minskad sjukfrånvaro.

Internkontroll

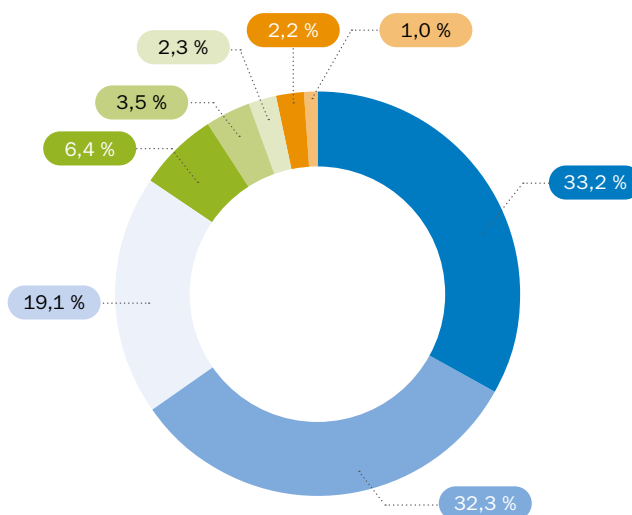
Nämnden kontrollerade om det finns processer som gör att möjliga statsbidrag söks. Resultatet visade att sådana processer finns, och att möjliga statsbidrag har sökts. Vidare kontrollerade nämnden om det finns rutiner för att följa upp elever som saknar skolplacering. Resultatet visar att sådana rutiner finns. Nämnden har även kontrollerat om tillräckliga åtgärder vidtas mot kränkningar. Resultatet visar att förskolan vidtar tillräckliga åtgärder och att grundskolan inte fullt ut vidtar tillräckliga åtgärder. Av den anledningen planeras det nu för att man inom grundskolan i högre grad ska vidta åtgärder mot kränkande behandling.

Driftredovisning, mnkr	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse mot budget	Utfall 2021
Verksamhetens intäkter	347,1	1 923,1	-1 576,0	338,7
Verksamhetens kostnader	-2 577,2	-4 183,0	1 605,8	-2 391,9
Nettokostnad	-2 230,1	-2 259,9	29,7	-2 053,2

Kostnader och intäkter är eliminerade från nämndinterna transaktioner.

Bruttokostnad, fördelad per verksamhet 2022

● Grundskola 1–6	33,2 %
● Förskola	32,3 %
● Grundskola 7–9	19,1 %
● Fritidshem	6,4 %
● Gemensam verksamhet	3,5 %
● Förskoleklass	2,3 %
● Grundsärskola	2,2 %
● Familjedaghem	1,0 %

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Nämndens ansvarsområde

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden fullgör de av kommunens uppgifter inom skolväsendet som omfattar gymnasieskola, gymnasiesärskola, kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna, utbildning i svenska för invandrare samt kommunens aktivitetsansvar för ungdomar 16–20 år. Nämnden har även kommunens uppföljningsansvar, som innebär att kommunen är skyldig att hålla sig informerad om sysselsättningen hos ungdomar mellan 16 och 19 år som inte går i gymnasieskolan.

Viktiga händelser

Efter två års pandemi kunde elever och personal åter samlas i verksamhetens lokaler, och den verksamhetsutveckling som bedrivits under pandemin kunde delvis ta ny form och accelerera. Bedömningen är att de senaste årens verksamhetsutveckling ger resultat. Det viktigaste tecknet på det är att allt fler elever tar gymnasieexamen efter tre år och att årets målvärde nås. Andra tecken är att elevernas trygghet ökar från en hög nivå och att de nya utbildningsprofilerna, som började gälla under året, ökade gymnasiet attraktivitet. Inom vuxenutbildningen beviljades betydligt fler kommuninvånare möjlighet att studera, och SFI (svenska för invandrare) har gjorts mer tillgänglig genom att göra undervisningen mer flexibel.

Driftredovisning

Nämndens nettokostnader uppgår till 495,2 mnkr mot en budgetram på 521,6 mnkr. Avvikelsen innebär ett överskott med 26,4 mnkr i förhållande till budget, motsvarande 5,1 procent. Avvikelsen beror delvis på att färre elever varit inskrivna i gymnasieskolan jämfört med budget vilket har medfört att nämnden haft lägre kostnader för elevsättningar än budget med 10,2 mnkr.

Inom vuxenutbildning har statsbidragsintäkter kopplade till yrkesutbildning varit högre än tidigare år, vilket har påverkat ekonomin positivt. Det har medfört att verksamheten redovisar ett överskott och att centralt avsatta medel för att bredda och utöka vuxenutbildning inte har behövt förbrukas fullt ut. Sammantaget påverkar det resultatet positivt med 11,1 mnkr. Nämndens kostnader för tilläggsbelopp och skolskjuts är 4,6 mnkr lägre än budget. Nämndreserven som uppgår till 2,5 mnkr 2022 har inte behövt tas i anspråk. Central förvaltning, Centrum för lärande och hälsa och den politiska nämnden redovisar utöver de delar som redan nämnts ett samlat överskott med cirka 3,2 mnkr.

De egna kommunala gymnasieenheterna redovisar ett sammantaget negativt resultat med 5,2 mnkr då elevantalet blev lägre än beräknat för höstterminen.

Investeringsredovisning

Nämndens investeringsbudget uppgick till 3,0 mnkr och avser främst möbler och upprustning i skolorna. Under året har 1,5 mnkr förbrukats av budgeten, det vill säga 50,0 procent av årsbudget.

Personal

Sjukfrånvaron inom gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens verksamheter ökade år 2022 till 6,0 procent jämfört med 4,6 procent år 2021. Sjukfrånvaron är relativt låg och ligger under kommunens mål på 6,5 procent. Långtidssjukfrånvaron är större än korttidssjukfrånvaron. Den ökade sjukfrånvaron har främst skett inom gymnasiet och avser korttidssjukfrånvaro. En trolig orsak är att gymnasieskolan åter bedrivs i skolans lokaler samtidigt som rekommendationerna kvarstår att stanna hemma vid minsta luftvägssymtom.

Internkontroll

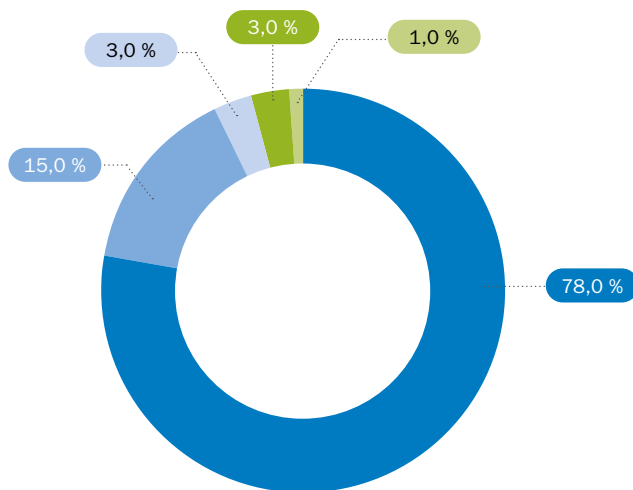
Nämnden kontrollerade om det finns processer som gör att möjliga statsbidrag söks. Resultatet visade att sådana processer finns och att möjliga statsbidrag har sökts. Vidare kontrollerade nämnden om tillräckliga åtgärder vidtas mot kränkningar. Resultatet visade att tillräckliga åtgärder vidtagits. Slutligen kontrollerades om beslut återrapporteras i enlighet med givna delegationer. Resultatet visar att gymnasiet inte återrapporterar beslut i tillräcklig omfattning.

Driftredovisning, mnkr	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse mot budget	Utfall 2021
Verksamhetens intäkter	179,5	169,7	9,8	178,0
Verksamhetens kostnader	-674,6	-691,3	16,7	-658,4
Nettokostnad	-495,2	-521,6	26,4	-480,4

Kostnader och intäkter är eliminerade från nämndinterna transaktioner.

Bruttokostnad, fördelad per verksamhet 2022

● Gymnasieskolan	78,0 %
● Vuxenutbildning	15,0 %
● Central förvaltning och nämnd	3,0 %
● Gymnasiesärskolan	3,0 %
● Korttidstillsyn	1,0 %

Idrotts- och fritidsnämnden

Nämndens ansvarsområde

Idrotts- och fritidsnämnden har till uppgift att främja idrotts- och friluftslivet samt folkhälsoarbetet i kommunen. Nämnden ansvarar för idrotts- och friluftsmiljöer, vilket innefattar anläggningar som sporthallar, idrottsplatser, simhall och utomhusbassäng samt ytor för spontanidrott, badplatser och motionsspår. Nämnden ansvarar även för verksamheten vid simhallen och utomhusbassängen. Dessutom ansvarar nämnden för viss skötsel i skärgården samt för kommunens camping- och vandrarhemsverksamhet. I nämndens ansvar ingår även stöd till föreningslivet, lokalbokning, föreningsbidrag, registrering av lotterier och utnämmande av lotterikontrollanter, samt fritidsgårdar och Jordbro parklek.

Viktiga händelser

Verksamheterna har varit hårt drabbade av de restriktioner som infördes under covid-19-pandemin. Stort fokus har varit att återetablera idrotts- och fritidsverksamheterna som mötesplats för invånarna. För att stimulera till ökad aktivitet och rörelse, och för att berika ungas fritid har nya mötesplatser etablerats under året. Under första halvåret 2022 avskaffades alla restriktioner och under hösten började besöks- och användarsiffror sakta närma sig den nivå som var innan pandemin.

Haninges idrotts- och fritidsutbud har utformats i dialog med invånarna. Nya arbetssätt har testats för att fånga in medborgarnas tankar och idéer. Särskilt framgångsrik har dialogmodellen varit i planeringen av Vega skola- och aktivitetshus, som öppnar hösten 2023. Haninge har lyfts fram som förebild i internationellt ungdomsarbete. Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor (MUCF) har uppmärksammat Haninges arbete med Erasmus+ och använder kommunen som ett gott exempel på hur man kan arbeta med internationellt ungdomsarbete och motverka diskriminering, intolerans och främlingsfientlighet.

Driftredovisning

Idrotts- och fritidsnämnden redovisar nettokostnader på 155,3 mnkr i förhållande till en budgetram som uppgår till 163,0 mnkr. Det motsvarar en positiv avvikelse jämfört med budget med 7,7 mnkr eller 4,8 procent. Avvikelsen beror framför allt på lägre kapitaltjänstkostnader än budgeterat. Flera investeringsprojekt har tagit längre tid att färdigställa än planerat. Överskottet drivs även av lägre personalkostnader under året på grund av flera vakanser.

Investeringsredovisning

Årets investeringsbudget uppgår till 79,1 mnkr inklusive 27,3 mnkr överförda från 2021 för pågående projekt.

Nämndens förbrukning av investeringsmedel uppgår till 15,2 mnkr av den aktuella helårsbudgeten, vilket motsvarar 19,3 procent. Bland de största projekten som är färdigställda finns byte av konstgräs på Jordbro IP, byte av stolpar till motionsspår i Rudans friluftsområde och anskaffning av arbetsfordon till Torvalla IP. Andra viktiga insatser är asbestsanering på Torvalla IP samt lokalanpassningar och inventarier till den nya digitala mötesplatsen i Jordbro.

Personal

Idrotts- och fritidsnämnden har en ackumulerad total sjukfrånvaro på 6,7 procent 2022, vilket är lägre än året innan. Trots att det sker en förbättring, är årets resultat en något högre sjukfrånvaro än kommunens målvärde på 6,5 procent. Sett över året skedde den största ökningen av sjukfrånvaron i januari, september och oktober.

Nedbrutet på kort- och långtidssjukfrånvaro är korttidssjukfrånvaron högre 2022 än 2021. Ökningen är 13,8 procentenheter, vilket är en återgång till 2020 års värden. Det beror troligen på den accelererande pandemin under första tertialen 2022, samt att det i samband med skolstarten hösten 2022 var en ökad total frånvaro i hela kommunen. Trenden att männens frånvaro ökar håller i sig, för tredje året i rad. Sjukfrånvaron ökade i de yngre åldrarna (medarbetare upp till 30 år) medan sjukfrånvaron i övriga åldersgrupper minskade.

Intern kontroll

I Idrotts- och fritidsnämndens internkontrollplan för 2022 fanns 13 kontrollmoment. Fyra av dessa var koncerngemensamma och nio var nämndspecifika.

Två av de kommunövergripande kontrollmomenten kräver ytterligare insatser under 2023.

Vid kontrollen av genomförda direktupphandlingar upptäcktes att dokumentationen ofta brister. Utbildningsinsatser kommer därför att genomföras under 2023. Kontrollmomentet för otillåten påverkan fängade inte det aktuella området på ett tillfredsställande sätt. Nya kontrollmoment kommer därför att genomföras 2023.

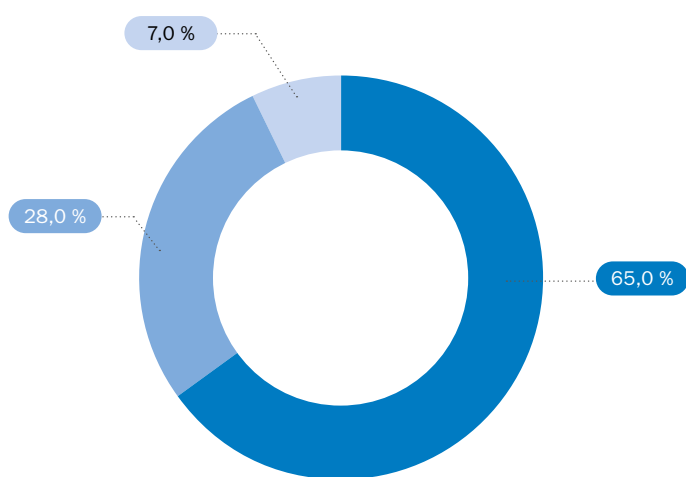
För nämndens egna kontroller fanns en avvikelse första halvåret. Det gällde hanteringen av fakturor för representation, kurser och konferenser. De åtgärder som genomförts har gett gott resultat. För övriga åtta kontroller fanns inga avvikelser.

Driftredovisning, mnkr	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse mot budget	Utfall 2021
Verksamhetens intäkter	39,5	39,6	-0,1	38,4
Verksamhetens kostnader	-194,8	-202,6	7,8	-176,8
Nettokostnad	-155,3	-163,0	7,7	-138,4

Kostnader och intäkter är eliminerade från nämndinterna transaktioner.

Bruttokostnad, fördelad per verksamhet 2022

- Idrotts- och friluftsliv 65,0 %
- Ung fritid 28,0 %
- Central förvaltning och nämnd 7,0 %

Kultur- och demokratinämnden

Nämndens ansvarsområde

Kultur- och demokratinämnden har till uppgift att bedriva och främja kulturverksamhet, samverka med föreningsliv samt följa och främja demokratiutvecklingen i Haninge. Nämnden ansvarar för bibliotek, kulturskola, kulturverksamhet, konsthall, konstutställningar och offentlig konst samt verksamhet inom kulturmiljöområdet. I nämndens ansvar ingår även lokalbokning samt stöd och föreningsbidrag till studieförbund och föreningar inom kulturområdet.

Viktiga händelser

Verksamheterna har varit hårt drabbade av de restriktioner som infördes under covid-19-pandemin. Stort fokus har legat på att återetablera biblioteks- och kulturverksamheten som mötesplats för invånarna. Under första halvåret 2022 avskaffades alla restriktioner och under hösten började besöks- och användarsiffror sakta närma sig den nivå som var innan pandemin. Haninge kulturhus fyllde 20 år och det firades genom att man bjöd in Haningeborna till en vecka full med aktiviteter på kulturhuset. Programmet lockade några tusen besökare i blandade åldrar. En riktad satsning på programverksamhet för barn och unga har möjliggjort ett sextiotal scenkonstprogram på skolor och på kommunens scener och nått ca 9 850 barn och unga. Under 2022 har Haninges offentliga konst och kulturhistoria tillgängliggjorts via digitala kanaler och snabbt blivit populära informationskällor.

Driftredovisning

Kultur- och demokratinämndens nettokostnader uppgår till 80,3 mnkr för 2022 i förhållande till en budget på 84,9 mnkr. Den positiva budgetavvikelsen uppgår till 4,6 mnkr eller 5,4 procent. Avvikelsen beror framför allt på vakanser och sjukskrivningar inom bibliotek och kulturskola.

Investeringsredovisning

Kultur- och demokratinämnden har en beslutad investeringsbudget på 28,8 mnkr under 2022.

Nämndens totala förbrukning av investeringsmedel uppgår till 2,4 mnkr av den aktuella helårsbudgeten, vilket motsvarar 8,4 procent. Under året har investeringsprojekt i kulturhuset i Handen genomförts, vilket syftar till bättre service för besökarna. Avvikelsen mot budget beror framför allt på offentlig konst, men även på satsningar på biblioteksverksamheten. Flera konstverk är kopplade till omgestaltning av offentliga platser som Poseidons torg, Haningeterrassen, entréer till Brandbergen, Jordbro och Västerhaninge samt renovering av skolor, alla med tidplaner som kultur- och demokratinämnden inte styr över. Bokbussen är försenad hos leverantören på grund av materialbrist. Arbete med ny webbplattform och nytt verksamhetssystem pågår.

Personal

Kultur- och demokratinämnden har en ackumulerad total sjukfrånvaro på 4,3 procent 2022, vilket är högre än året innan. Trots att det sker en försämring, är årets resultat en lägre sjukfrånvaro än kommunens målvärde på 6,5 procent. Ökningen beror troligen främst på den ökade smittspridningen av Covid-19 som började i januari och pågick under de första fyra månaderna.

Nedbrutet på kort- och långtidssjukfrånvaro är korttids-sjukfrånvaron något lägre 2022 än 2021. Det fortsatta arbetet med att säkerställa en smittfri miljö ger även under 2022 effekt genom att medarbetarna inte utsätts för lika många exponeringar som när verksamheterna bedrivs normalt.

I jämförelse mot föregående år ökar både mäns och kvinnors sjukfrånvaro. Männen står för den största ökningen. Sjukfrånvaron ökar i alla åldersgrupper, men den har ökat markant bland medarbetare under 30 år.

Intern kontroll

I kultur- och demokratinämndens internkontrollplan för 2022 fanns 12 kontrollmoment. Fyra av dessa var koncerngemensamma och åtta var nämndspecifika.

Två av de kommunövergripande kontrollmomenten kräver ytterligare insatser under 2023.

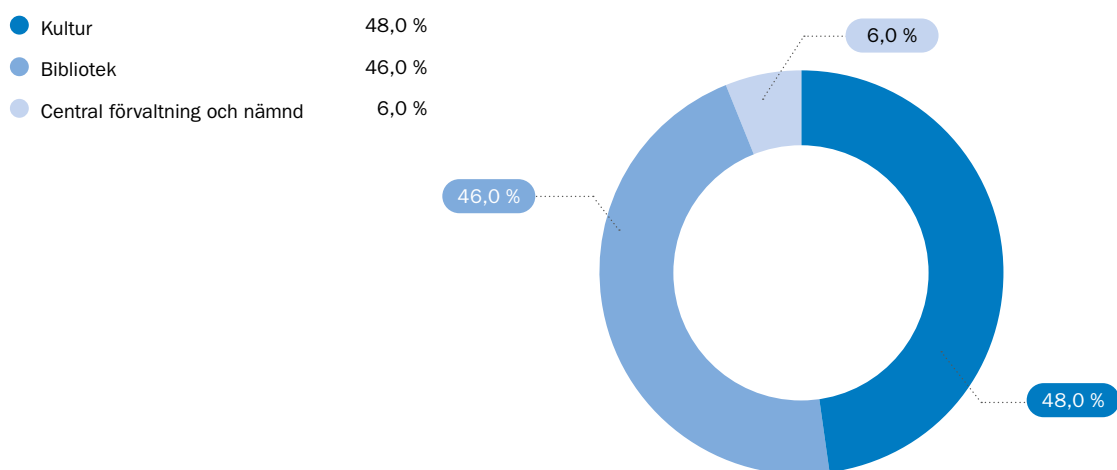
Vid kontrollen av genomförda direktupphandlingar upptäcktes att dokumentationen ofta brister. Utbildningsinsatser kommer därför genomföras under 2023. Kontrollmomentet för otillåten påverkan fångade inte det aktuella området på ett tillfredsställande sätt. Nya kontrollmoment kommer därför genomföras 2023.

För nämndens egna kontroller fanns en avvikelse första halvåret. Det gällde hanteringen av fakturor för representation, kurser och konferenser. De åtgärder som genomförts har gett gott resultat. För övriga sju kontroller fanns inga avvikelser.

Driftredovisning, mnkr	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse mot budget	Utfall 2021
Verksamhetens intäkter	5,4	5,7	-0,3	5,2
Verksamhetens kostnader	-85,7	-90,6	5,0	-81,3
Nettokostnad	-80,3	-84,9	4,6	-76,1

Kostnader och intäkter är eliminerade från nämndinterna transaktioner.

Bruttokostnad, fördelad per verksamhet 2022

Socialnämnden

Nämndens ansvarsområde

Socialnämnden ansvarar för individ- och familjeomsorg, det vill säga ekonomiskt bistånd, stöd till enskilda samt stöd till barn och familjer. Detta omfattar även vård av unga och personer med missbruk enligt socialtjänstlagen och tvångslagarna om vård av unga (LVU) och lag om vård av missbrukare i vissa fall (LVM). Socialnämnden ansvarar för stöd och service till personer med funktionsnedsättning (LSS), familjerättsfrågor, arbetsmarknadsfrågor och frågor som rör flyktingmottagandet.

Viktiga händelser

Under våren 2022 har Haninge kommun bistått Migrationsverket med evakueringsplatser till flyktingar från Ukraina i lokaler i Gamla Runstensskolan. När evakueringsplatserna avvecklades fick de till Haninge anvisade 58 personerna under juli månad tillgång till egna boenden. Nämnden har fortsatt utvecklat och förbättrat trygghetsarbetet. Detta har bland annat gjorts genom avhopparkerksamhet, där åtta personer stöttats i arbetet att lämna kriminalitet. Arbetet har också fortsatt med föräldrarådslag för föräldrar till barn som begått kriminella aktiviteter samt arbetet med ett hembesöksprogram. Fler invånare har via kommunens arbetsmarknadsinsatser gått vidare till arbete eller studier, och under 2022 ökade antalet ferieplatser med cirka 20 procent.

Driftredovisning

Socialnämnden redovisar nettokostnader på 1 054,4 mnkr i förhållande till en budgetram som uppgår till 1 071,9 mnkr för 2022. Utfallet motsvarar ett överskott med 17,6 mnkr eller 1,6 procent jämfört med budget.

Försörjningsstödet har inte ökat under året utan höll en stabil nivå. Försörjningsstödet har bidragit till överskott jämfört med budget med 13,1 mnkr. Både antal hushåll och medelbiståndet har varit på samma nivåer som tidigare år. Överskottet inom individ- och familjeomsorg beror främst på högre intäkter avseende statsbidrag än budget.

Det finns också områden som har ett underskott jämfört med budget eller visar på kostnadsökningar. Kostnaderna för externa placeringar har ökat jämfört med föregående år. Det finns ett underskott inom personlig assistans som beror på att lönekostnaderna varit högre än ersättningen från Försäkringskassan. Närvaron på daglig verksamhet har också varit lägre än innan pandemin, men det är svårt att anpassa kostnaderna. Detta ger ett mindre underskott för den kommunala utföraren.

Investeringsredovisning

Socialnämndens investeringsbudget uppgår till 15,0 mnkr efter beslut av fullmäktige om överföring med 8,0 mnkr från 2021. Ackumulerat utfall för perioden är 5,9 mnkr. Utfallet motsvarar 39,2 procent av total årsbudget. De större investeringarna avser bland annat driftsättning av ett nytt verksamhetssystem för social- och äldreförvaltningen, ombyggnationer och anpassningar av befintliga boenden samt möbler och teknik till verksamheterna.

Av utfallet har också 2,8 mnkr av investeringsutrymmet nyttjats för investeringar via Tornberget. Det handlar om ventilation i daglig verksamhet Kulfångstgården, lokal-anpassning av daglig verksamhet Haga 4/Vendelsö samt inbrottslarm på Glimmervägen bostad med särskild service.

Personal

Den totala sjukfrånvaron 2022 uppgår till 7,6 procent vilket innebär en ökning om 0,9 procentenheter jämfört med föregående år. Årets totala frånvaro fördelades ungefär lika mellan kort- och långtidsfrånvaro.

Trenden för den ökade frånvaron är ungefär samma för kvinnor och män. Kvinnors frånvaro står alltså för en högre andel frånvaro än män. Sjukfrånvaron är högst i ålderskategorin över 50 år och störst ökning har skett i den åldersgruppen. Det är ett mönster som kan skönjas över tid.

Den totala frånvaron detta år gäller i princip över hela året och var som högst i början av året i januari, 10,3 procent, och som lägst under sommaren. Under 2021 översteg sjukfrånvaron aldrig åtta procent under en månad, vilket den under 2022 gjorde vid flera tillfällen.

Nämnden har under året stora skillnader på korttidsjukfrånvaro och en rimlig förklaring till olika nivåer av korttidsfrånvaro är exempelvis omfattningen av möjligheten till distansarbete.

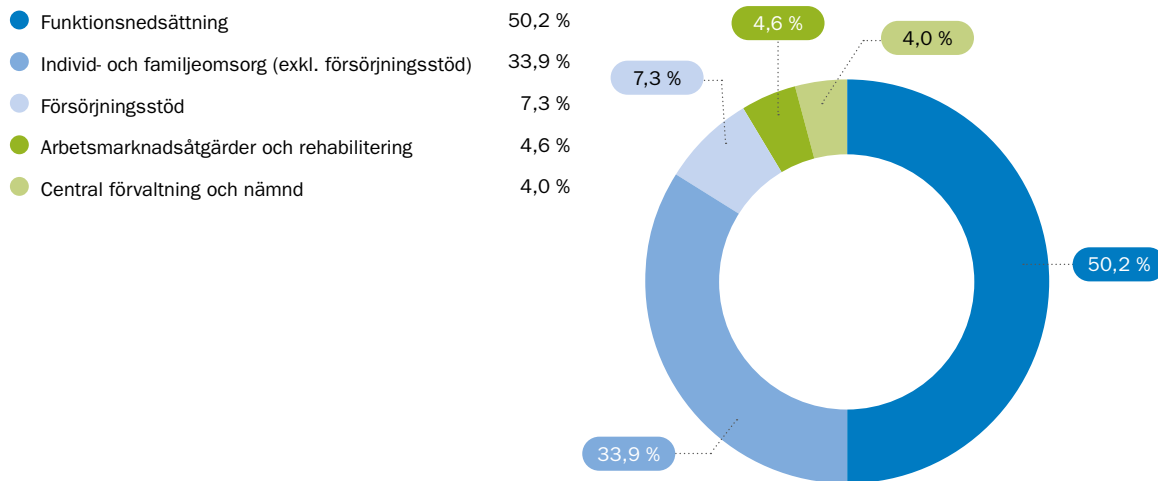
Internkontroll

Nämnden granskade att direktupphandlingar skedde enligt rådande riktlinjer. I cirka hälften av alla granskade fall genomfördes direktupphandlingen korrekt. Nämnden behöver öka följsamheten av riktlinjer för direktupphandlingar och följa rutiner vid behov av undantag från reglerna. Nämnden har följt upp arbetet med registrering av personuppgifter och rutiner för GDPR. Resultaten påvisar hög kvalitet i efterlevnad av lagstiftning och interna rutiner. En ytterligare granskning gjordes av utbetalning av försörjningsstöd och av att förebygga felaktiga utbetalningar. Granskningen visar att det finns bra och välkända rutiner, men det behövs en utveckling av det förebyggande arbetet med kontrollmoment som riskanalyser, egenkontroll och avvikelshantering.

Driftredovisning, mnkr	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse mot budget	Utfall 2021
Verksamhetens intäkter	250,9	421,2	-170,2	250,9
Verksamhetens kostnader	-1 305,3	-1 493,1	187,8	-1 270,7
Nettokostnad	-1 054,4	-1 071,9	17,6	-1 019,8

Kostnader och intäkter är eliminerade från nämndinterna transaktioner.

Bruttokostnad, fördelad per verksamhet 2022

Stadsbyggnadsnämnden

Nämndens ansvarsområde

Stadsbyggnadsnämnden ansvarar för de kommunala verksamheterna inom detaljplanering, bygglovshantering, mätning, beräkning samt kartframställning. Nämnden ansvarar för kommunens vägar, parker, vatten- och avloppsverksamhet samt renhållning. Nämnden är kommunens myndighet i trafikfrågor, väghållning och hamnfrågor samt myndighet för adresshantering och lägenhetsregister. Nämnden är huvudman för den kommunala lantmäterimyndigheten.

Viktiga händelser

Förvaltningen har påbörjat arbetet gällande investeringar för Dalarö och Fors avloppsreningsverk. Arbetet med omvandlingsplaner har prioriterats för att få framdrift, bland annat i Norrby och Dalarö/Kolbotten. Arbetet med omvandlingsplaner möjliggör att enskilda avlopp kan minska och bidra till att minska övergödningen. Digitaliseringen av samhällsbyggnadsprocessen, SmartSam, har fortsatt under året genom olika delprojekt rörande Medborgardialog, digitalisering av nya och befintliga detaljplaner samt digitalisering av parkskötselytor.

Under året har förvaltningen hanterat utmaningar relaterade till oförutsedda händelser. Ökade kostnader och förseningar i leveranser av produkter och tjänster har uppstått till följd av omvärldsfaktorer samt överklagan av ramavtal. Detta har lett till att exempelvis reinvesteringar i lekplatser och investeringar i vägbelysning inte kunnat genomföras i den takt som planerats. Utöver detta har oförutsedda underhållsåtgärder varit nödvändiga under året gällande både gångbron över till Rudan, gångbron till Gudöbroleden samt aluminiumplåtarna på Handens vattentorn. Samtliga åtgärder har genomförts eller påbörjats under året för att undvika risk för fara.

Under året har en sammanslagning av avdelningarna Teknik samt Park och natur genomförts, med stor planering och dialog mellan medarbetare. Beslutet om sammanslagningen är ett led i arbetet att framtidssäkra organisationen genom att anpassa den för framtida behov och utmaningar.

Driftredovisning

De ackumulerade nettokostnaderna för perioden uppgår till 219,9 mnkr vilket motsvarar en positiv avvikelse på 1,4 mnkr eller 0,6 procent av årets budget som uppgår till 221,2 mnkr.

Periodens överskott beror på en delvis oförbrukad nämndreserv samt lägre kostnader för snöröjning och belysningsåtgärder än budgeterat. Inom VA-verksamheten redovisas ökade brukningsintäkter för 2022. Vattenförbrukningen debiteras på preliminära volymer, vilket kan innebära återbetalningar efter den årliga avläsningen av

vattenförbrukning. Årets överskott inom VA-kollektivet på 8,1 mnkr har överförts till VA-fonden för nyttjande kommande år samt för att finansiera eventuella återbetalningar efter årliga avläsningar av vattenförbrukning.

Investeringsredovisning

Utfallet är 189,2 mnkr vilket motsvarar 37,5 procent av 2022 års investeringsbudget på 504,0 mnkr.

Förvaltningen har påbörjat arbetet gällande investeringar för Dalarö- och Fors avloppsreningsverk, vilka är stora och nödvändiga investeringar för kommunen för att säkra såväl förväntad befolkningstillväxt som miljöansvar gällande rening av avloppsvatten från tätbebyggelse. Ej genomförda investeringar är bland annat tre broar där beroenden för genomförande finns mot externa parter. Ovanligt långa leveranstider för beställda fordon innebär att maskinparken inte kunnat förnyas i planerad takt.

Flera projekt har fått framflyttad tidplan på grund av försenad ramavtalsupphandling, intern och extern resursbrist, personalbrist samt komponentbrist. VA-projektledare, ingenjörer och tekniker är konkurrensutsatta yrkesgrupper och därmed svårrekryterade. Personalbrist har även identifierats hos tekniska konsultbolag, vilka utgör en viktig del i inventeringsarbetet. Med anledning av ovanstående blev utfallet lägre än prognoserna under året.

Personal

Sjukfrånvaron under året har varit lägre jämfört med föregående år, med undantag för januari och oktober månader. Den totala sjukfrånvaron har minskat liksom den långvariga sjukfrånvaron i relation till 2021. Den totala sjukfrånvaron hos kvinnliga anställda har dock ökat under året, liksom korttidsfrånvaron.

Resultaten från årets arbetsplatsundersökning är något bättre i relation till föregående år men med stora variationer mellan avdelningar. Förvaltningens totala resultat är något lägre än det samlade resultatet för hela kommunen och bedöms ha påverkats av de omorganisationer som genomförts under året samt en ökad arbetsbörda till följd av den höga tillväxten. De positiva förändringarna i resultatet är ökningen av ledarskapsindexet och den positiva utvecklingen av värdet för systematiskt arbetsmiljöarbetet (SAM).

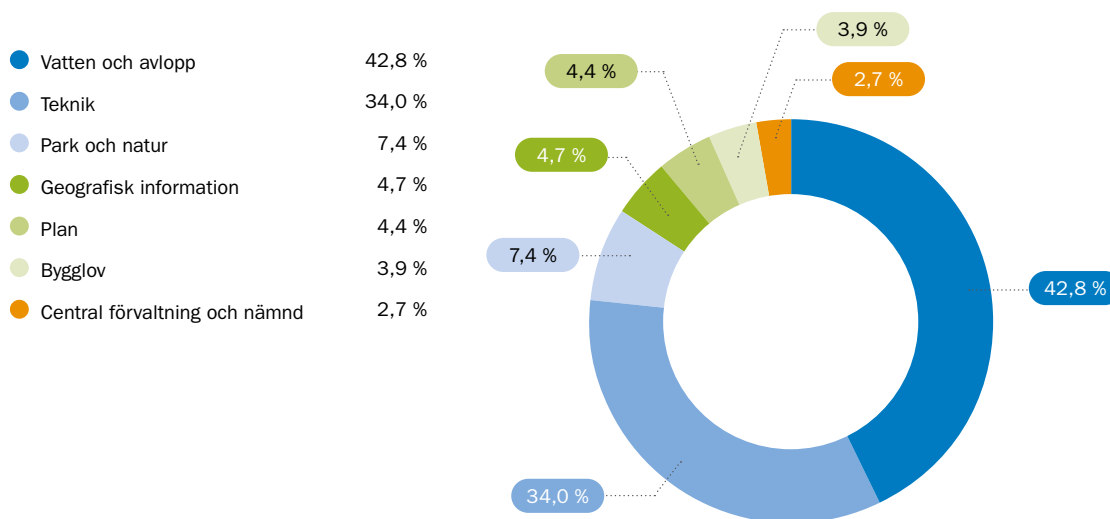
Internkontroll

Nämndens internkontrollplan för 2022 omfattar nio risker med tillhörande åtgärder och uppföljning; kompetensförsörjning, reglemente, klimatanpassningsåtgärder, kemikalier, informationssäkerhet, direktupphandling, GDPR, barnkonvention och otillåten påverkan. Majoriteten av riskerna har identifierats i samband med risk- och väsentlighetsanalys inom nämndens verksamheter, medan ett fåtal

Driftredovisning, mnkr	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse mot budget	Utfall 2021
Verksamhetens intäkter	344,1	415,0	-70,8	372,5
Verksamhetens kostnader	-564,0	-636,2	72,2	-536,6
Nettokostnad	-219,9	-221,2	1,4	-164,1

Kostnader och intäkter är eliminerade från nämndinterna transaktioner.

Bruttokostnad, fördelad per verksamhet 2022

har lyfts fram då de identifierats som risker på koncern-gemensam nivå. Uppföljningen av kontrollmomenten gällande kompetensförsörjning, informationssäkerhet, direktupphandling och GDPR visar att åtgärder genomförts enligt planering men att det fortfarande kvarstår utvecklingsarbete för att uppnå de ambitioner som finns inom respektive område. Under december genomfördes stickprov av beslut i nämnderna genom kommunstyrelseförvaltningen som visade att barnkonsekvensanalyser inte genomfördes i tillräcklig utsträckning. Uppföljning gällande kemikalier visade att arbetet fortlöpt enligt planering liksom kontrollmoment gällande reglemente. I vissa fall har planerade åtgärder inte kunnat genomföras då det saknats stödmaterial eller styrdokument, vilket varit fallet i uppföljningen av åtgärder för otillåten påverkan samt klimatanpassningsåtgärder.

Sammantaget visar uppföljningarna att planerade åtgärder i stor utsträckning har vidtagits och att utvecklingsarbete kvarstår även om resultaten generellt sett har förbättrats i de flesta områdena.

Äldrenämnden

Nämndens ansvarsområde

Äldrenämnden ansvarar för service, omsorg och vård. Nämndens verksamhet omfattar äldreomsorg bestående av biståndsbedömning som rör hemtjänst, trygghetslarm, dagverksamhet, avlastning, korttidsboende, matdistribution, färdtjänst, bostadsanpassning och boende för äldre samt hälso- och sjukvård och tekniska hjälpmedel i särskilda boendeformer till kommuninvånare över 65 år. Nämnden ansvarar för kommunal och annan drift av hemtjänst, dagverksamhet och boenden, samt riks-färdtjänst och färdtjänst. Äldrenämnden är sjukvårdshuvudman för den hälso- och sjukvård som bedrivs inom nämndens verksamhetsområde.

Viktiga händelser

Nämnden hade under sommaren ett ansträngt bemanningsläge utifrån att det var svårt att hitta vikarier för undersköterskor och sjuksköterskor under semesterperioderna. Nämnden upphandlade ett bemanningsföretag för att öka och säkra bemanningen inom hemtjänsten.

En genomlysning av hemtjänsten har genomförts med beslutade åtgärder kopplade till ekonomi, arbetsmiljö och kvalitet. Åtgärderna syftar till att skapa en hemtjänst i kommunal regi där verksamheten har brukarnas behov och medarbetarnas arbetsmiljö i centrum, parallellt med en ekonomisk balans.

Nämnden har förstärkt kvaliteten på kommunens vård- och omsorgsboende Terrassen genom välfärdsteknik. Införande av motoriserande draglakan har lett till ett bättre bemötande från personal och ökad trygghet för den äldre. Införandet av ett nytt trygghetssystem har i jämförande studie med ett annat kommunalt vård- och omsorgsboende minskat fallincidenter och sjukhusbesök bland de äldre.

Driftredovisning

Äldrenämnden redovisar nettokostnader på 852,8 mnkr i förhållande till en budgetram som uppgår till 871,2 mnkr för 2022. Den positiva budgetavvikelsen uppgår till 18,4 mnkr eller 2,1 procent. Överskottet beror på att ej ramhöjande medel på 15,0 mnkr för satsningar tilldelats nämnden utöver ordinarie driftbudget, samtidigt som nämnden fått mer statsbidrag än förväntat under året. Inom nämnden finns ett överskott på biståndsavdelningen som beror på lägre volymer inom hemtjänst, korttidsboende och dagverksamhet än budgeterat. Det finns också ett betydande underskott inom hemtjänsten i egen regi då personaltimmar inte matchar beställda timmar. Åtgärder för att komma till rätta med underskottet pågår.

Investeringsredovisning

Äldrenämndens investeringsbudget är 20,0 mnkr efter beslut om överföring med 13,0 mnkr från 2021. Ackumulerat utfall totalt för året är 7,1 mnkr. Utfallet motsvarar 35,5 procent av total årsbudget, vilket innebär ett överskott med 12,9 mnkr. Överskottet beror på att några investeringar fördröjts och att investeringsbehovet generellt varit lägre än budget.

Personal

Den totala sjukfrånvaron 2022 uppgår till 9,8 procent vilket är samma nivå jämfört med föregående år. Den höga sjukfrånvaron beror främst på covid-19-pandemin som hade stor effekt i slutet av 2021 och i början av 2022.

Kvinnors sjukfrånvaro är 10,7 procent och de står alltså för en högre andel frånvaro än män, som haft 4,9 procents sjukfrånvaro. Kvinnorna har likt totalen ingen förändring jämfört med 2021, medan männens sjukfrånvaro är något lägre 2022.

Sjukfrånvaron är högst i ålderskategorin över 50 år, vilket generellt inte är någon större förändring mot tidigare år. Den största förändringen är ökningen av sjukfrånvaro i ålderskategorin under 30 år. Den totala sjukfrånvaron har förändrats under året, från januari då sjukfrånvaron uppgick till 15,6 procent till augusti, då sjukfrånvaron var som lägst med 8,0 procent.

Intern kontroll

Förvaltningen granskade att direktupphandlingar skedde enligt rådande riktlinjer. I cirka hälften av alla granskade fall genomfördes direktupphandlingen korrekt. Förvaltningen behöver öka följsamheten till riktlinjer för direktupphandlingar och följa rutiner vid behov av undantag från reglerna.

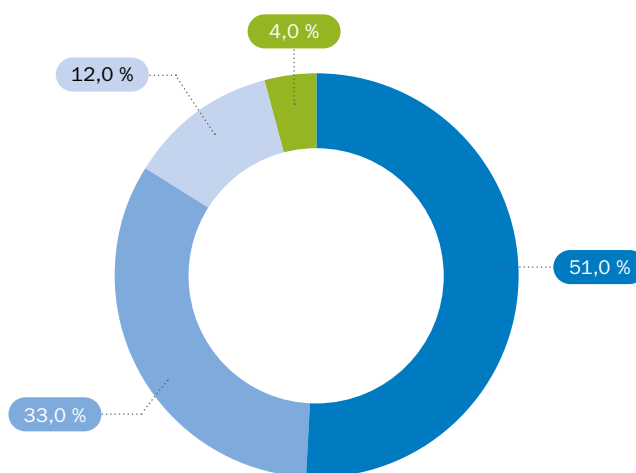
Nämnden har följt upp arbetet med registrering av personuppgifter och rutiner för GDPR. Resultaten påvisar att det finns goda rutiner, men det behövs utbildning och kompetenshöjande insatser för att nå de krav som lagstiftningen har gällande registrering av personuppgifter. Nämnden har även granskat att korrekt tids- och insatsregistrering sker inom hemtjänsten. Granskningen visar att resultaten har förbättrats när det gäller registrering av utförd tid. Det är viktigt att förvaltningen fortsätter att noggrant kontrollera tidsregistreringen och kontinuerligt ser över behov av att utveckla rutinerna för kontroll och tillvägagångssätt vid upptäckta felaktigheter.

Driftredovisning, mnkr	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse mot budget	Utfall 2021
Verksamhetens intäkter	167,4	593,4	-426,0	169,5
Verksamhetens kostnader	-1 020,2	-1 464,6	444,4	-962,2
Nettokostnad	-852,8	-871,2	18,4	-792,7

Kostnader och intäkter är eliminerade från nämndinterna transaktioner.

Bruttokostnad, fördelad per verksamhet 2022

● Särskilt boende	51,0 %
● Hemtjänst	33,0 %
● Central förvaltning och nämnd	12,0 %
● Förebyggande verksamhet	4,0 %

Näringslivs- och arbetsmarknadsnämnden

Nämndens ansvarsområde

Näringslivs- och arbetsmarknadsnämnden ska främja gott näringslivsklimat, minskad arbetslöshet och ökad sysselsättning. Nämnden ska också uppmärksamma frågor som rör högre utbildning samt hur näringslivet och besöksnäringen främjas och utvecklas. Näringslivsstrategin är en viktig utgångspunkt för nämndens arbete.

Viktiga händelser

Det världspolitiska läget är en orosfaktor som bland annat har påverkat priser och varuleveranser och har inneburit ökade kostnader samt längre leveranstider av bland annat fossilfria fordon. Det världspolitiska läget har haft negativa effekter för kommunens näringsliv och arbetsmarknad till följd av hög inflation, höga energipriser och råvarupriser, och därmed också för näringslivs- och arbetsmarknadsnämndens verksamhet. Under året skedde dock en positiv utveckling inom kommunens företagsklimat. Förbättrat resultat visas både i nöjd-kund-index-mätningen (NKI) samt Svenskt Näringslivs mätning av företagsklimat.

Driftredovisning

Nämnden redovisar ett nettoresultat som uppgår till 15,7 mnkr i förhållande till beslutad budget om 23,7 mnkr, vilket innebär ett överskott med 8,0 mnkr, eller 33,8 procent. Anledningen till att budgeten inte förbrukades fullt ut är bland annat vakanser i näringslivsenheten som bistod nämnden. Feriepraktik utfördes i samarbete med socialnämnden för 10,5 mnkr.

Intern kontroll

Nämnden har ingen egen tjänstemannaorganisation utan är en del av kommunstyrelseförvaltningens organisation, och nämndens internkontrollplan följer kommunstyrelsens. I uppföljningen av internkontrollplan 2022 kontrollerades fyra risker genom olika kontrollmoment. I samtliga nämnders internkontrollplaner för 2022 fanns personuppgiftsbehandling enligt GDPR, otillåten påverkan, tillämpning av barnkonventionen samt direktupphandlingar och inköp enligt ramavtal som kommungemensamma risker. För dessa risker gjordes gemensamma kontroller för alla nämnder. För tre av de fyra kommungemensamma riskerna framkom brister och kommunen behöver under 2023 förbättra resultaten genom att förändra arbetssätt, säkerställa att relevanta åtgärder vidtas samt genomföra utbildningsinsatser. Arbetssätt behöver ses över för att göra korrekta konsekvensbedömningar enligt Dataskyddsförordningen och nämndspecifika rutiner behöver tas fram för att säkerställa att personuppgifter hanteras säkert. Direktupphandlingar ska dokumenteras enligt riktlinjer och lathundar och digitala utbildningar behöver finnas tillgängliga i exempelvis Utbildningskatalogen. Dessutom behöver ett utbildnings- och stödmaterial tas fram för att nämnden ska kunna arbeta enligt beslutad strategi för att stärka barns rättigheter och göra prövningar av barns bästa inför åtgärder som berör barn.

Driftredovisning, mnkr	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse mot budget	Utfall 2021
Verksamhetens intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0
Verksamhetens kostnader	-15,7	-23,7	8,0	-7,3
Nettokostnad	-15,7	-23,7	8,0	-7,3

Kostnader och intäkter är eliminerade från nämndinterna transaktioner.

Valnämnden

Nämndens ansvarsområde

Valnämnden är lokal valmyndighet och ansvarar för att genomföra allmänna val och lokala folkomröstningar i kommunen.

Driftredovisning

Nämnden redovisar nettokostnader som uppgår till 3,5 mnkr i förhållande till en beslutad budgetram för 2022 på 4,5 mnkr. Valnämnden redovisar ett överskott med 1,0 mnkr motsvarande 22,2 procent jämfört med budget. Nämnden fick under året ett statligt bidrag på 2,5 mnkr för valarbetet.

Driftredovisning, mnkr	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse mot budget	Utfall 2021
Verksamhetens intäkter	2,5	0,0	2,5	0,0
Verksamhetens kostnader	-6,0	-4,5	-1,5	-0,2
Nettokostnad	-3,5	-4,5	1,0	-0,2

Kostnader och intäkter är eliminerade från nämndinterna transaktioner.

Revision

Revisions ansvarsområde

Den kommunala revisionen granskar fullmäktiges uppdrag. Revisorerna är förtroendevalda, och biträds av sakkunniga yrkesrevisorer. Tillsammans prövar de om verksamheten är ändamålsenlig och effektiv, om styrningen är tillräcklig och om räkenskaperna är rättvisande.

Driftredovisning

Revision redovisar nettokostnader som uppgår till 2,2 mnkr i förhållande till en budgetram på 1,6 mnkr. Detta innebär en negativ avvikelse jämfört med budget för året.

Driftredovisning, mnkr	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse mot budget	Utfall 2021
Verksamhetens intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0
Verksamhetens kostnader	-2,2	-1,6	-0,6	-1,4
Nettokostnad	-2,2	-1,6	-0,6	-1,4

Kostnader och intäkter är eliminerade från nämndinterna transaktioner.

Södertörns upphandlingsnämnd

Nämndens ansvarsområde

Södertörns upphandlingsnämnd samordnar Haninge och Nynäshamns upphandlingar av varor, tjänster och entreprenader för kommunernas verksamheter. Syftet är att få rätt kvalitet och bästa affärsmässiga villkor till lägsta möjliga kostnad.

Viktiga händelser

Under året fortsatte nämndens basverksamhet, att genomföra upphandlingar, med hög intensitet. Arbetet med att vidareutveckla Södertörns upphandlingsnämnd har löpt parallellt med basverksamheten. I augusti lämnade nämnden ett slutligt förslag på nya styrdokument, processer och rutiner för upphandling. Förslaget ska behandlas politiskt i respektive kommun.

Driftredovisning

Nämndens budgetram var 29,1 mnkr. Verksamhetens underliggande resultat för året visar på ett överskott om 0,3 mnkr. Resultatet balanseras över årsskiftet vilket ger nettoresultat noll.

Personal

Sjukfrånvaron för året var 1,17 procent, vilket var mycket bra i förhållande till föregående års 6,16 procent. Den låga siffran kan förklaras med att ingen i personalen hade någon längre sjukskrivning samt att verksamheten var förskonad från covid-19. Att personalen i högre utsträckning hade möjlighet till hemarbete bedöms också ha bidragit till lägre sjuktal.

Intern kontroll

Under året genomfördes intern kontroll inom områdena bristande kapacitet för genomförande av upphandlingar, bristande uppföljning, registrering av allmänna handlingar och anmälan av delegationsbeslut. Årets kontroll visade över lag ett godkänt resultat för samtliga delar med några mindre avvikelser och förbättringsmöjligheter.

Driftredovisning, mnkr	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse mot budget	Utfall 2021
Verksamhetens intäkter	31,8	29,1	2,8	32,4
Verksamhetens kostnader	-31,8	-29,1	-2,8	-32,4
Nettokostnad	0,0	0,0	0,0	0,0

Kostnader och intäkter är eliminerade från nämndinterna transaktioner.

Södertörns överförmyndarnämnd

Nämndens ansvarsområde

Södertörns överförmyndarnämnd ansvarar för tillsyn och handläggning av ärenden avseende förmyndarskap, godmanskap och förvaltare. Överförmyndarnämnden ska genom sin tillsyn säkerställa att de som har en förordnad god man eller förvaltare eller är underåriga inte lider rättsförlust.

Viktiga händelser

En grundläggande förutsättning för att uppfylla överförmyndarnämndens tillsynsuppdrag är att granskningen av ställföreträdarnas årliga redovisningshandlingar sker korrekt och i rätt tid. Taktet på granskningen var väsentligt högre under 2022 jämfört med 2021 och låg på en acceptabel nivå under 2022.

Överförmyndarnämnden har gått över till en mestadels digital handläggning av ärenden. Fungerande e-tjänster för digital inlämning och granskning av ställföreträdarnas redovisningshandlingar lanserades under 2022.

Driftredovisning

Nämndens budgetram var 28,2 mnkr. Verksamhetens underliggande resultat för året visar på ett underskott om 1,8 mnkr. Resultatet balanseras över årsskiftet vilket ger nettoresultat noll.

Personalkostnaderna var lägre än budget vilket beror på föräldraledigheter samt att rekryteringar av nya medarbetare inte kunde ske tillräckligt snabbt.

Intern kontroll

Uppföljning av internkontrollplan sker i ett särskilt ärende.

Driftredovisning, mnkr	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse mot budget	Utfall 2021
Verksamhetens intäkter	30,4	28,2	2,2	29,1
Verksamhetens kostnader	-30,4	-28,2	-2,2	-29,1
Nettokostnad	0,0	0,0	0,0	0,0

Kostnader och intäkter är eliminerade från nämndinterna transaktioner.

Kvalitetsuppföljning

Haninge kommun gör kontinuerlig kvalitetsuppföljning och har ett löpande förbättringsarbete för att medborgare och kunder ska uppleva att kommunens tjänster förbättras och kvaliteten höjs.

Följande fyra kvalitetskriterier utmärker kommunens tjänster och vad medborgarna kan förvänta sig:

- **Bemötande:** Vi bemöter våra medborgare med stor lyhördhet.
- **Inflytande:** Vi ger våra medborgare inflytande över verksamheten i så stor utsträckning som möjligt.
- **Tillgänglighet:** Vi har korta svarstider och god närhet. Vi beaktar tillgänglighetsaspekter för att underlätta för personer med funktionsnedsättning.
- **Trygghet:** Tydliga beskrivningar av vad medborgare kan förvänta sig, skapar största möjliga trygghet.

Enligt kommunens kvalitetspolicy ska kvalitetsarbetet redovisas i en årlig kvalitetsberättelse till nämnden i årsredovisningen eller senast i maj året efter. Majoriteten av kommunens nämnder och bolag har valt att redovisa sin kvalitetsberättelse för 2022 i samband med årsredovisningen. Ett urval av goda exempel har valts ut från nämndernas kvalitetsberättelser och dessa lyfts fram i denna redovisning.

SCBs medborgarundersökning

Genomfördes: okt–nov 2022

Ålder: 18 år eller äldre

Antal deltagare: 2 400

Antal svarande: 752 (32 %)

Antal kommuner: 137

Antal kommuner i Stockholms län: 17

Haninge kommun deltog 2022 i SCB:s medborgarundersökning för att mäta vad kommunens invånare tycker om kommunen. Undersökningen är en attitydundersökning som görs årligen men är frivillig för kommuner att delta i. Haninge kommun har inte deltagit i medborgarundersökningen sedan 2019. Undersökningen har nya frågor sedan 2021 och därför är det inte möjligt att göra jämförelser med tidigare års undersökningar, men resultatet ger en indikation på hur kommunen ligger till jämfört med andra kommuner i olika frågor. Resultatet av undersökningen presenterades i december 2022. Kommunen har påbörjat arbetet med att analysera resultatet och kommer att fortsätta under 2023. I denna redovisning har Haninge kommun särskilt lyft fram de frågor som kan kopplas till kommunens olika kvalitetskriterier.

Bemötande

Haninge kommun fick ett högt betyg av kommunens invånare i SCB:s medborgarundersökning på frågan om de upplevde att de fick ett bra bemötande vid kontakt med kommunen. Totalt svarade 87 procent att de upplevde ett gott bemötande vid sin senaste kontakt med en tjänsterson i kommunen. Haninges resultat var högre än såväl genomsnittet för riket (83,8 procent) som genomsnittet för medverkande kommuner i Stockholms län (81,2 procent).

Personalens kunskapsnivå om den berörda målgruppen kan främja deras förutsättningar att hantera situationer utifrån medborgarnas individuella behov, vilket bidrar till att de upplever ett gott bemötande. Kommunen har under 2022 genomfört riktade kompetensutvecklingsinsatser för medarbetare som har direktkontakt med medborgare i sitt dagliga arbete. Insatsen har gett medarbetarna ökad kunskap om medborgarna och bättre förutsättningar att ge ett mer likvärdigt bemötande gentemot medborgarna. Förutom kompetenshöjande insatser är det dessutom betydelsefullt med tydliga kompetenskrav vid rekrytering.

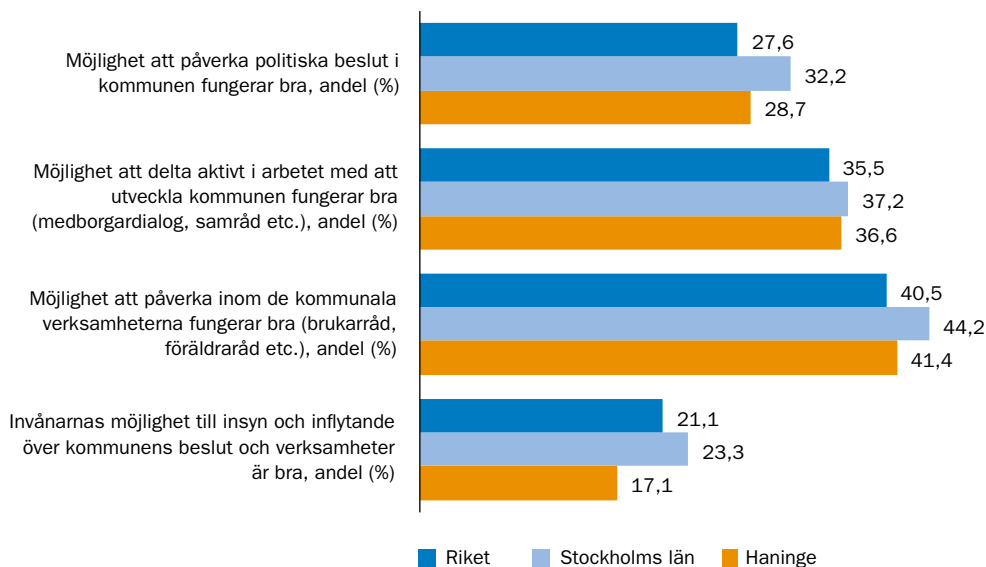
Foto: Tomas Södergren

Inflytande

I SCB:s medborgarundersökning ställs ett antal frågor som berör medborgarnas möjlighet till inflytande över verksamheten och politiska beslut i kommunen.

I diagram 1 presenteras resultatet för de frågor som handlar om inflytande.

Diagram 1. Resultat för frågor om inflytande i SCB:s medborgarundersökning 2022.

Haninge kommun fick generellt något lägre resultat på undersökningens frågor om inflytande än genomsnitt för medverkande kommuner i Stockholms län. Över lag var resultaten för dessa frågor lägre än övriga frågeställningar i medborgarundersökningen. Detta visar att det fanns ett glapp mellan känslan av möjligheten till inflytande och förväntningarna på att ha inflytande och kunna påverka verksamhet och beslut. Detta är inte bara ett utvecklingsområde i Haninge kommun – resultaten för riket visar att detta är en generell trend i samhället som stort.

I Haninge kommun får medborgarna möjlighet till inflytande över verksamheten genom brukarundersökningar, elevråd inom skola, medborgardialoger samt samråd inom samhällsbyggnadsprocessen. I Socialstyrelsens årliga brukarundersökning uppgav 85 procent att personalen inom hemtjänsten brukar ta hänsyn till åsikter och önskemål om hur hjälpen ska utföras (84 procent för riket). Inom vård och omsorgsboenden för äldre uppgav 71 procent att personalen alltid eller oftast tar hänsyn till åsikter och önskemål om hur hjälpen ska utföras (78 för riket). Kommunen arbetar med metoden IBIC (individens behov i centrum) för att säkerställa att den enskilde upplever att utförandet stämmer överens med hens behov och önskemål. Under 2022 har kommunen genomfört omfattande

utbildningsinsatser för att öka medarbetarnas kompetens i metoden. Dessutom har kraven på att även privata utförare ska arbeta enligt metoden förtydligats. Tack vare detta väntas resultaten för nöjdhet och känsla av inflytande att förbättras på sikt.

Under 2022 tillämpade kommunen metoden Nyfiken park-dialog för att ge medborgarna ökat inflytande över utvecklingen av kommunens parkområden. Genom denna metod tog kommunen emot synpunkter och förbättringsförslag från medborgare. Bland annat hölls en Nyfiken park-dialog i Slätmossens naturpark under året. Dessutom byggde upprustningen och förnyelsen av Höglundaparken i Jordbro på synpunkter och förslag från medborgarna genom Nyfiken park-dialog under 2019. Upprustningen av Höglundaparken färdigställdes under 2022. Utöver konst och olika stationer för socialt umgänge anlades en köksträdgård för att skapa förutsättningar för spontana och planerade sociala aktiviteter i parken. Upprustningen uppmärksammades i Radio Stockholm P4 i oktober, där kommunen berättade om resultatet.

Tillgänglighet

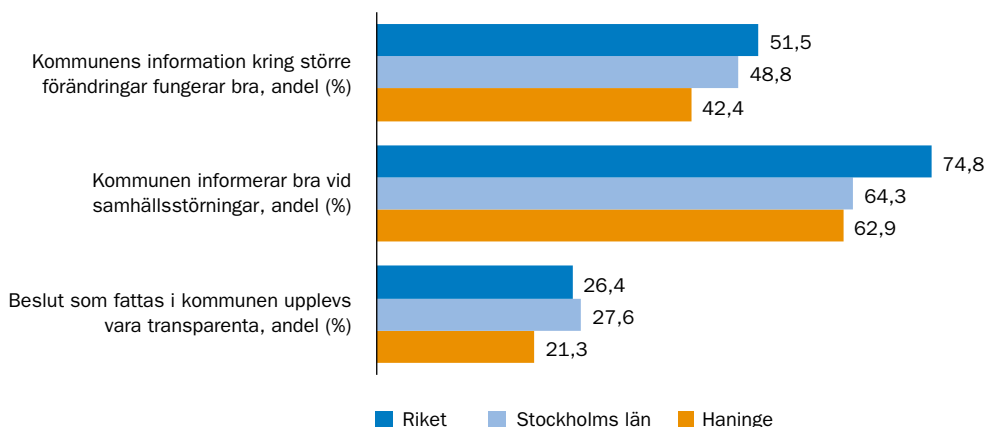
I Haninge kommun ska verksamheten vara tillgänglig genom att ha korta svarstider och god nåbarhet. SCB:s medborgarundersökning visade att 63,2 procent upplevde att Haninge kommun var bra på att svara på de frågor man ställde till kommunen. Kommunens resultat var något lägre än genomsnittet för riket (67,4 procent) och för Stockholms län (66,8 procent). Medborgarundersökningen visade också att tillgången till kommunal service ansågs vara god. Hela 82,9 procent ansåg att det var god tillgång till kommunal service (exempelvis skola, bibliotek och äldreomsorg) utanför kommunens centralort. Resultatet var högre än genomsnittet för riket (80,4 procent) och något lägre än snittet för Stockholms län (83,6 procent).

Kommunen fortsatte att arbeta med att förbättra tillgängligheten genom ökad digitalisering och utveckling av e-tjänster under 2022. Detta innebar bland annat att kommunen såg över antalet kontaktytor på kommunens hemsida och förbättrade strukturen så att medborgare som besöker hemsidan lättare ska hitta den information de söker. För att öka genomströmningen på lättare frågor utbildades personalen i kommunens växel inom olika sakområden, till exempel stadsbyggnadsfrågor. Utöver detta fortsatte kommunen att ha god tillgänglighet via telefon och svarade snabbt på inkomna brev och mejl.

Trygghet

I kvalitetspolicyen har Haninge kommun identifierat trygghet som ett kvalitetskriterium. Trygghet i denna kontext innebär att kommunen ska ha tydliga beskrivningar av vad medborgare kan förvänta sig av verksamheten för att skapa största möjliga trygghet.

Diagram 2. Resultat för frågor om kvalitetskriteriet trygghet i SCB:s medborgarundersökning 2022.

Haninge kommun fick ett högt betyg i SCB:s medborgarundersökning på frågan hur bra kommunen var på att informera vid samhällsstörningar. Totalt gav 74,8 procent kommunen ett högt betyg på denna fråga, vilket var högre än såväl genomsnittet för riket (62,9 procent) som för Stockholms län (64,3 procent). Däremot fick Haninge kommun ett lågt resultat på frågan hur bra kommunens information kring större förändringar fungerar. Kommunens resultat var 42,4 procent, vilket var lägre än genomsnittet för riket (51,5 procent) och Stockholms län (48,8 procent). Kommunen fick även ett lågt resultat på frågan om beslut som fattas av kommunen upplevs som transparenta (21,3 procent), vilket var lägre än genomsnittet för riket (26,4 procent) och för Stockholms län (27,6 procent).

Kommunen arbetar kontinuerligt med att utveckla informationen och kommunikationsvägarna för att nå ut med viktig information till medborgarna. Viktiga händelser om exempelvis driftstörning och driftstopp aviseras på kommunens hemsida, vilket besöksstatistiken visar är uppskattat. Inom tjänster för vatten och avlopp är rutinen

att informera via sms om planerade driftsstopp eller driftsstörningar när fler än tio fastigheter berörs. Under 2022 gjordes drygt 40 sms-utskick till kunder i områden som påverkades av planerade och oplanerade driftsstopp. E-tjänster och digitala system för handläggning och ärendeberedning ökar möjligheten till transparens när medborgaren kan följa sitt ärende och de åtgärder som vidtas.

Socialtjänsten har arbetat i flera år för att korta utredningstiderna och tiden mellan beslut och verkställande, för att skapa trygghet för den enskilde. Ett exempel är utredningstiden om insatser för personer med funktionsnedsättning (LSS – lag om stöd och service för vissa funktionshindrade) i antalet dagar från ansökan till beslut. Den genomsnittliga utredningstiden 2022 var 36 dagar, vilket kan jämföras med 2016 då snittet var 81 dagar. Väntetiden i antalet dagar från beslut till inflyttningsdatum för särskilt boende (LSS) har också förbättrats de senaste åren, och var 49 dagar 2022 vilket kan jämföras med 141 dagar 2019. Genomsnittet i landets kommuner 2022 var 152 dagar.

Inom hemtjänsten har kommunen infört digital tids- och insatsregistrering i syfte att skapa en ökad trygghet för hemtjänsttagare. Det handlar om att hemtjänsttagare ska få de insatser de beviljats samtidigt som kommunen säkerställer att utförare ersätts för rätt antal utförda timmar.

Ledning och samordning av kommunens gemensamma kvalitetsarbete

Kommunstyrelsen har ett övergripande ansvar för att det finns ett systematiskt kvalitetsarbete. Det innebär bland annat ansvar för att kvalitetsarbetet är utformat så att övergripande processer fungerar och att det finns rutiner för hur det systematiska kvalitetsarbetet bedrivs kontinuerligt för att kunna styra, följa upp och utveckla verksamheterna.

Kommunstyrelsen leder och samordnar kvalitetsarbetet och stödjer bolag, nämnder och förvaltningar. Att bedriva en kvalitativ verksamhet som medborgarna är nöjda med är en grundläggande förutsättning för att kunna genomföra det kommunala uppdraget med god kvalitet. För att kunna utveckla och förflytta kommunen i den riktning som fullmäktige beslutat fokuserade kommunstyrelsen på fyra områden för att skapa goda grundläggande förutsättningar för en hållbar kvalitet inom kommunkoncernen.

Under 2022 fokuserade kvalitetsarbetet särskilt på god ekonomisk hushållning, kontinuerlig verksamhetsutveckling, personalpolitik och att framtidssäkra kommunen med innovation, digitalisering, flexibla arbetssätt och hållbara resultat.

God ekonomisk hushållning innebär att kommunens verksamheter ska utformas på ett ändamålsenligt sätt och att hög effektivitet ska uppnås givet befintliga ekonomiska ramar. Detta omfattar hela den kommunala koncernen. Kommunstyrelsens roll är att leda och samordna koncernens arbete med långsiktig finansiell planering. Under 2022 upphandlades ett nytt beslutsstödsystem som delvis har implementerats, i syfte att förbättra arbetet med planering, uppföljning, analys och rapportering. Systemet omfattar moduler för budget och prognos, verksamhets- och kvalitetsstyrning samt internkontroll. Kommunen har även utarbetat strukturer för att en redogörelse av ekonomiska konsekvenser ska finnas med inför beslut.

Kommungemensamma förhållningssätt och effektiva arbetssätt skapar utrymme för verksamhetsutveckling och leder till minskade kvalitetsbristkostnader, ökad helhetssyn och ökat engagemang hos medarbetare. Kvalitetsarbete

handlar om att kontinuerligt arbeta med utveckling och förbättringar inom alla verksamheter. Arbetet sker i årliga processer men även i det dagliga arbetet med ständiga förbättringar.

Kommunstyrelsen leder implementering av flera kompetensutvecklingsinsatser, bland annat Ledarskaps- och medarbetarkompassen. Kompasserna ska ses som ramverk där ledare och medarbetare får en tydlig bild av hur det är att arbeta i Haninge kommun och vilka förväntningar arbetsgivaren har på dem. Ledarskapskompassen skapar samsyn kring ledar- och chefsuppdraget och stöttar utvecklingen av ledare. Implementering pågår och drygt 70 procent av kommunens chefer har under 2022 introducerats till Ledarskapskompassen, som redan blivit ett vedertaget begrepp inom kommunen. Dessutom har samtliga nya chefer i kommunen bjudits in till den kommunövergripande ledarutbildningen Ny chef i Haninge, där de får en bild av helheten, hur politiska beslut, styrning och ledning hänger ihop med det dagliga arbetet och hur det kopplas ihop med Ledarskapskompassen. Utvärderingarna av Ny chef i Haninge visade att deltagarna var mycket nöjda med utbildningen och att den i hög grad uppfyller syftet. En effekt av detta arbete är också att kommunens ledarskapsindex har ökat för varje år sedan arbetet med Ny chef i Haninge och Ledarskapskompassen introducerades.

De förändringar som följer av händelser i omvärlden ställer stora krav på förändringsarbete i kommunens verksamheter. Förutsättningar ändras vilket kräver kontinuerlig utveckling av kunskap och nya idéer. Särskilt stor påverkan har teknikutvecklingen i omvärlden haft, genom ändrade beteenden, nya förväntningar och krav från medborgarna samt nya möjligheter att bedriva verksamhet på. Kommunstyrelsens roll är att leda och samordna IT-utvecklingen utifrån koncernens nuvarande och framtida behov.

I kommunens arbete med att samla koncernövergripande initiativ har ett digitaliseringsprogram startat. Programmet är i uppstartsfas och kommer att samla olika projekt inom digitalisering, innovation, flexibla arbetssätt och hållbara resultat. Syftet med digitaliseringsprogrammet är att öka tempot i digitaliseringen samt hantera kommunens tekniska skuld i syfte att uppnå effekten av en framtidssäkrad organisation där medborgaren är i fokus.

Ordlista

Anläggningstillgång

Tillgång som används för stadigvarande bruk och som är av betydande värde, till exempel fastigheter, maskiner och inventarier.

Avskrivningar

Fördelning av en anläggningstillgångs anskaffningskostnad under tillgångens förväntade nyttjandeperiod.

Balansräkning

Visar den ekonomiska ställningen på balansdagen. Balansräkningen delas upp i tillgångar, skulder och eget kapital.

Driftbudget

Alla nämnder har en driftbudget som avser löpande kostnader för nämnden.

Driftredovisning

Redovisar det ekonomiska utfallet för perioden i förhållande till budgeterade intäkter och kostnader.

Eget kapital

Kommunens eget kapital är skillnaden mellan kommunens tillgångar och skulder. Eget kapital anger hur stor del av tillgångarna som finansierats med egna medel.

Investeringsbudget

Investeringsbudgeten avser investeringar i anläggningstillgångar. Kommunens investeringsbudget fördelas per nämnd.

Investeringsredovisning

I investeringsredovisningen redovisas kommunens investeringar i anläggningstillgångar under året. Investeringarna jämförs med investeringsbudgeten.

Internränta

Internräntan anger kommunens genomsnittliga finansieringskostnad. Kommunens anläggningstillgångar belastas med internränta.

Jämförelsestörande post

Post som saknar tydligt samband med ordinarie verksamhet och som inte förväntas inträffa ofta eller regelbundet. Posten har ett väsentligt belopp som stör jämförelser med andra perioder.

Kapitalkostnad

Samlingsbegrepp för avskrivningar och internränta.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen visar förändringen av likvida medel. Betalningsflödena delas upp på löpande verksamhet, investeringsverksamhet och finansieringsverksamhet.

Kommunkoncernen

De kommunala förvaltningsorganisationer och bolag som ingår i den sammanställda redovisningen.

Komponentavskrivning

En anläggningstillgång kan bestå av olika komponenter vilka skrivs av under olika nyttjandeperioder.

Kortfristig fordran och skuld

Fordran, lån eller skuld som förfaller till betalning inom 1 år.

Likvida medel

Kontanter eller tillgångar som kan användas på kort sikt. Likvida medel består av kassa (kontanter, mottagna checkar, postväxlar, utbetalningskort), bankmedel samt bank- och plusgiro.

Likviditet

Betalningsförmåga på kort sikt. Likviditeten beräknas genom att dividera omsättningstillgångar (minus varulager) med kortfristiga skulder.

Legal förpliktelse

En förpliktelse till följd av ett avtal, kontrakt, lagstiftning eller annan laglig grund.

Långfristig fordran och skuld

Fordran, lån eller skuld som förfaller till betalning senare än 1 år.

Nettoinvestering

Bruttoinvesteringar med avdrag för de investeringsbelopp som finansierats med offentliga bidrag.

Nettokostnad

Skillnaden mellan driftbudgetens intäkter och kostnader. För en enskild förvaltning består nettokostnaden av såväl interna som externa poster.

Nyttjandeperiod

Den tid under vilken en tillgång förväntas bli utnyttjad för sitt ändamål.

Omsättningstillgång

Tillgång avsedd för omsättning eller förbrukning. Omsättningstillgångar delas in i varulager, fordringar, kortfristiga placeringar samt likvida medel.

Periodisering

Metod för att fördela intäkter och kostnader till den period de tillhör, detta i syfte att få ett rättvisande resultat i perioden.

Resultaträkning

Beskriver periodens ekonomiska resultat för verksamheten.

RIPS

Innehåller riktlinjer för att beräkna pensionsskulden. RIPS är en beräkningsmodell som Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har antagit.

Ränteswap

Innebär en överenskommelse mellan två aktörer om att under en bestämd tidsperiod utbyta ränteflöden. Exempelvis kan en aktör välja att betala en fast ränta i utbyte mot att erhålla rörliga räntebetalningar.

Självfinansieringsgrad

Kassaflödet från den löpande verksamheten dividerat med nettoinvesteringarna.

Soliditet

Betalningsförmåga på lång sikt. Soliditeten beräknas genom att dividera det egna kapitalet med totalt kapital.

Swapavtal

En swap är en form av derivatinstrument som utgör ett avtal mellan två parter om att göra betalningar till varandra i framtiden enligt vissa villkor, ofta med syfte att justera finansiell risk. Derivatinstrument är ett samlingsnamn på en form av värdepapper. De vanligaste derivaten är optioner, terminer, warranter och swappar. Kännetecknande för finansiella derivat är att de är kopplade till händelser eller förutsättningar vid en specifik tidpunkt i framtiden.

Utdebitering

Anger hur många kronor per intjänad hundralapp som ska betalas i kommunalskatt.

Årsarbetare

Årsarbetare anger hur många anställda man skulle ha haft om den faktiska sysselsättningsgraden för månadsavlönade och arbetade timmar för timavlönade summeras till heltidsanställningar.

Förkortningar

AB	Aktiebolag	Mnkr	Miljoner kronor
APU	Arbetsplatsundersökning	m²	Kvadratmeter
BNP	Bruttonationalprodukt	NKI	Nöjd kund-index
COSO	Ramverk för arbete med intern kontroll	NMI	Nöjd medborgar-index
CO₂e	Koldioxidekvivalenter (klimatmått)	NRI	Nöjd region-index
e-	Elektroniskt (digital kommunikation, exempelvis e-förslag)	RIPS	Riktlinjer för beräkning av pensionseskuld
F-9	Förskoleklass till årskurs 9	RKR	Rådet för kommunal redovisning
HME	Hållbart medarbetararrangemang	RPA	Datorprogram som instrueras att göra ett arbete
HVO	Fossilfri diesel	SCB	Statistiska centralbyrån
IT	Digital informationsteknik	SFI	Svenskundervisning för invandrare
KreMiMa	Haninge förskolors hållbarhetscenter	SKR	Sveriges kommuner och regioner (hette tidigare SKL)
kWh	Kilowattimmar	Tkr	Tusen kronor
LED	Energisnåla lysdioder	VA	Vatten och avlopp
LEMK	Lag om ersättning till kommuner för viss moms	Åk	Årskurs
LOV	Lag om valfrihetssystem	ÖJ	Öppna jämförelser
LSS	Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade	ÖP	Översiktsplan

Revisionsberättelse för år 2022

Vi, av fullmäktige valda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse, och nämnder, inklusive de gemensamma nämnderna Södertörns överförmyndarnämnd och Södertörns upphandlingsnämnd, samt som utsedda lekmannarevisorer även verksamheten i kommunens företag.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorernas ansvar är att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Revisorerna granskar på uppdrag av kommunfullmäktige men är oberoende och genomför sin granskning självständigt med utgångspunkt från sin riskanalys.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet samt kommunens revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning. Revisionsbyrån EY har biträtt oss vid granskningen.

Årsredovisningen visar ett positivt ekonomiskt resultat och omfattar en tillräcklig utvärdering av gällande mål och uppdrag. Kommunen beslutade om riktlinjer för god ekonomisk hushållning i maj 2021. I riktlinjerna finns inriktningsmål och finansiella indikatorer för god ekonomisk hushållning. I årsredovisningen gör kommunstyrelsen bedömningen att fyra av de fem finansiella indikatorerna är helt uppfyllda, vilket vi ser positivt på. Det lagstadgade balanskravet uppfylls då balanskravsavstämningen visar på ett positivt resultat.

Revisionen noterar att nämnderna sammantaget och individuellt redovisar positiva resultatavvikelser mot budget vilket är positivt.

Kommunstyrelsen gör bedömningen att ett av fem fullmäktigemål bedöms helt uppfyllt, och fyra bedöms delvis uppfyllda. Revisorerna vill särskilt uppmärksamma att flertalet mål bedöms endast som delvis uppfyllda för mandatperioden, vilket kan utgöra ett problem ur styrningssynpunkt. Ett exempel utgörs av att målet om trygga medborgare endast delvis är uppfyllt. Vår bedömning är att redogörelsen av måluppfyllelsen på övergripande nivå är rimlig utifrån vår samlade granskning av kommunens

verksamhet under 2022. Vi noterar dock att tre av fem mål innehåller indikatorer som inte kan följas upp i samband med årsredovisningen.

Revisionen har under 2022 genomfört flera fördjupade granskningar där både styrkor och brister i kommunens verksamheter har synliggjorts. Bland dessa vill vi särskilt lyfta fram den granskning av kommunens cybersäkerhetsarbete som genomförts. Av granskningen framgår att kommunen har ett ändamålsenligt ledningssystem med övergripande styrdokument men att det saknas tillräckliga riktlinjer för arbetet samt tillräckliga uppföljningar, vilket utgör en brist. Revisorerna kommer följa kommunstyrelsens fortsatta utvecklingsarbete noggrant.

Vi har också genomfört en granskning av socialnämndens interna kontroll vid hantering och utbetalning av försörjningsstöd. Sammantaget var bedömningen att nämnden inte fullt ut har säkerställt en tillräcklig intern kontroll. I granskningen identifieras flera brister och utvecklingsområden. Nämnden har i svar till revisionen hörsammat de rekommendationer som har lämnats och återkommit med förslag på åtgärder. Revisorerna följer utvecklingen för att säkerställa att pågående utvecklingsarbete får effekt.

En samgranskning av Södertörns överförmyndarnämnd, tillsammans med revisorerna från övriga medlemskommuner, påvisade vissa brister i den interna kontrollen men att det i huvudsak finns en ändamålsenlig ärendehanläggning. Vi vill även lyfta fram att det pågår utvecklingsarbete inom nämnden. Granskningen påvisar däremot att nämnden inte har upprättat någon internkontrollplan för 2022, i enlighet med kommunens reglemente för intern kontroll. Detta bedömer vi är en brist som behöver åtgärdas. Nämnden har svarat att detta kommer att åtgärdas framgent, vilket revisorerna avser att följa upp.

Revisorerna har i sin årligen återkommande granskning av administrativ intern kontroll återigen påpekat de sedan många år kvarstående bristerna i intern kontroll avseende löneprocessen fortsatt inte har åtgärdats fullt ut. Revisorerna ser allvarligt på detta.

Vidare har revisionen genomfört sin årliga uppföljning av granskningar som genomfördes två och tre år tillbaka i tiden. Sammanfattningsvis bedöms kommunen i stor utsträckning ha beaktat revisorernas iakttagelser och rekommendationer, samt vidtagit relevanta åtgärder till lämnade rekommendationer. I vissa fall framgår det att arbete pågår som syftar till att följa det vi i övrigt rekommenderat. Detta ser vi positivt på.

Avslutningsvis vill vi lyfta fram att revisionen under året har träffat samtliga nämndpresidier och i dessa samtal bland annat diskuterat varje nämnds hantering av risker och utmaningar som respektive verksamhet ställts inför. Utifrån dessa samtal och våra fördjupade granskningar är vår bedömning att Haninge kommun under året har bedrivit ett tillräckligt arbete för att minska eventuella risker.

Med utgångspunkt från ovanstående iakttagelser och noteringar gör vi följande bedömningar:

Vi bedömer sammantaget att styrelse, beredningar och nämnder i Haninge kommun har skött verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillräckligt sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna, i allt väsentligt är rättvisande. Dock med noteringen att det pågår ett arbete i kommunen för att följa god redovisningssed fullt ut.

Vi bedömer att styrelsens och nämndernas interna kontroll har varit tillräcklig. Dock noteras att det fortfarande kvarstår rekommendationer från tidigare år som inte har åtgärdats fullt ut, vilket utgör en brist.

Vi bedömer att resultatet enligt årsredovisningen i huvudsak är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige fastställt. Dock finns flertalet mål som endast delvis uppnås för verksamhetsåret 2022.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse och nämnder samt de enskilda ledamöterna i dessa organ. Vi tillstyrker också att kommunens årsredovisning godkänns. Som underlag för vår bedömning åberopar vi revisionens rapporter.

Haninge den 13 april 2023

Rolf Brehmer

Göran Eriksson

Wulf Schroeder

Ella Carlsson

Krister Selling

Per-Erik Åkerman

Mikael Gillersand

Tommy Larsson

Till revisionsberättelsen hör bilagorna:

De sakkunnigas rapporter

Granskningsrapporter från lekmannarevisorerna och revisionsberättelser från bolag/förbund

Kontakt

Postadress: Haninge kommun, 136 81 Haninge

Besöksadress: Rudsjöterrassen 2

Telefon: 08-606 70 00

haningekommun@haninge.se

www.haninge.se

